

ምዕራፍ ሰባት

(የኢየሱስ ክህነት የተሻለ ነው።)

እንደ መልክ ጸዴቅ ሹመት በመሆኑ።

ከዚህ በፊት አልፎ አልፎ ያገኘውን የኢየሱስ የሊቀ ካህንነቱን ነገር (ም. 2:17፤ 18፤ ም. 3:1፤ 2፤ ም. 4:14-16፤ ም. 5:5-10፤ ም. 6:19፤ 20) አሁን ከም. 7 ጀምሮ እስከ ም. 10:25 ድረስ በብዙ እናገኘዋለን። በእውነቱ የመልእክቱ ዓይነተኛ ትምህርት ነው። «ኢየሱስ ዛሬ በሰማያት ሆኖ የሚሠራው ሥራ ምንድን ነው?» ቢባል፤ ይኸው በም. 7 ላይ እንደ ተገለጠው ሁሉ የሊቀ ካህንነትን ሥራ ነው። በዚህ ዓለም ላይ በነበረ ጊዜ የሊቀ ካህንነትን ሥራ እየሠራ ስለ ኃጢአት አስፈላጊ የሆነውን መሥዋዕት በማቅረብ ከኃጢአት ፍርድ ካዳነን በኋላ (ኢሳ. 53:10) ወደ መጣበቱ ወደ ሰማያት ተመልሶ ዐረገ፤ እዚያም የሊቀ ካህንነቱን ሥራ እየቀጠለ ዛሬ ከኃጢአት ኃይል ያድነናል።

ም. 7 የም. 5:10 ተቀጣይ ነው። ሐዋርያው ዕብራውያንን አስቀድሞ ለመውቀስ ቀጥሎም ለማደፋፈር ከዋና ነገሩ ጥቂት ወጥቶ ነበር፤ አሁን ግን መሥመሩን እንደ ገና ይዞ ወደ ፍጻሜ ይሄዳል (ም. 6:1)። በመዝ. 109:4 ላይ የተጻፈውን ቃል እየጠቀስ ኢየሱስ እንደ መልክ ጸዴቅ ሹመት ሊቀ ካህናት ተብሎ በእግዚአብሔር እንደ ተጠራ አመልክቶአል። (ም. 5:10)፤ አሁንም በም. 7 ላይ የመልክ ጸዴቅ ክህነት የክርስቶስን እንደ መሰለፍ ያ ክህነት ከሌዊ ክህነት እንደሚበልጥ፤ ስለዚህ ደግሞ የክርስቶስ ክህነት ከሌዊ ክህነት እንደሚበልጥ ያስረዳል። ይህም ብቻ ሳይሆን የሌዊ ክህነት ለገሺህ ዓመታት ያህል ከረጋ በኋላ እግዚአብሔር ኢየሱስን፤ እንደ ሌዊ ሹመት ሳይሆን እንደ መልክ ጸዴቅ ሹመት ሊቀ ካህናት አድርጎ ከሹመው የሌዊ ክህነት እንደ ተሻረና የኢየሱስም እንደ ተተካ በማስረዳት «ከሥጋ የተነሣ ስለ ደከመ ለሕግ ያልተቻለውን እግዚአብሔር የገዛ ልጁን ልኮ አድርጎአል» የሚለውን (ሮሜ 8:3) የቅዱስ ጳውሎስን ቃል ያጸናል። በመጨረሻ ላይ ኢየሱስ በመሐላ ስለ ተሾመ የሚሻል ኪዳን ዋስ እንደ ሆነና ለዘላለም ስለሚኖርም ፈጽሞ ሊያድን እንደሚችል አስረድቶ «እንደዚህ ያለ ሊቀ ካህናት በእውነቱ ይገባናል!» ብሎ ምዕራፉን ይጨርሳል።

ቁ. 1-3

1 የሳሌም ንጉሥና የላዕል እግዚአብሔር ካህን የሆነ ይህ መልክ ጸዴቅ አብርሃም ነገሥታትን ገድሎ ሲመለስ ² ከእርሱ ጋር ተገናኝቶ ባረከው፤ ለእርሱም ደግሞ አብርሃም ከሁሉ አሥራትን አካፈለው። የሰሙም ትርጓሜ በመጀመሪያ የጽድቅ ንጉሥ ነው፤ ኋላም ደግሞ የሳሌም ንጉሥ ማለት ³ የሰላም ንጉሥ ነው። አባትና እናት የትውልድም ቁጥር የሉትም፤ ለዘመኑም ጥንት ለሕይወቱም ፍጻሜ የለውም፤ ዳሩ ግን በእግዚአብሔር ልጅ ተመስሎ ለዘላለም ካህን ሆኖ ይኖራል።

ሐዋርያው በመዝ. 109:4 ላይ ተጽፎ በም. 5:7 ላይ የተጠቀሰውን ቃል አንሥቶ አስቀድሞ፤ ከቁ. 1 እስከ 3 ድረስ፤ የመልክ ጸዴቅ ክህነት የኢየሱስን እንደ መሰለፍ ቀጥሎም ይህን ነገር መሠረት አድርጎ፤ ከቁ. 4 እስከ 25 ድረስ፤ የኢየሱስ ክህነት ከእርን (ከሌዊ) ክህነት እንደሚበልጥ ያሳያል።

ይህ መልክ ጸዴቅ ማን እንደ ሆነ መገንዘብ የሚያስፈልግ ነገር ነው። ታሪኩ በዘፍጥ. ም. 14 ላይ ተጽፎ ይገኛል። ሉጥ የተባለ የአብራም የወንድሙ ልጅ በሰዶም ሊኖር ሄዶ ጥቂት እንደ

ቶየ የሰዶም ንጉሥና 4 ጓደኞቹ ኮሎዶንጥር የተባለውን ግዛቸውን ከድተው በእርሱ ዐመፁ። ኮሎዶንጥር ከእርሱ ጋር የነበሩትም 3 ነገሥታት መጥተው የሰዶምን ንጉሥ ተዋጉና ድል አድርገው የሰዶምንና የገሞራን ከብት ሁሉ ወሰዱ፤ ሎጥን ደግሞ ግርዘው ሄዱ። አብራም ወራውን ቢሰማ በቤቱ የተወለዱትን 318 ሰዎች ሰብሰቦ ተከታትሎአቸው ሄደ ከብትንም ሁሉ ሎጥንም አስመለሰ። ወደ ቤቱ ተመልሶ ሲመጣ መልክ ጸደቅ የተባለው የሳሌም (የኢየሩሳሌም፣ መዝ. 75:2) ንጉሥ እንጆራንና የወይን ጠጅ ይዞ ሊገናኘው ወጣ፤ ንጉሥም ብቻ ሳይሆን የሙሉ እግዚአብሔር ካህን ነበረና፤ መባረክና አሥራትን መቀበል የካህን ሥራና መብት ነውና (ዘጉ. 6:22-27፤ 18:21፤ 26፤ ዘዳ. 21:5) እርሱ አብራምን ባረከ አብራምም ለእርሱ አሥራት አወጣ። ታሪኩ ይህ ነው፤ በዚህም ታሪክ ላይ ደራሲው ከፍ ያለ ትምህርት ይመሠርታል።

«መልክ ጸደቅ» የተባለው ስም ሲተረጎም «ንጉሠ ጽድቅ» ማለት ነው፤ መልክ ጸደቅ የነገሠበት የሥፍራውም ስም «ሳሌም» ሲተረጎም «ሰላም» ማለት ነው። እንደዚሁም ስለ አባቱና ስለ እናቱ ስለ ትውልድም የተጻፈ ነገር የለም። የዘመንና የክህነቱም መጀመሪያና መጨረሻ አልተጠቀሰምና ለእኛ እንደሚመስል ሁሉ ለዘላለም ካህን ነበር። እንድግዲያውስ በዚህ ነገር ሁሉ የክርስቶስ ሥዕል ለመሆን በቃ። እንደምን? ቢሉ፤ ክርስቶስ ደግሞ «እግዚአብሔር ጽድቃችን» እና «የሰላም አለቃ» ይባላል። (ኤር. 23:6፤ 33:16፤ ኢሳ. 9:6)። በሰማይ እናት፤ በምድር አባት የለውም፤ እግዚአብሔርም «አንተ ለዘላለም ካህን ነህ» ብሎታል። (መዝ. 109:4)። በእነዚህ 5 ነገሮች፤ ማለት ከጽድቅ በመሆኑ፤ ከሰላም በመሆኑ፤ ንጉሣዊ በመሆኑ፤ በትውልድ ምክንያት ሳይሆን ከሰውየው የራሱ ተገቢነት የተነሣና ዘላለማዊ በመሆኑ፤ የመልክ ጸደቅ ክህነት የክርስቶስን መሰል፤ በእነዚህም 5 ነገሮች የክርስቶስ ክህነት ከአርን (ከሌዊ) ክህነት ተለይቶአል።

ግሰንዘቢያ:-

ሀ) «በመጀመሪያ የጽድቅ ንጉሥ፤ ኃላም ደግሞ የሰላም ንጉሥ።» (ቁ. 2)። ቅደም ተከተሉ ምን ጊዜም ይኸው ነው። (ኢሳ. 32:17)። ጽድቅ አስቀድሞ ካልተገኘ ሰላም አይገኝም። የዚህ ዓለም ሰዎች ሰላምን ለማግኘት ይጣጣራሉ፤ ይሁን እንጂ አብዛኛውን ጊዜ በማይገኘው ዘንድ ይፈልጉታል። ከብስጥት እናመልጣለን ብለው አንዳንዶቹ ወደ ዳንሰና ወደ ሲኒማ ወደ መጠጥም ቤት ይሄዳሉ። ነገር ግን ከዚህ ሁሉ የሚገኘው ሰላም ለጊዜ ነው እንጂ ነዋሪም አይደለ። አንዳንዶችም «እኔ! ችግሩን ያልተመለከትን እንደሆነ በሰላም እንናራለን» ይላሉ ነገር ግን አለመመልከታቸው ያን ችግር አያስወግድም። ሌሎችም «መስማማት ነው እንጂ መታገልስ ምን ይጠቅማል?» ብለው ከክፉው ጋር በመስማማት ሰላምን የሚያገኙ ይመስላቸዋል፤ ነገር ግን በእውነቱ ይህ መንገዱ አይደለም (2 ቆሮ. 6:14-18) ወደ ባሰም ብስጥት ያደርሳል። የለም፤ ሙሉ እግዚአብሔር ሰላም በጽድቅ ላይ እንዲመሠረት፤ ሰላምም የጽድቅ ፍሬ እንዲሆን ወስኖአል። (ሮሜ 5:1፤ 14:17፤ ያዕ. 3:18)። አስቀድመው በጽድቅ መሠረት ከእግዚአብሔር ጋር ሳይታረቁ ሰላምን የሚፈልጉ ሰዎች ሞልተዋል ነገር ግን አያገኙም። አስቀድሞ («በመጀመሪያ») እንደ ጽድቅ ንጉሥ ሳይቀበለው የሰላምን ንጉሥ የሚያውቅ ከቶ ማንም ሰው የለም። ሰው ሆይ፤ ሰላምን ብትፈልግ አስቀድመህ ከእግዚአብሔር ጋር ታረቅ። (2ቆሮ. 5:18-21)።

ለ) «አባትና እናት የትውልድም ቁጥር የሉትም፤ ለዘመኑም ጥንት ለሕይወቱም ፍጻሜ የለውም፤ ዳሩ ግን ለዘላለም ካህን ሆኖ ይናራል።» (ቁ. 3)። እነዚህን ቃላት ስናነብ መልክ

ጼዴቅ ሰው ሳይሆን መልአክ፤ ወይም ሌላ አንዳች ምስጢራዊ ነገር የሆነ ይመስለን ይሆናል። ነገር ግን «አባትና እናት የሉትም» ሲባል፤ እንደዚሁም «ለዘመኑ ጥንት ለሕይወቱም ፍጻሜ የለውም» ሲባል፤ በጽሕፍ (በታሪኩ) ላይ አልተጻፈም ማለት ነው እንጂ በፍጹም አልነበሩትም ማለቱ አይደለም። እነኚህ ነገሮች አልተጻፉምና መልክ ጼዴቅ በእግዚአብሔር ልጅ ተመስሎአል ማለት ነው። ሳይጻፉ የቀሩበትም ምክንያት መንፈስ ቅዱስ መልክ ጼዴቅ ክርስቶስን እንዲመስል፤ በእርሱም የክርስቶስን ሥዕል አግኝተን ክህነቱ ለዘላለም መሆኑን እንድናስተውል ስለ ወደደ ነው።

የትውልድ ቁጥር አለመኖሩ የሚያስደንቅና ታላቅ ምስጢር ያለበት ነገር ነው። ምክንያቱም እንደ እራሱ ሕግ ሁሉ ክህነት የተሰጠ ለአሮን ልጆች ነው፤ ለእነርሱም ተወስኖአል። ትውልዱ በትውልድ መጽሐፍ ያልተገኘ ማንኛውም ሰው እንደ ካህን ሊያገለግል አልቻለም። (ዘኁ. 3:10፤ 8:19-22፤ 18:1-7፤ ዕዝ. 2:62፤ 63፤ ነህ. 7:63-65)። ክህነት በዘር ተወስኖ ነበርና ዋና የሚያስፈልግ ነገር ሰው ከሌዊ ነገድ እንዲሆን ነበረ። ከሌዊ ነገድና ከአሮን ወገን የሆነ ወንድ ሁሉ፤ በጠባዩ መልካምም ቢሆን ክፉ፤ በወድም ባይወድ፤ ከዘሩ የተነሣ በዚያው ምክንያት ብቻ ካህን ነበረ። በተቃራኒው ግን ከዚያ ዘር ያልሆነ ማንኛውም ሰው፤ ቢፈልግና መልካም ሰው ቢሆንም፤ ንጉሥም ቢሆን፤ ካህን መሆን አልቻለም። (2ኛዚና. 26:16-21)። ክህነት እንደ ሥጋ ትዕዛዝ ሕግ ነበረ። መልክ ጼዴቅ ግን የትውልድ ቁጥር የለውም። እንግዲያውስ ክህነቱ በዘር ላይ ሳይመሠረት በጠባዩና በእግዚአብሔር ልዩ ጥሪ ተመሥርቶአል፤ ይህም ስለሆነ ክህነቱ ከሌዊ ክህነት ልዩ ነው። ክህነቱም የክርስቶስን ክህነት ያመለክታልና የክርስቶስ ደግሞ ከሌዊ ልዩ መሆኑን እንገነዘባለን።

ሐዋርያው «ለዘመኑ ጥንት ለሕይወቱም ፍጻሜ የለውም፤ ዳሩ ግን ለዘላለም ካህን ሆኖ ይኖራል» ሲል መልክ ጼዴቅ ስለ ኖረበት ዘመን ብቻ ሳይሆን ስለ ክህነቱም ዘመን ጭምር ያሰበ ይሆናል። በእራሱ ላይ በተጻፈ በዚያ በሥጋ ትእዛዝ ሕግ ሌዋውያን አገልግሎታቸውን በ25፤ ወይም ሙሉ ሥራቸውን በ30 ዓመታቸው ጀምረው እስከ 50 ዓመታቸው ድረስ ያገለግሉ ነበር። (ዘኁል. 4:46፤ 47፤ 8:24-26)። ለክህነታቸው የተወሰነ መጀመሪያና መጨረሻ ነበረ ማለት ነው። ክህነታቸው «ለዘላለም» አልነበረም። መልክ ጼዴቅ ግን ክህነቱ የተወሰነ መጀመሪያና መጨረሻ የለውምና «ለዘላለም»፤ ማለት በእድሜው ዘመን ሙሉ ካህን ሆኖ ይኖራል። እንደ ፕሬዚዳንትና እንደ ንጉሥ ያለ ነገር ነው። «ፕሬዚዳንት» ተብሎ በአንድ አገር ላይ የሚሾመው ሰው ለ4 ወይም ለ5 ዓመት ይሾማል እንጂ ለዘላለም አይሾምም። ንጉሥ ግን የሚነግሥበት ዘመን አልተቆረጠምና (አልተወሰነምና) «ለዘላለም» ማለት የእድሜውን ልክ ያህል፤ ይነግሳል። እንደዚሁም መልክ ጼዴቅ፤ ክህነቱ የሚጀመርበትና የሚጨረስበት ዘመን አልተቆጠረምና «ለዘላለም» ካህን ሆኖ ይኖራል። በዚህም ደግሞ በእግዚአብሔር ልጅ ተመስሎአል፤ ስለ ክርስቶስ «አንተ እንደ መልክ ጼዴቅ ሹመት ለዘላለም ካህን ነህ» ተብሎአልና።

ሐ) «ተመስሎ» (ቁ. 3)። ኢየሱስ መልክ ጼዴቅን እንደ መሰለ ሳይሆን መልክ ጼዴቅ በኢየሱስ እንደ ተመሰለ፤ ማለት እንዲመስለው እንደ ተደረገ፤ ልብ እናድርግ። መልክ ጼዴቅ አስቀድሞ መጥቶ እንደ ሥዕል ሆኖ ኢየሱስ እንዴት እንደሚሆን እንደ ገለጠ ነው እንጂ ኢየሱስ በኋላ መጥቶ የመልክ ጼዴቅን ምሳሌ እንደሚፈጽም አይደለም።

4 የአባቶች አለቃ አብርሃም ከዘረፋው የሚሻለውን አሥራት የሰጠው ይህ ሰው እንዴት ትልቅ እንደ ነበረ እስኪ⁵ ተመልከቱ። ከሌዊ ልጆችም ከህነትን የሚቀበሉት ከሕዝቡ ግለት ከወንድሞቻቸው፤ እነርሱ ምንም ከአብርሃም ወገብ ቢወጡ፤ ከእነርሱ አሥራትን በሕግ እንዲያስወጡ ትእዛዝ⁶ አላቸው፤ ትውልዱ ከእነርሱ የማይቆጠረው ግን ከአብርሃም አሥራትን አውጥቶአል፤ የተስፋ ቃል የነበረውንም ባርኮአል።⁷ ትንሹም በታላቁ እንዲባረክ ክርክር የሌለበት ነገር ነው።⁸ በዚህስ የሚሞቱ ሰዎች አሥራትን ያስወጣሉ፤ በዚያ ግን የሚያስወጣ በሕይወት እንዲኖር የተመሰከረለት እርሱ ነው።⁹ ይህንም ለግለት ሲፈቀድ አሥራትን የሚያስወጣ¹⁰ ሌዊ እንኳ በአብርሃም እጅ አሥራትን ሰጥቶአል፤ መልክ ጼዴቅ በተገናኘው ጊዜ ገና በአባቱ ወገብ ነበረና።

እንዴት ትልቅ ነበረ! (ቁ. 4) በእነዚህ ቁጥሮች ላይ መልክ ጼዴቅ እንዴት ትልቅ እንደ ነበረ እናያለን። ከአብርሃም በላይ፤ ስለዚህ ከሌዊና ከክህነቱ በላይ፤ ስለዚህ ደግሞ ሹመቱ እንደ መልክ ጼዴቅ ሹመት ነውና የክርስቶስ ክህነት ከሌዊ ክህነት በላይ። መብሉን የምናደብት በቀደመው ክፍል ላይ ከተጠቀሱት 2 ነገሮች ነው። 1ኛ፡ አብርሃም ለመልክ ጼዴቅ አሥራትን በመክፈሉ፤ 2ኛ፡ መልክ ጼዴቅ አብርሃምን በመባረኩ። ነገር ግን ሐዋርያው አስቀድሞ የአብርሃምን የራሱን ታላቅነት ያሳስባል። አብርሃም ማን ኖሮአል? ተራ ሰው ነውን? ሽረ አይደለም! አብርሃምም የአባቶች አለቃ ነው (ሮሜ 4:1)፤ የእስራኤልን ሕዝብ የጀመረና የተስፋን ቃል የተቀበለ ነው። አብርሃምን የሚያክሉት እጅግ በጣም ጥቂቶች ናቸው። ቢሆንም አብርሃም ለዚህ ሰው፤ ለመልክ ጼዴቅ ከዘረፋው የሚሻለውን አሥራት ሰጠው፤ እንደ ብሉይ ኪዳን ሕግ ሌዋውያን ከቀሩት የእስራኤል ነገዶች አሥራትን ይቀበሉ ነበር (ዘጉል. 18:21-24፤ ዘዱ. 14:28;29) ካህናትም ከዚያ አሥራት አሥራትን ተቀብለዋል። (ዘጉ. 18:25-28)። ከፋዮቹ ከአብርሃም ወገብ የወጡ ነበሩና ይህን ሲያደርጉ የሌዋውያንና የካህናት ክብር ከፍ ያለ ነበረ፤ ይሁን እንጂ፤ አሥራትን የተቀበሉት በግዴታ ነው፤ የትእዛዝ ሕግ ነበርና። መልክ ጼዴቅ ግን ትውልዱ ከእነርሱ ምንም ባይቆጠር ከእስራኤል ሕዝብ ይቅርና ከአብርሃም ተቀበለ! አብርሃምም የክፈለው በሕግ ተገድዶ ሳይሆን የመልክ ጼዴቅን የተፈጥሮ ተገቢነት ታላቅነትም ተገንዝቦ በፈቃዱ ነው። መልክ ጼዴቅ የአብርሃምን አክብሮት ተቀብሎ፤ አብርሃም የተስፋ ቃል የነበረው ቢሆንም (ዘፍ. 12:1-3፤ 22:16-18) ባረከው፤ ትንሹ ምን ጊዜም በታላቁ ይባረካልና መልክ ጼዴቅ ይህን በማድረግ መብሉን አሳየ፤ አብርሃምም አመነው። በዚህስ በእራት ሕግ አሥራት የሚያስወጡ ምዎች ሰዎች ናቸው፤ በዚያ በመልክ ጼዴቅ ታሪክ ላይ ግን የሚያስወጣው ለዘላለም ካህን ሆኖ እንዲኖር የተሞሰከረለት ነው። ደግሞእንደዚህ መናገር ትንሹ እንደ ስንፍና ምናልባት ቢመስልም እንኳ፤ ነገሩን በረቂቁ ብንመረምር አብርሃም አሥራት በሰጠ ጊዜ ልጁ ሌዊ ገና በወገቡ ነበረና ሌዊ በአብርሃም ሆኖ ለመልክ ጼዴቅ አሥራት አውጥቶአል፤ ከእርሱ መብሉንም አምናአል፤ እንግዲያውስ ይህ መልክ ጼዴቅ ምን ያለ ታላቅ ሰው ኖሮአል!

ማስገንዘቢያ:-

ሀ) «ከሌዊ ልጆችም ከህነትን የሚቀበሉት» (ቁ. 5)። «ከሌዊ ልጆች» የተባለበት ምክንያቱ የሌዊ ልጆች ሁሉ ከህነትን ስለ አልተቀበሉ ነው። ከህነትን የተቀበሉ ከሌዊ ነገድ ሆነው የአሮን ልጆች ብቻ ነበሩ። ሌዊ የተባለ የአብርሃም ልጅ የአሮን ቅድመ አያት ነበረ (1ኛ

ዘና. 6:1-3)፤ እግዚአብሔርም የሌዊን ልጆች ሁሉ (ሌዊውያንን) የቤተ መድረስ አገልጋዮች ይሆኑ ዘንድ ለያቸው (ዘኁ. 3:5-9፤ 8:5-22)፤ ከእነርሱም መካከል የአሮገን ልጆች ካህናት አደረጋቸው። (ዘጸ. 40:12-15፤ ዘኁ. 3:10፤ 18:1-7)። በዚህ የተነሣ ከህጎቻቸው አንዳንድ ጊዜ «የሌዊ» አንዳንድ ጊዜም «የአሮገን» ይባላል።

ለ) «በሕይወት እንዲኖር የተመሰከረለት።» (ቁ. 8)። ለመልክ ጺዴቅ የክህነቱን ብልጫ የሚመሰክር ይህ ተጨማሪ ማስረጃ ነው። በሌዊ ክህነት ዘንድ ወሰን ድንበር ነበረ። የካህናት አገልግሎት ከ30 እስከ 50 ዓመታቸው ተወስኗል። ሞትም አቋርጦአቸው አገልግሎታቸውን እንዳይፈጽሙ ይከለክላቸው ነበረ። መልክ ጺዴቅ ግን፣ ቀደም ብለን እንዳየነው ሁሉ፣ ወሰን ድንበር ያለው ክህነት ሳይኖረው በሕይወት ዘመን ሁሉ፣ «ለዘላለም»፣ ካህን ነበረና የእርሱ ክህነት ከሌዊ ክህነት የተሻለ ነው። እንደዚሁም ክርስቶስ ለሕይወቱ ፍጻሜ የለውምና ለዘላለም ካህን ነው።

ቁ. 11-19

11 እንግዲህ ሕዝቡ በሌዊ ክህነት የተመሠረተን ሕግ ተቀብለዋልና በዚያ ክህነት ፍጹምነት የተገኘ ቢሆን እንደ አሮገ ሹመት የማይቆጠር፣ እንደ መልክ ጺዴቅ ሹመት ግን የሆነ ሌላ ካህን ሊነሣ ወደፊት ስለ ምን ያስፈልጋል? 12 ክህነቱ ሲለወጥ፣ ሕጉ ደግሞ ሊለወጥ የገድ ነውና። 13 ይህ ነገር የተነገረለት እርሱ በሌላ ወገን ተካፍሎአልና፣ ከዚያም መሠዊያውን ያገለገለ ማንም የለም፤ 14 ጌታችን ከይሁዳ ነገድ እንደ ወጣ የተገለጠ ነውና፣ ስለዚህም ነገድ ሙሴ ምንም እንኳ ስለ ክህነት አልተናገረም። 15፤16 በማይላፍም ሕይወት ኃይል እንጂ በሥጋ ትእዛዝ ሕግ ሳይሆን ሌላ ካህን በመልክ ጺዴቅ ምሳሌ ቢነሣ፣ 17 ይህ እጅግ አብልጦ የሚገለጥ ነው። እንተ እንደ መልክ ጺዴቅ ሹመት ለዘላለም ካህን ነህ ብሎ ይመሰክራልና። 18፤19 ሕጉ ምንም ፍጹም አላደረገምና፣ ስለዚህም የምትደክም የማትጠቅምም ስለ ሆነች የቀደመች ትእዛዝ ተሽራለች፣ ወደ እግዚአብሔርም የምንቀርበበት የሚሻል ተስፋ ገብቶአል።

የሌዊ ክህነት ከተቋቋመ ከብዙ ዓመታት በኋላ እግዚአብሔር «እንተ እንደ መልክ ጺዴቅ ሹመት ለዘላለም ካህን ነህ» ብሎ ክርስቶስን ካህን አድርጎ መሾሙን አንበበናል። አሁን በእነዚህ ቁጥሮች ላይ ደራሲው «ይህስ ስለምን ያስፈልጋል?» ብሎ ይጠይቃል። የሌዊ ክህነት ወደ ፍጻሜ፣ ግለት ወደ ታሰበው ገብ፣ ወደ ኅብረትና የእግዚአብሔርን ሕይወት ወደ መካፈል፣ ሊያደርስ ከቻለ ከዚያ ክህነት ያልሆነው ሌላ ካህን ይነሣ ዘንድ ስለምን አስፈለገ? ሌላ ተነሥቶአልና። የእስራኤል ሕዝብ የተቀሰሉት ሕግ ለችሎቱ (ለመፈጸሙ) በሌዊ ክህነት ተንጠልጥሎአል፣ ወይም በላዩ ተመሥርቶአል። ግለት ያለ ክህነቱ ሕጉ ሊፈጸም አልቻለም። እንግዲያውስ ከሌዊ ክህነት ያልሆነ ሌላ ካህን ቢሾም ክህነት ተለውጦአልና በክህነቱ የተንጠለጠለው፣ ወይም በላዩ የተመሠረተው ሕግ አብሮ ተለውጦአል። ክህነቱም እንደ ተለወጠ የምንረዳበት፣ በመዝ. 109:4 ላይ የተነገረው ቃል ስለ መሢሕ እንደ ተነገረ፣ መሢህም ከይሁዳ እንደሚሆን ስለምናውቅ ነው። (2ሳሙ. 7:12፤ ኢሳ. 9:6፤7፤ 11:1-5፤ ሚክ. 5:2)። ጌታችንም ከይሁዳ ነገድ እንደ ወጣ የተገለጠ ነው። (ማቴ. 2:5፤6፤ ሮሜ 1:3፤ ራእ. 5:5)። ሙሴ ስለዚህ ነገድ ክህነት በአራት ምንም አልተናገረምና እግዚአብሔር አሁን ኢየሱስን ቢሾም ክህነት ተለወጠ ግለት ነው።

ይህ የሌዊ ክህነት ወደ ፍጻሜ ለማድረስ ስለ አለመቻሉ የተነገረው ነገር እውነት መሆኑ እጅግ አብልጦ የሚገልጥበት፤ ሥጋዊ ነገሩን ሁሉ፤ ግለት ትውልዱን፤ እድሜውን፤ መብሉንና የሰውነቱን ሁኔታ ሁሉ (ዘሌ. 21:16-23) በሚያዝዝ (በሚወስን) ሕግ መሠረት ሳይሆን እንደ መልክ ጼደቅ ሆኖ በማያልፍ ሕይወት ኃይል መሠረት ካህን የሚሆን ቢነሣ ነው። እሳይ እንደ ተባለው ሁሉ፤ የሌዊ ክህነት ወደ ፍጹምነት ለማድረስ በቻለ ኖሮ ሌላ ካህን ሊነሣ ባልተፈለገም ነበረ፤ ሆኖም ተነሣ። የሌዊ ክህነት ወደ እግዚአብሔር ሊያቀርብን አልቻለምና እግዚአብሔር እንደ መልክ ጼደቅ ሹመት የሆነውን ሌላ አስነሣ። ሕጉ መንገዱንና የሚመጣውን የክርስቶስን ሥዕል አሳየን እንጂ እርሱ ራሱ ምንም ወደ ፍጹምነት ሊያድረስ አልቻለም። ካህናት የሚሞቱ ሰዎች ነበሩ፤ ለሕዝብ ሕግን የሚጠብቁበትን ኃይል ሊሰጡ አልቻሉም፤ መሥዋዕቶቻቸው በእውነት ኃጢአትን ሊያስወግዱ አልቻሉም (ም. 9:9+10፤ 10:1+4)፤ አገልግሎታቸውም፤ ወደ ታሰበው ግብ ሊያደርስ አልቻለም። ስለዚህ እግዚአብሔር በዚያ በመዝ. 109:4 ላይ ስለ ክህነት የምትናገረውን የቀድመች ትእዛዝ ሽር ሌላ ካህን ሾመ፤ እርሱም ክርስቶስ ነው። ካህናችንም እርሱ ሲሆን ወደ እግዚአብሔር እንድንቀርብ እጅግ የተሻለ ተስፋ ገብቶአል።

ማስገንዘቢያ:-

- ሀ) «ሕግ»። በዚህ ክፍል ውስጥ ተደጋግሞ የሚመጣው ይህ «ሕግ» የተባለው ቃል አራት እንደ ሆነ ወይም የክህነት ሕግ እንደ ሆነ መለየት ያስቸግራል። አራት የእግዚአብሔርን ፈቃድ እያስታወቀ ከኃጢአት ሲያስጠነቅቅን የክህነት ሕግ ሰው ኃጢአትን የሠራ እንደሆነ ነጽቶ ወደ ኅብረት እንዴት እንደሚመለስ ይነገረናል። በዚህ ክፍል ውስጥ ስለ የትኛው ሕግ እንደሚናገር ሊቃውንት ባይስማሙም ቅሉ እኔ የሚመስለኝን ጻፍሁ።
- ለ) «ሌላ ካህን ሊነሣ ስለምን ያስፈልጋል?» (ቁ. 11)። በዚያ በዱሮው ክህነት ፍጹምነት አልተገኘምና! ወንድም ሆይ አየህን? ፍጹምነት እንዲገኝ ታስቦአል! ግለት፤ ሰው ከኃጢአቱ፤ ሁሉ እንዲነጻና ወደ እግዚአብሔር ቀርቦ ከእርሱ ጋር የማያቋርጥ ኅብረት እንዲያገኝ ታቅዶአል። ለአንተ የሚሆን የእግዚአብሔር ፈቃድና ቁርጥ የሆነ ሐሳብ ነው። አግኝተሽዋለን? ካህን የተፈለገው ለዚህ ነው። ፍጹምነት ግን በሌላ በማናቸውም ክህነት አይገኝምና በዚህ ምክንያት እግዚአብሔር ኢየሱስን አስነሣ። የሚችል ካህን እርሱ ብቻ ነው። አትላት! ለእርሱ የተሰጠ ሹመት ለዘላለም አያልፍም፤ ለሌላም ከቶ አይሰጥም። እግዚአብሔር የሾመው ካህን እርሱ ነውና «ካህናት» የምንላቸው ሌሎች የእርሱን ግዛት አይተላለፉ! ወደዚያ ወደ ታሰበው ግብ እንድትደርስ ነው። እንዲያደርስህ ብትለምነው፤ እንዲያደርስህም ብትታመንበት ሳትሰናከል ጠብቆ በክብር ፊት በደስታ፤ ነው የሌለህ አድርጎ ሊያቆምህ ይችላል። እነዚህን ጥቅሶች አውጥተህ እይ:- ፊልጵ. 1:6፤ 1ተሰ. 5:23+24፤ ይሁዳ ቁ. 24። ይህን የሚሻለውን ተስፋ ጨብጥ!
- ሐ) «ጌታችን ከይሁዳ ነገድ ወጣ» (ቁ. 14)። «ወጣ» ሲባል ግሪኩ የኢየሱስ መምጣት ፀሐይ እንደምትወጣ፤ ወይም ቁጥቋጥ ከገንድ እንደሚያቆጠቁጥ መሆኑን ያመለክታል። (ኢሳ. 11:1፤ ኤር. 23:5+6፤ ዘካ. 3:8፤ 6:12)።
- መ) «በማያልፍ ሕይወት ኃይል» (ቁ. 16)። የሌዊ (የአርን) ክህነት የተመሠረተበት ሕግ ደካማ የሆነ የሥጋ ትእዛዝ ሲሆን የክርስቶስ ክህነት በማያልፍ ሕይወት ኃይል ላይ ተመሥርቶአል፤ በዚያም ሕይወት ድካም ከቶ የለም። የእነርሱ ሕይወት በሞት ተቋረጠ፤

የክርስቲያን የማያልፍ ነው። የማያልፍ ግለት የማይቋረጥ ግለት ነው። ሞት ስንኳ ሊያቋርጠው አልቻለም። ይሞት ዘንድ አስፈላጊ ነበረ፤ ሆኖም የያዘውን ሥራ ወደ ፍጹምነት ሊያደርስ ሕይወቱ እንዲቀጥል እንደዚሁም አስፈላጊ ነበር። ሕያው ነበረ፤ ሞት፣ ሕያውም ሆነ። ሁለተኛም ለዘላለም ከቶ አይሞትም። (ራእ. 1:17; 18: ሮሜ. 6:9)። የእርን ልጆች ከህፃናት የሆኑት ከትውልድ፣ ከእድሜ፣ ከሥጋ አኳኋናቸውም የተነሣ በትእዛዝ ስለ ተገደዱ ነው። ክርስቶስ ግን ከህን የሆነው ሞት እንኳ ሊያቋርጠው ያልቻለ ሕይወት ኃይል ስላደረበት ነው። (ዮሐ. 5:26; 10:17; 18)።

ሠ) «የምትደክም የማትጠቅምም።» (ቁ. 18)። የሌዊ ክህነት ለታሰበበት ጉዳይ፣ እርሱም ክርስቶስን ማመልከት ፍጹም ደኅና ነበረ፤ ነገር ግን ኃጢአትን የሚያስወግድ መሥዋዕትም ማቅረብ ሆነ። ወደ እግዚአብሔር እቅርቦ ጎብረትን ማስገኘት አልቻለም። የሌዊ ክህነት ድካም የሚገለጠው «አልቻለም» የሚለው ቃል በሁሉ ላይ በመጻፉ ነው። ሕሊናችንን ያነጻ ዘንድ፣ ሕጉን ለመጠበቅ ኃይልን ይሰጠን ዘንድ፣ ይልቁንም ወደ እግዚአብሔር ያቀርባን ዘንድ አልቻለም። ወደ ተሻለ ተሰራ አመልክቶአልና መልካም ነበረ፤ ያን ተስፋ ግን ሊያስገኝ ባለመቻሉ ያቋቋመችው ትእዛዝ «የምትደክም የማትጠቅምም» ሆነች። ስለዚህ ስለ አርን ክህነት የምትናገር ትእዛዝ ተሻረች፣ ሊያቀርብም የሚችል የተሻለ ክህነት ተተካ።

ቁ. 20-25

20:21 እነርሱም ያለ መሐላ ከህፃናት ሆነዋልና፤ እርሱ ግን፡- ጌታ፡- አንተ እንደ መልክ ጺዴቅ ሹመት ለዘላለም ከህን ነህ ብሎ ማለ አይጸጸትም ብሎ በተናገረለት ከመሐላ ጋር ካህን ሆኖአልና ያለ መሐላ ካህን እንዳልሆነ²² መጠን እንዲሁ ኢየሱስ ለሚሻል ኪዳን ዋስ ሆኖአል።

23 እነርሱም እንዳይኖሩ ሞት ስለ ከለከላቸው ካህናት²⁴ የሆኑት ብዙ ናቸው፤ እርሱ ግን ለዘላለም የሚኖር²⁵ ስለ ሆነ የማይለወጥ ክህነት አለው፤ ስለ እነርሱም ሊያማልድ ዘወትር በሕይወት ይኖራልና ስለዚህ ደግሞ በእርሱ ወደ እግዚአብሔር የሚመጡትን ፈጽሞ ሊያድናቸው ይችላል።

ሐዋርያው አሁን «እነርሱ ... እርሱ ግን ...» እያለ የዱሮ የሌዊ ካህናትና ኢየሱስን በማነጣጠር ልዩነታቸውን ያሳይና ከክርስቶስ ክህነት ዘንድ ያገኘውን ታላቅ ጥቅም ይገልጻል። እነርሱ ያለ መሐላ ካህናት ሆነዋል፣ እርሱ ግን ከመሐላ ጋር ካህን ሆኖአል። መሾሙም ከመሾማቸው በሚሻል መጠን ዋስ የሆነለት የእርሱ ኪዳን እነርሱ ዋሶች ከሚሆኑለት ከዱሮ ኪዳን ይሻላል። እንደዚሁም ሁለተኛ እነርሱ እንዳይኖሩ ሞት ስላቋረጣቸው ክህነታቸውን ዘወትር ወደ ሌላ ካህን ያሳልፉ ነበር፤ እርሱ ግን የማይቋረጥ ሕይወት ኖሮት (ቁ. 15:16) ለዘላለም ስለሚኖር ክህነቱ የማይለወጥ ነው። ስለዚህም እርሱ ሳይሰናከል ሳይከለከልም በእርሱ ካህንነት ወደ እግዚአብሔር የሚመጡትን ፈጽሞ፣ በመጠንም በዘመንም፣ ሊያድናቸው ይችላል።

ማስገንዘቢያ፡-

ሀ) «ማለ አይጸጸትም።» (ቁ. 20:21)። እግዚአብሔር ይህን ብሎ የማለ የት ላይ ነው? ቢሉ፣ በመዝ. 109:4 ላይ ነው። ሰው የሚምለው ጉዳዩ ትልቅ ሲሆን ብቻ ነውና እግዚአብሔር ከማለ ጉዳዩ እጅግ በጣም ትልቅ ቢሆን ነው። «አይጸጸትም» ይላልና ይህ የማይለወጥ የእግዚአብሔር ፈቃድ መሆኑን እንገነዘባለን። እግዚአብሔር ኢየሱስ ለዘላለም ካህን

እንዲሆን ምሉአልና «ክህነቱ እንደ ሌዊ ክህነት ሆኖ ከዕለታት አንድ ቀን ያልፋል» ብለን መፍራት የለብንም። ክህነቱ የተረጋገጠ፤ ለመቼውም ቢሆን የማይለወጥ ነው። እስከ ዘላለም ድረስ ካህናችን እርሱ ነው።

ለ) «ያለ መሐላ ካህን እንዳልሆነ መጠን፤ እንዲሁ ኢየሱስ ለሚሻል ኪዳን ዋስ ሆኖአል።» (ቁ. 22)። የኪዳንን መሻል የሚገልጥ፤ ዋሱ በመሐላ መሾሙ ነው። እግዚአብሔር የፈተኛውን ክህነት ሲያቋቁም መሐላ አስፈላጊ እንደሆነ አላሰበም (ዘጸ. 28፡1)፤ ይህን ግን ሲያቋቁም ምሉአል። እንግዲያውስ ይኸው ክህነት፤ እንደዚሁም ኪዳን፤ የበለጠ የተሻለ መሆኑም ተገልጦአል።

ሐ) «ኪዳን» (ቁ. 22)። ኪዳን በሁለት ሰዎች ወይም ወገኖች መካከል የተደረገ ስምምነት ወይም ውል ወይም ደግሞ ኮንትራት ነው። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በእግዚአብሔርና በሰው መካከል ስለተደረጉ ስለሁለት ታላላቅ ኪዳኖች እናነባለን። በፊተኛው፤ «ብሉይ» በተባለው፤ እግዚአብሔር «በታደርጉ (ወይም ባታደርጉ) እኔ አደርጋለሁ» ብሎአልና የተመሠረተበት በሰው ሥራ ላይ መሆኑ ታውቆአል። «የሚሻል ኪዳን» በተባለው በሁለተኛው «አዲስ» በተባለው ኪዳን ግን እግዚአብሔር «እኔ እንዲያው አደርጋለሁ» ብሎአልና የተመሠረተበት በእግዚአብሔር ጸጋ ላይ ብቻ ነው።

መ) «ዋስ» (ቁ. 22)። እዚህ ላይ በአግርኛ «ዋስ» ተብሎ የተተረጎመው ቃል በመጽሐፍ ቅዱስ እዚሁ ብቻ ተገኝቶአል። «መያዣ» ማለት ነው። ብሉይ ኪዳን እንደ ተሻረና ወደ እግዚአብሔር የምንቀርብበት የሚሻል ተስፋ እንደ ገባ የምናውቅበት፤ ኢየሱስ ለዘላለም ካህን እንዲሆን በመሾሙ ነው። ለዚህ ነገር እርሱ መያዣ ነው። ቢሆንም ቅሉ፤ ዋስ ደግሞ አንድ ነገር እንዲፈጸም የሚያረጋግጥ ነው። የተከሰሰ ሰው በቀጠሮ ቀን እንዲመለስ፤ ወይም አንድ ተበዳሪ ሰው ገንዘቡን እንዲከፍል የሚያረጋግጥ ዋስ ነው። በመጽሐፍ ቅዱስም የሚገኙት የሁለቱ ኪዳኖች ዋሶች ካህናት ናቸው። ብሉይ ኪዳን እንዲፈጸም የእስራኤል ሕዝብ የእግዚአብሔርን ሕግ ሁሉ (አራትን) እንዲጠብቁ ያስፈልግ ነበር። ከእነርሱ ዘንድ ሕግን የተላለፈ አንድ ሰው ቢኖር ከኪዳን ዋሶች፤ ማለት ከካህናት አንዱ መሥዋዕትን በማቅረብ ኃጢአቱን ያስተሰርደና በሁለቱ ወገኖች፤ በእግዚአብሔርና በሰውየው መካከል ኅብረትን ያስመልስ ነበር። እንደዚሁም ሁሉ ለአዲስ ኪዳን መፈጸም ዋስ የሆነው ካህን ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው።

ሠ) «የማይለወጥ ክህነት።» (ቁ. 22)። እርሱ ሁልጊዜ እዚያ አለ። በብሉይ ዘመን አንድ ሰው ተቸግሮ ካህን ፍለጋ ምናልባት ይሄዳል። ሲደርስ ግን «ሉረ ሞቶአል! እሌላ ዘንድ መሄድ ያስፈልገሃል» ይባልና ሰውየው አዝና ይሄዳል። በኢየሱስ ግን እንደዚህ አይሆንም! ወደ ሌላ ወደ አዲስ መሄድ የለም! በፈለግህበት ጊዜ እርሱ እዚያ አለ።

ረ) «ስለ እነርሱም ሊያማልድ ዘወትር በሕይወት ይኖራል።» (ቁ. 25)። ኢየሱስ ዛሬ በመንግሥተ ሰማያት ከእግዚአብሔር ጋር እንደራሴአችን ነው። እዚያ የሆነው «ስለ እኛ» ነው። (ም. 9፡24)። እኛ ያቀረብነውን ጸሎት ተቀብሎ ለአባቱ ያስተላልፈዋል። ኃጢአትም ሰንሠራ፤ ኃጢአት የማይሠራ የለምና (1ዮሐ. 1፡8፤ 10፤ 2፡1)፤ እርሱ የችንካሩ ምልክት ገና ያለባቸውን እጆቹንና እግሮቹን ላላየ ስለ እኛ ብሎ በጎልጎታ ላይ መክፈሉን ያስረዳና ከአባቱ ዘንድ ይቅርታ ይለምንልናል። እንደዚሁም በሰይጣን ስንፈተን፤ ከፈተና በታች እንዳንወድቅ ነገር ግን ኃይል ይላክልን ዘንድ ይለምናል። ከኃጢአት ፍርድና

ከኃጢአት ኃይል፡ ከሁለቱም፡ የሚያድነን አማላጃችን ኢየሱስ ነው። እስከ እድሜአችን ልክ ድረስ ዘወትር እንፈልገዋለን፡ እርሱም ዘወትር በግርማው ዙፋን ቀኝ ተቀምጦ ይማልድልናል። አባቱ ይነሣዋልን? ሉረ ከቶ አይነሣውም! (1ዮሐ. 1:9፤ ሮሜ 8:33፤ 34)። የኢየሱስ የምልጃው መዓዛ አባቱን እንደምን ያስደስት ይሆን! (ዘፍ. 8:21፤ መዝ. 140:2፤ ራእይ. 5:8፤ 8:3፤ 4)። ይሁን እንጂ፡ ይለምንልናል ለንል በንጉሥ ፊት እንደ ቆመ ሰው ሆኖ ይለምንልናል ማለታችን አይደለም። እርሱ ለማኝ ሳይሆን በዙፋን ላይ የተቀመጠ ካህን ንጉሥ ነው። ልመናው ጸሎት ሳይሆን መኖሩ ነው። ማለት ከአባቱ ዘንድ የሚያገኝልን እዚያ በመኖሩ ወይም በመገኘቱ ብቻ ነው።

- ሰ) «ፈጽሞ ሊያድናቸው ይችላል።» (ቁ. 25) ኢየሱስ ዘወትር በሕይወት ይኖራል፡ ስለዚህ በእርሱ በኩል ወደ እግዚአብሔር የሚመጡትን ፈጽሞ ሊያድናቸው ይችላል። እላይ እንዳልን ኢየሱስ ሁልጊዜ እዚያ አለ። እዚያም ያለው ካህናችን ሊሆን ነው። በእርሱ በኩል መምጣት ያስፈልገናል፡ ያለዚያ እግዚአብሔር አይቀበለንም። (ዮሐ. 14:6) ነገር ግን በእርሱ በኩል ብንመጣ ፈጽሞ ሊያድነን ይችላል። በአማርኛ «ፈጽሞ» ተብሎ የተተረጎመው የግሪኩ ቃል ባለ ሁለት ፍች ነው። ብዛትንም ያመለክታል፡ ዘመንንም ያመለክታል። የወራነው ኃጢአት ታላቅና የሚያስፈራ እንደ አለላም ቢሆን እንደ አመዳይ ሊያነጻው ይችላል። (ኢላ. 1:18)፤ ልንተወውም ከማንችል፡ ነገር ግን በአካላችን ተገንጉኖ ባርያ ከሚያደርገንና ዘወትር ከሚጥለን ፈተናና መጥፎ ልማድ ፈጽሞ ሊያድነን ይችላል ያውም ለዘላለም! ወንድሜ ሆይ፡ ለመድኃኒትነቱ ወሰን እንደሌለ ታውቃለህን? ታላቅ ሊቀ ካህናታችን ኢየሱስ ፍጹም የሆነውን መሥዋዕት በማቅረብ ይቅርታን አስገኝቶ ከኃጢአት ፍርድ ያድንሃል፤ እንደዚሁም ዘወትር በሕይወት በመኖሩ ጸጋንና ኃይልን አስገኝቶ ከኃጢአት ኃይል ያድንሃል። ዛሬም ለመቻሉ ወሰን የለውም፤ ፈጽሞ ሊያድንህ ይችላል። ቃሉን አታጎሰው። ኢየሱስ ከሁሉ፡ ያውም እስከ መጨረሻ ድረስ፡ ፈጽሞ ሊያድንህ ይችላል።

ቁ. 26-28

- 26 ቅዱስና ያለ ተንኮል ነውርም የሌለበት ከኃጢአተኞችም የተለየ ከሰማያትም ከፍ ከፍ ያለ፤ እንደዚህ ያለ²⁷ ሊቀ ካህናት ይገባናል፤ እርሱም እንደነዚያ ሊቃነ ካህናት አስቀድሞ ስለ ራሱ ኃጢአት በኋላም ስለ ሕዝቡ ኃጢአት ዕለት ዕለት መሥዋዕትን ሊያቀርብ አያስፈልገውም፤ ራሱን ባቀረበ ጊዜ ይህን አንድ ጊዜ ፈጽሞ አድርጎአልና።²⁸ ሕጉ ድካም ያላቸውን ሰዎች ሊቀ ካህናት አድርጎ ይሾማልና፤ ከሕግ በኋላ የመጣ የመሐላው ቃል ግን ለዘላለም ፍጹም የሆነውን ልጅ ይሾማል።

እንደዚህ ያለ ሊቀ ካህናት ተገቢያችን ነው። እግዚአብሔርን በፍጹም ልቡ እየወደደ (ዘጸ. 6:5) በባሕርዩና በአገልግሎቱ በእግዚአብሔር ዘንድ ቅዱስ የሆነ፤ ባልንጀራውን እንደ ራሱ እየወደደ በሰው ዘንድ ያለ ተንኮል የሆነ (ዘሌዋ. 19:18። ዮሐ. 1:48)። በሰውነቱና በባሕርዩ እድፍ ወይም ግድፈት ወይም ጎድሎነት የሌለበት (ዘጸ. 12:5፤ ዘሌዋ. 22:19-24)፤ ሰው፡ ነገር ግን ኃጢአተኛ ሰው ያይደል፤ አምላክም፡ ባለ ሙሉ ሥልጣንም የሆነ እንደዚህ ያለ ሊቀ ካህናት ያስፈልገናል። እንደዚህም ያለ በኢየሱስ ዘንድ ተገኘ፡ ኢየሱስ ይህን ሁሉ ነውና። (ማር. 1:24፤ ማቴ. 22:37-40፤ ኢላ. 53:9፤ ዮሐ. 8:46፤ 1ኛኢጥ. 1:18፤ 19፤ ዕብ. 4:15፤ ኤፌ. 1:20-23፤ ፊልጵ. 2:9፤ ማቴ. 28:18)

እርሱም ከእነዚያ የሌዊ ሊቃነ ካህናት እንደምን ይበልጣል! እነርሱ ኃጢአተኞች ስለነበሩ፤ ስለ ሕዝብ ኃጢአት መሥዋዕትን ሳያቀርቡ በፊት ስለ ራሳቸው ሊያቀርቡ ያስፈልጋቸው ነበር፤ (ዘሌዋ. 16:6፥11፥15)፤ ያቀረቡትም ደጋግሞ ነበረ። ኢየሱስ ግን በአንድ ሰውነቱ መሥዋዕትና ካህን ሆኖ፤ ወይም ደጋግሞ ወይም ስለ ራሱ ሊያቀርብ አያስፈልገውም፤ ምክንያቱም፤ 1ኛ ራሱን መሥዋዕት አድርጎ ባቀረበ ጊዜ (ኢሳ. 53:10) ስለ ኃጢአት ሁሉ ለዘላለም በቂ የሆነውን መሥዋዕት ስላቀረበ፤ (ም. 9:12፥28፤ 10:10፥14) ሁለተኛ፤ ወይም ደጋግሞ፤ ማቅረብ ከቶ አያስፈልገውም። እንደዚሁም፤ 2ኛ ስለ ራሱ ሊያቀርብ አያስፈልገውም፤ ምክንያቱም፤ የሕጉ ቃል ድካም ያላቸውንና ኃጢአተኞች የሆኑትን ብዙዎችን ሰዎች ካህናት ሊያደርግ በመዝ. 109:4 ላይ የተጻፈው የመሐላው ቃል ያን የሕጉን ቃል ሽሮ ኃጢአት ከቶ ያልሠራውንና የማይሠራውን ለዘላለምም ፍጹም የሆነውን እንዲን የእግዚአብሔርን ልጅ ሾሞአል።

ግስገንዘቧ:-

ሀ) «እንደዚህ ያለ ሊቀ ካህናት ይገባናል።» (ቁ. 26።) አዎን የምንፈልገው ሁለመናው እንደዚህ ያለ ሊቀ ካህናት ነው፤ እርሱም ደግሞ ለእኛ ፈጽሞ ምቹ ነው። በመሞቱ ኃጢአታችንን አነጻ ወደ እግዚአብሔርም ሊያቀርበን ይችላል፤ በነገር ሁሉ እንደ እኛ የተፈተነ ነውና ሊራራልን ይችላል፤ በሰማያት በግርግው ቀኝ ተቀምጦአልና አስፈላጊያችንን ሁሉ ሊሞላልን ይችላል፤ ዘወትር በሕይወት ይኖራልና፤ ፈጽሞ ሊያድነን ይችላል፤ በማግለጹም የእግዚአብሔርን ረድኤትና በረከት ሁሉ ያወርድልናል። ለዘላለም የሚኖር ፍጹም የሆነ ካህን በእግዚአብሔር ቀኝ ተቀምጦአል፤ እርሱም ወልደ እግዚአብሔር ነው። በእውነት እንደዚህ ያለ ሊቀ ካህናት እጅግ ይገባናል። ወደ ፍጹሜ ሊያደርሰን ያትተው ይመስላል? ለረ አይመስልም! የሚሻል ተስፋ ገባ ማለት ነው፤ እንያዘው!

ለ) «ዕለት ዕለት።» (ቁ. 27) ደራሲው «ዕለት ዕለት» ሲል በሐሳቡ ሁለት ነገሮች አጣምሮአል። ተራ ካህናት «ዕለት ዕለት» መሥዋዕትን ሊያቀርቡ (ዘጸ. 29:38-42፤ ዳን. 8:11-12) ሊቀ ካህናቱ «አስቀድሞ ስለ ራሱ ኃጢአት በኋላም ስለ ሕዝቡ ኃጢአት» በዓመት በዓመት ብቻ እርሱም በአስተሰርዮ ቀን ያቀርብ ነበር። (ዘሌዋ. 16:6፥11፥15፥21፥29፥30)። ደራሲው በተለይ የሚያስበው ስለ ዘወትርነቱ ነውና ሁለቱን ነገሮች፤ የተራ ካህናትና የሊቀ ካህናትን፤ አጣምሮ «ዕለት ዕለት» ይላል። «ተደጋግሞ» ማለቱ ነው። ይሁን እንጂ፤ ሊቀ ካህናቱ ከተራ ካህናት ጋር አብሮ ያቀረበ ሊሆን ይችላል። (ዘሌ. 6:19-22፤ በግሪክ ትርጉም)።

ሐ) «ፍጹም የሆነውን» (ቁ. 28) በም. 2:10፤ በም. 5:9 ላይ የተጻፈውን እስኪ አስብ። ሊቀ ካህናት ይሆን ዘንድ በመከራ ተፈጻሚ ከተፈጸመም በኋላ ሊቀ ካህናት፤ ተብሎ ተጠራ። በእርሱ ዘንድ ጉድለት የለም፤ ድካም የለም መደጋገም አያስፈልገም። ይገባናል! (ቁ. 26።)

ምዕራፍ ስምንት

የሚሻል ኪዳን መካከለኛ ስለ ሆነ

ከዕብራውያን ወገን የነበሩ የጥንት ክርስቲያኖች ወደ ማፈገፈግ ተቃርበዋል። ብዙዎች የዛሬ ክርስቲያኖችም እንደዚሁ ወደ ማፈገፈግ ይቃረባሉ። ምክንያቱም፤ የጥንትም ሆነ የዛሬ ሁለቱም በኢየሱስ ያለውን ጥቅም ስላላወቁ ወይም በሙሉ ስላልተገነዘቡት ነው። ዕብራውያን «መቅደስ፤ ክህነት፤ አገልግሎት፤ መሥዋዕትም ቀርተውብናልና ተነጻጽን!» እያሉ አዝነዋል። የዛሬ ክርስቲያኖችም ከኃጢአት ፍርድ መጻናቸውን ቢያውቁም ቅሉ ዕለት ዕለት የሚደርስባቸውን ፈተና ለማሸነፍ ኃይልን ስላጡ «አልሆነልንም!» እያሉ ማፈገፈግን ጀምረዋል። ሐዋርያው ለሁለቱም ኢየሱስን አጉልቶ ያሳያል።

ዕብራውያን እንዲጽናኑ ከዱሮ ክህነት ይልቅ የኢየሱስ እንደሚሻል አስቀድሞ ያሳያቸዋል። (ም. 5-7።) ይህን አድርጎ ሲያበቃ በም. 8 ላይ የኢየሱስ አገልግሎት፤ ቀጥሎም በም. 9 ላይ ኢየሱስ የሚያገለግልበቱ መቅደስ፤ ቀጥሎ ደግሞ በም. 10 ላይ የኢየሱስ መሥዋዕት እንደሚሻል ያሳያቸዋል። አነስተኛው ነገር ቢቀርም እጅግ የሚሻለው መጥቶአል። ዕብራውያን እጅግ በጣም ተጠቀሙ እንጂ ከቶ አልተገዱም። የዱሮ ክህነት ሊያደርጉላቸው ከሚችሉት ይልቅ ኢየሱስ አብልጦ ያደርግላቸዋል። ሐዋርያው እንዲህ አድርጎ በማስረዳት ዕብራውያንን ያጽናናል።

የዛሬ ክርስቲያኖችስ? አይ፤ እነርሱስ ኃጢአትን ለማሸነፍ ኃይልን ያጡት ኢየሱስ ዛሬ የሚሠራውን ሥራ ባለመገንዘባቸው ነው! ኢየሱስ ጥንት በድካም እንደ ሞተላቸው ያውቃሉ! ነገር ግን ዛሬ በኃይል በሕይወት እንደሚኖርላቸው አልተረዱም። ይህም ስለሆነ፤ ሐዋርያው ስለማያልፍ ሕይወት ኃይል (ም. 7: 15፤ 16) ይናገርና ኢየሱስ ፈጽሞ ሊያድናቸው መቻሉን እያስገነዘበ (ም. 7: 25) በሰማያት በግርማው ዙፋን ቀኝ መቀመጡን ያሳያል። (ም. 8: 6)

ደራሲው በም. 8 ላይ ከሌዊ ክህናት አገልግሎት የኢየሱስ አገልግሎት ይሻላል ብሎ ሲያስረዳ መሻሉ የተመሠረተበት በሁለት ነገሮች ላይ ነው፡- 1ኛ፤ የሚሻል መቅደስ አገልጋይ በመሆኑ (ቁ. 2) 2ኛ፤ የሚሻል ኪዳን መካከለኛ በመሆኑ፡ (ቁ. 6) ነው ይላል። የሚሻል መቅደስ አገልጋይ በመሆኑ የዱሮ ክህናት በምሳሌና በጥላ ብቻ ያደረጉአቸውን ነገሮች ሁሉ እርሱ በእውነት ሊፈጽም ይችላል። የሚሻል ኪዳን መካከለኛ በመሆኑም በብሉይ ኪዳን ላይ ተሰጥተው ከነበሩት የተሰፉ ቃላቶች ይልቅ የሚሻሉትን ሊያስፈጽም ይችላል። ለጥንት ክርስቲያኖችም ሆነ ለዛሬ ኢየሱስ በእውነት የሚገባ ሊቀ ክህናት ነው።

ቁ. 1-6።

¹ ከተናገርነውም ዋና ነገሩ ይህ ነው፤ በሰማያት በግርማው ዙፋን ቀኝ የተቀመጠ እንዲህ ያለ ሊቀ ክህናት ² አለን! እርሱም የመቅደስና የእውነተኛይቱ ድንኳን አገልጋይ ነው፤ እርሱም በሰው ሳይሆን በጌታ የተተከለች ናት። ³ ሊቀ ክህናት ሁሉ መባንና መሥዋዕትን ሊያቀርብ ይሾማልና! ስለዚህም ለዚህ ደግሞ የሚያቀርበው አንዳች ሊኖረው የግድ ነው። ⁴ እንግዲህ በምድር ቢኖርስ፤ እንደ ሕግ ⁵ መባን የሚያቀርቡት ሰላላ፤ ካህን እንኳ ባልሆነም! እነርሱም ሙሴ ድንኳኒቱን ሲሠራ ሳለ እንደ ተረዳ፤ ለሰማያዊ ነገር ምሳሌና ጥላ የሚሆነውን

ያገለግላሉ። በተራራው እንደ ተገለጠልህ ምሳሌ ሁሉን ታደርግ ዘንድ ተጠንቀቅ ብሎት ነበርና።⁶ አሁን ግን በሚሻል ተስፋ ቃል በተመሠረተ በሚሻል ኪዳን ደግሞ መካከለኛ እንደሚሆን፤ በዚያ ልክ እጅግ የሚሻል አገልግሎት አግኝቶአል።

«እንደዚህ ያለ ሊቀ ካህናት ይገባናል፤ እንዲህ ያለ ሊቀ ካህናት አለን!» (ም. 7:26፤ ም. 8:1) ከተነገረውና ከሚነገረውም ዋና ነገሩ ይህ ነው። እንዲህ ያለ ሊቀ ካህናት አለን፤ ሊቀ ካህናትም ብቻ ሳይሆን በግርማው ዙፋን ቀኝ የተቀመጠ ንጉሥ ነው። (ም. 1:3) ባንድነት ንጉሥና ካህን የሆነው መልክ ጼዴቅ በዚህ ነገር ደግሞ ክርስቶስን መስሎአል። (ዘፍጥ. 14:18።) ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የተቀመጠውና የሚያገለግለውም በሰማያት ነው። በሰው እጅ የተተከለች መቅደስና ድንኳን (ማደሪያ) በምድር ላይ ኖረች (ዘጸአ. 25:8፤ 9፤ 26:1፤ 39:32፤ 42፤ 43፤ ዕብ. 9:1፤ 2)፤ ቢሆንም ኢየሱስ የእርስዋ አገልጋይ አይደለም። በማንኛውም ሥርዓት የተሾመ ሊቃነ ካህናት ሁሉ የተሾሙት መባንና መሥዋዕትን ሊያቀርቡ ነውና «አንተ ካህን ነህ» ተብሎ ልዩ በሆነ በእግዚአብሔር ቃል የተሾመ ኢየሱስ (መዝ. 109:3) የሚያቀርበው መሥዋዕት የግድ ይኖረዋል፤ እንዳለውም በም. 9:11-14 ላይ ተጽፎ እናያለን። አገልግሎቱ በሰማያት ነው የተባለበት ምክንያት፤ የሚኖረው በምድር ላይ ቢሆን ኖሮ ካህን እንኳ ባልሆነም ነበርና ነው። ስለምን? ቢሉ፤ የምድራዊ መቅደስና ድንኳን አገልግሎት የተሰጠ ለሌዊ ነገድ ሰዎች ነው። ኢየሱስም ከሌዊ ሳይሆን ከይሁዳ ነገድ ወጥቶአልና። (ም. 7:14) ዳሩ ግን በጌታ እንጂ በሰው እጅ ያልተተከለች መቅደስና ድንኳን አለች። (ም. 9:11) መኖርዋን የምናውቅበት ምድራዊቱ ድንኳን በተሠራች ጊዜ እግዚአብሔር ሙሴን «በተራራው እንደ ተገለጠልህ ምሳሌ ሁሉን ታደርግ ዘንድ ተጠንቀቅ» ብሎት ነበርና። (ዘጸ. 25:40፤ 26:30፤ ዘጉል. 8:4።) ስለዚህ በሙሴ እጅ የተሠራችው የእውነተኛ ነገር ምሳሌና ጥላ ብቻ እንደ ሆነች እንረዳለን። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የተሾመው በዚህች በእውነተኛይቱ እንዲያገለግል ነው። ኢየሱስ ትውልዱ ሌላ ነውና በዚያች፤ ምሳሌና ጥላ በሆነችው መቅደስ ሊያገለግል አልቻለም፤ ስለዚህ እግዚአብሔር «አንተ ካህን ነህ» ሲለው በእውነተኛ፤ በሰማያዊ መቅደስ እንዲያገለግል ማለቱ ነው። የምያገለግል ሊቀ ካህናት ነውና እንደሚያገለግሉ እንደ ሌሎች እንደ ሌዊ ሊቃነ ካህናት ሆኖ የኪዳን መካከለኛ ነው፤ ይህ ደግሞ የኪዳን ሥራ ነውና። የሌዊ ካህናት የብሉይ ኪዳን መካከለኞች ሲሆኑ ኢየሱስ የአዲስ ኪዳን መካከለኛ ነው። አዲስ ኪዳንም በሚሻል ተስፋ ቃል ላይ ተመሥርቶ ከብሉይ ኪዳን የሚሻል ኪዳን ነውና የኢየሱስ አገልግሎት ከሌዊ ካህናት አገልግሎት እጅግ የሚሻል ነው።

ማስገንዘቢያ፡-

ሀ) ካህንና ንጉሥ። ጌታ በአብ በግርማው ዙፋን ቀኝ በመቀመጡ (ቁ. 1) ፈጽሞ ንጉሥ እንደ ሆነ ታውቆአል፤ መሢህም ሊቀ ካህናትና ንጉሥ እንዲሆን በመዝ. 109:1 ና በዘክ. 6:13 ላይ ተጽፎአል። ኢየሱስ አስቀድሞ ሊቀ ካህናት ሆኖ መሥዋዕቱን አቅርቦአል፤ ቀጥሎም ንጉሥ ሆኖ በአባቱ ዙፋን ቀኝ ተቀምጦአል። (ም. 1:8፤ 2:9፤ ፊል. 2:9-11።) ሊቀ ካህናት ንጽሕናን ያመለክታልና፤ ንጉሥም ኃይልን ያመለክታልና፤ ከክርስቶስ ሞት ንጽሕናን ከሕይወቱም ኃይልን እናገኛለን። መሥዋዕቱን ሲያቀርብ በምድር ላይ የነበረውን ሥራ ፈጽሞአል፤ (ዮሐ. 17:4፤ 19:30) በግርማው ዙፋን ቀኝም ሲቀመጥ በሰማይ ያለውን ሥራ ጀምሮአል። መሥዋዕቱን ካቀረበ በኋላ «ሥልጣን ሁሉ በሰማይና በምድር ተሰጠኝ» አለ (ማቴ. 28:18) ዐርነም በግርማው ዙፋን ቀኝ ተቀመጠ፤ ከዚያም እምላካዊ ኃይልን ለልጆቹ ያድላል። የምናሸንፍበትን ኃይል የምናገኘው ከእርሱ ከሚነግሠው

ንጉሣችን ዘንድ ነው። (ሮሜ 8:37)። ስለዚህ ኢየሱስ ነቢይና ካህን ንጉሥም መሆኑን እናያለን። ነቢይ ሆኖ የእግዚአብሔርን ነገር ተናገረን (ም. 1:2)፤ ካህን ሆኖ የምንድንበትን መሥዋዕት አቀረበ፤ ንጉሥም ሆኖ የምንኖርበትን ኃይል ይሰጠናል።

ለ) አገልጋይና መካከለኛ። ኢየሱስ የመቅደስ አገልጋይና የአዲስ ኪዳን መካከለኛ ነው። (ቁ. 2:6)። በምድራዊ መቅደስ በእስራኤላውያን ስም ሆነው አገልጋዮች የሆኑት የሌዊ ልጆች ነበሩ። (ዘጸ. 28: 41-43; ዘጉል. 8:23-26)። ሥራቸው መሥዋዕትን እያቀረቡ ሕዝብን ከኃጢአት ማንጸትና ወደ እግዚአብሔር ማቅረብ ነበረ። በሰማይ መቅደስ በእኛ ስም ሆኖ የሚያገለግል ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። እስራላጊውን መሥዋዕት ያቀረበው በምድር ላይ ሳለ ነውና ከእንግዲህ ወዲህ መሥዋዕት ማቅረብ አያስፈልገውም፤ ስለዚህ አገልግሎቱ ወደ እግዚአብሔር ማቅረብና መማለድ የምእመናንም ጸሎት ለእግዚአብሔር ማቅረብ ነው። (ም. 7:25; 9:24; ሮሜ 8:34; ራዕይ. 8:3; 4።)

መካከለኛም በሁለት ወገኖች መካከል ገብቶ የሚቆምና እያገናኘ ከአንዱ ተቀብሎ ለሌላው የሚሰጥ ነው። (ኢዮብ 9:33; ገላ. 3:19)። የሌዊ ካህናት የዱሮ ኪዳን መካከለኛች እንደ ሆኑ ሁሉ እንዲሁም ኢየሱስ የአዲስ ኪዳንን መካከለኛ ነው። የሌዊ ካህናት ብሉይ ኪዳንን እያገለገሉ መሥዋዕትንና ምልጃን በማቅረብ ኪዳንን ተስፋዎች ለእስራኤል እንዳስገኙ ሁሉ እንዲሁም ኢየሱስ አዲስ ኪዳንን እያገለገለ ራሱን መሥዋዕት አድርጎ በማቅረብና በመማለድ የአዲስ ኪዳንን ተስፋዎች ለክርስቲያኖች ያስገኛል። (ቁ. 8-12።)

ሐ) «ምሳሌና ጥላ» (ቁ. 5) እውነተኛቹ በሰማይ ነበሩ፤ በምድር ያሉትም በምሳሌና እንደ ጥላም አድርገው እነርሱን ያመለክቱናል። ምሳሌ ከቶ ፍጹም አይደለም (ም. 10:1)፤ ጥላም የነገርን ወይም የዛፍን ወይም የቤትን ወይም የሰውን ዙሪያ ዙሪያውን ብቻ ያሳያል እንጂ ነገሩን በሙሉ አያሳይም። እንደዚሁም ሁሉ በምድር ላይ ያሉ የሰማያትን ነገሮች ዙሪያ ወይም ዓይነታቸውን ያመለክቱናል እንጂ እነዚያ ነገሮች በእርግጥ እንዴት እንደ ሆኑ አናውቅም። መንፈሳውያን ነገሮች ግዙፍ በሆኑ ምሳሌዎች ይመሰላሉ ማለት ነው። (1ቆሮ. 13:12)። አሁን በተሰጠን አንጻላችን የሰማያትን ነገሮች ልናስተውል አንችልምና እነዚያ ነገሮች እኛ በምንችልበቱ እንደሚተረጉሙልን ይሆን ይሆናል።

መ) «የሚሻል ኪዳን።» (ቁ. 6) «ከብሉይ ኪዳን አዲሱ በምን ይሻላል?» ቢሉ፤ ብሉይ በእግዚአብሔር ላይና በሰውም ጭምር ሲመሠረት አዲሱ በእግዚአብሔር ላይ ብቻ ስለተመሰረተ ነው። በብሉይ ኪዳን እግዚአብሔር «እናንተ አድርጉ እኔም አደርጋለሁ» ቢል (ዘጸ. 23:22-33; 24:7; 8) በአዲስ ኪዳን እግዚአብሔር «እንዲያው እኔ አደርጋለሁ» ይላል። (ኤር. 31:31-34)። ብሉይ የወደቀው ከሰው ድካም የተነሣ ነው። አዲሱ እንደዚህ ባለ ምክንያት አይወድቅምና የሚሻል ኪዳን ነው። ለመሆኑ፤ አንተ ብዙ ጊዜ «እኔ አልችልም አቤቱ፤ አንተ አድርግልኝ!» ብለህ የለምን? ሽረ ይህ ኪዳን ይሻላል! የሚሻለው ደግሞ ዋስና መካከለኛ የሆነው የሚሻል በመሆኑ ነው። (ም. 7:22።)

ሠ) ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በሰማያት ያለፈውና ከሰማያት ከፍ ከፍ ያለው፤ በአብ በግርማው ዙፋን ቀኝም የተቀመጠው (ም. 4:14; 7:26; 8:1) መንግሥተ ሰማያትን እንዲከፍትልን ነው። በመንግሥተ ሰማያት ኑሮ መኖር የእግዚአብሔር ሕይወት ተካፋዮችም መሆን አስችሎናል ማለት ነው። ከዚህ በፊት እንዳየነው ሁሉ ኢየሱስ እንደ መልክ ጸዴቅ ካህን ሆኖ ኃጢአታችን ለማሸነፍ ኃይልን ይሰጠናል። ከምድር ዐርጎ በሰማያዊ

መቅደስ ገብቶ በተቀመጠ ጊዜ በዚያን ጊዜ መንፈስ ቅዱስ ከሰማይ ወደ ምድር ወርዶ በሥጋዊ፣ ማለት በሰው ልብ መቅደስ ገባ። (1ቆሮ. 3:16።) ምክንያቱን እናስተውል። ኢየሱስ ስለ ሰው ሆኖ ወደ ሰማያዊ መቅደስ ገብቶ የዚያን ስፍራ አቀማመጥ ወይም ኑሮ ለሰው ብሎ ከተቀበለ በኋላ፣ እንደራሴአቸው በሰማያት ተቀብሎ የነበረውን ኑሮ ለሰው እንዲሰጥ መንፈስ ቅዱስ ወደ ሰው ልብ መቅደስ ገብቶአል። መንፈስ ቅዱስ ወደ ዓለም የመጣው ወልድ የሰው እንደራሴ ሆኖ በመጋረጃ ውስጥ (ም. 6:19፣20) ይኖርበት የነበረውን የንጽሕናና የኃይል ኑሮ ሰው እንዲካፈል ነው። እንደራሴአችን በሰማያት ያገኘውንና የሆነውን ሁሉ መንፈስ ቅዱስ ለሰው ይሰጠዋል ያስፈጽመዋልም።

ቁ. 7-13

7 ፊተኛው ኪዳን ነቀፋ ባይኖረው፣ ለሁለተኛው ስፍራ ባልተፈለገም ነበር።

8 እነርሱን እየነቀፈ ይላቸዋልና፡-

9 እነሆ፣ ከእስራኤል ቤትና ከይሁዳ ቤት ጋር አዲስ ኪዳን የምገባበት ወራት ይመጣል ይላል ጌታ፣ ከግብፅ አገር አወጣቸው ዘንድ እጃቸውን በያዝሁበት ቀን ከአባቶቻቸው ጋር¹⁰ እንደ ገባሁት ኪዳን አይደለም፤ እነርሱ በኪዳኔ አልጸኑምና፣ እኔም ቸል አልኋቸው ይላል ጌታ። ከዚያ ወራት በኋላ ከእስራኤል ቤት ጋር የምገባው ቃል ኪዳን ይህ ነውና ይላል ጌታ፤ ሕጌን በልቡናቸው አኖራለሁ በልባቸውም እጽፈዋለሁ፣ እኔም አምላክ እሆንላቸዋለሁ እነርሱም ሕዝብ ይሆኑልኛል።

11 እያንዳንዱም ጎረቤቱን እያንዳንዱም ወንድሙን፡- ጌታን እወቅ ብሎ አያስተምርም፣ ከታናሹ¹² ጀምሮ እስከ ታላቁ ድረስ ሁሉ ያውቁኛልና። ዓመገቸውን እምራቸዋለሁና፣ ኃጢአታቸውንም ደግሜ አላስብምና።

13 አዲስ በማለቱ ፊተኛውን አስረጅቶአል፤ አሮጌና ውራጅ የሆነውስ ሊጠፋ ቀርቦአል።

«አዲስ ኪዳን እንባለሁ» ብሎ እግዚአብሔር ካሰበ፣ ምክንያቱ በፊተኛው ኪዳን ነቀፋን ወይም ጉድለትን ቢያገኝበት ነው። ነቀፋን (ጉድለይን) አግኝቶበታልና እርሱን ትቶ አዲስን መግባት አስቦአል። «ነቀፋውስ ምን ኖሮአል?» ቢሉ፣ ነቀፋውማ በቁ. 9 ላይ ተጽፎ እንደተመለከተ «በኪዳኔ አልጸኑምና» የተባለው የሕዝቡ አለማቻል ነበረ። ሕጉ ቅዱስ ነበር ትእዛዜቱም ቅድስትና ጻድቅት በጎም ነበረች (ሮሜ 6:12)፣ ሕዝቡ ግን ሊጠብቁት አልቻሉም (በመጠበቅ አልጸኑም)፣ ሕጉም የሚጠብቁበትን ኃይል ለሕዝብ አልሰጠም። በዚህ ምክንያት ነው «በዚያ ከህነት ፍጹምነት አልተገኘም» እና «ሕጉ ምንም ፍጹም አላደረገም» የተባለው። (ም. 7:11፣18፣19) ጉድለቱ በእውነት የኪዳን ሳይሆን በልባቸው አለመታዘዝ ምክንያት የሕዝቡ አለመቻል ነበረና (ሮሜ 8:3) እግዚአብሔር እርሱን ሳይሆን እነርሱን እየነቀፈ «አዲስ ኪዳን እንባለሁ» አለ። ይሁን እንጂ ኪዳን ሰው ማድረግ የሚገባውን እያላየ ያን ነገር ለማድረግ ኃይል አልሰጠውምና በኪዳኑ ደግሞ ነቀፋ ተገኝቶአል። ስለዚህም እግዚአብሔር አዲስ ኪዳን ሊገባ እስቦአል። ይህም ያሰበው ኪዳን እንደ ፊተኛው በሚሴ ዘመን እንደ ገባው ያለ ኪዳን (ዘጸአይ 24:1-11) አይሆንም ነበር። ያ ኪዳን የአባትና የልጅ የሕግና የትዕዛዝ የተግሣድና የቅጣት ኪድን ነበር። በልባቸው ክፋት ምክንያት የእስራኤል ሕዝብ ሊጠብቁት አልቻሉም፣

እግዚአብሔርም ሰለቸው ለእነርሱ መጠንቀቂያም ወደ መቆጣት ተለወጠ። እንግዲያውስ በነበሩ በኤርምያስ ዘመን አዲስ ኪዳን ሊገባ ማሰቡን አስታውቆአል። (ኤር. 31:31-34)

በአዲስ ኪዳን እግዚአብሔር ሕጉን ከሰው ውጭ ባሉት በድንጋይ ጽላቶች ላይ ሳይጽፍ (ዘጸአት 32:15-16፣ 34:29፣ 2ቆሮ. 3:7) በሰው ውስጥ፣ በልቡ ላይ ይጽፈው ነበር። በብሉይ ጊዜ ሕጉ በሰው እንጻር ሲቆም ልቡ የማይታዘዝ በመሆኑ አልተነካም ነበርና ሰው ለሕጉ መታዘዝ አልቻለም። አሁን ግን ሕጉ በልቡ ላይ ስለሚጻፍ ልቡ ታዛዥ ይሆንና ሕጉን በደስታ ይፈጽመዋል። (ፊልጵ. 2:13) አለመቻል ተወግዶአል፤ መጽናትም ተገኝቶአል ማለት ነው።

በዚህ ኪዳን ደግሞ እግዚአብሔር ልዩ በሆነ ዓይነት የሕዝቡ አምላክ፤ እነርሱም ልዩ በሆነ ዓይነት የእርሱ ሕዝብ ይሆኑ ነበርና በመካከላቸው ልዩ የሆነ መግባባትና መስማማት ይሆናል። (ዘጸአት 6:7ና 19:5 ጋር ኤፌ. 1:14ንና 1ጴጥ. 2:9ን አነጣጥር) ይህስ እንደምን ነው? ቢሉ፤ ነገሩ ከዚህ እንደሚከተለው ነው። አዳም ኃጢአት ከመሥራቱ በፊት በእግዚአብሔርና በሰው መካከል ልዩ ዓይነት መተዋወቅ፣ ማለት መግባባትና መስማማት፣ ግጥናነትና ዝምድና ነበር። አዳም ግን ኃጢአት በሠራ ጊዜ ይህ ሁሉ ተበላሸ። በአዲሱ ኪዳን የተስፋ ቃል ይህ ልዩ መተዋወቅ ይመለስ ነበር። እግዚአብሔር ለስኛ አሁን የሚሆነው ለአዳም የነበረው ዓይነት አምላክ ነው፤ እኛም ለእግዚአብሔር የምንሆነው አዳም ለእግዚአብሔር በነበረው ዓይነት ሕዝቡ እንሆናለን። ኃጢአተኛ በሆነ ሰውና በእግዚአብሔር መካከል ከነበረው መተዋወቅ ሁለመናው ልዩ የሆነ፤ ማለት ኃጢአት ከመግባቱ በፊት የነበረው ዓይነት መተዋወቅ አሁን ይመለስልናል ማለት ነው። አዲስ ኪዳን በሚገቡ ወገኖች፤ በእግዚአብሔርና በሕዝቡ መካከል መከፋፋትና መለያየት ከእንግዲህ ወዲህ የለም፤ ለመቸውም ቢሆን መተዋወቃቸው የተቀራረበና የተሳሰረ ነው።

ሦስተኛ ደግሞ እግዚአብሔርን የሚያውቁት ከሌሎች ሰዎች ተምረው ሳይሆን እርሱ ራሱ በመንፈስ ቅዱስ ያስተምራቸው ነበር። (ኢሳ. 54:13፣ ዮሐ. 6:45፣ 1ዮሐ. 2:27) ዱሮ እግዚአብሔርን የማወቅ መብት ለካህናት ተወስኖ ነበር፤ ያለ እነርሱም የእግዚአብሔርን ቃል ሊተረጉም የሚችል አልነበረም፤ ተሰጥቶአልና አዲስ ኪዳን ግን መብቱ ለሁሉም (2ኛ ጢሞ. 3:15) እግዚአብሔርን በማወቅ ነገር በካህናትና በተራ ሕዝብ መካከል ልዩነት እይኖርም ነበር። የግሪኩም ቃል እንደሚያመልክትና አማርኛው እንደሚለው ሁሉ ይህ መብት ስለ እግዚአብሔር እንዲያውቁ ብቻ ሳይሆን ራሱን እግዚአብሔርን እንዲያውቁት ነው።

ይህም ሁሉ የሚሆነው «ዓመፃቸውን እምራቸዋለሁና፤ ኃጢአታቸውንም አሳስብምና።» (ኤር. 31:34) «ና» የተባለችው ቅጽል ምክንያትን ታስታውቃለችና ቁ. 12፣ ከእርሱ በላይ የተጻፉት የተስፋ ቃላት የሚፈጹ-መበትን ምክንያት ያስረዳል። እነርሱ የሚሆኑት እግዚአብሔር ዓመፅን ስለሚምርና ኃጢአትን ስለማያስብ ነው። ስለዚህም መሠረታዊ የሆነ የአዲስ ኪዳን ተስፋ ይኸው ነው፤ እርሱም ወደ ቀሩት የተስፋ ቃላት ሁሉ ዘንድ የሚያደርስ በር ነው።

ይህ ኪዳን በእግዚአብሔር ቃል «አዲስ» ተባለ። እንግዲያውስ «አሮጌ» አለ! «አሮጌውስ ማናቸው ኪዳን ነው? ቢሉ፤ የፊተኛው፣ «ብሉይ» የተባለው ነዋ! ያስረጀውም እግዚአብሔር ነው። «ይሻራል፤ ይጠፋል» ያለው እግዚአብሔር ራሱ ነው፤ ያውም ከብዙ ዓመታት በፊት፤ የተናገረውም ከሚያከብሩዋቸው ነቢያታቸው በአንዱ ነው! አሮጌና ውራጅ የሆነ ነገር በቅርቡ የሚጠፋ ነውና መልእክቱ የተጻፈላቸው ዕብራውያን ያስተውሉ። እነርሱ ሊጠብቁ የሚግተረተሩበትን እግዚአብሔር «አርጅቶአል፤ አይረባም»። ብሉ ነቅፎታልና ዕብራውያን (ክርስቲያኖችም) መጥፋቱ ከዱሮ ዘመን እንኳ መነገሩን ተገንዝበው አዲሱን አሁን ይጨብጡ።

ሀ) «ከእስራኤል ቤትና ክይሁዳ ቤት ጋር» (ቁ. 8) እነኚህ የእስራኤል አገር ሁለቱ ክፍሎች ናቸው። (1ኛነገ. 12፡19-24) እግዚአብሔር ከአሕዛብ ጋር ኪዳን ገብቶ አያውቅም አይገባም። እንግዲያውስ አዲስ ኪዳን የገባ ከእስራኤል ጋር ነው። ይህ ሲባል አንባቢው «ይህስ ከሆነ እስራኤል መቼ ተፈጸመ? እኛላ? ከአሕዛብ ወገን ብንሆን በኪዳን እንደ ምን እንገባለን?» ብሎ ይጠይቅ ይሆናል። ለእነዚህ ለሁለት ጥያቄዎች መልሱ አንድ ሆኖ ከዚህ እንደሚከተለው ነው። ዋና መገንዘብ የሚያስፈልገን ነገር ያለ መካከለኛ የሚፈጽም ኪዳን እንደሌለ ነው። ማለት የኪዳን መፈጸም የሚገጠለጠለው በመካከለኛው ነው። የመቅደስ አገልጋይ ሆኖ በኪዳን መሠረት ከእግዚአብሔር ዘንድ ተስፋዎችን ተቀብሎ ለሰው የሚሰጥ መካከለኛ ነውና ኪዳን የሚፈጸም ከመካከለኛው ጋር መንፈሳዊ ግንኙነት ላለው ሰው ነው። «መንፈሳዊ ግንኙነትስ ምን ማለት ነው? የሚገኘውስ እንዴት ነው?» ቢሉም እንደ ሰው እግዚአብሔር መካከለኛ አድርጎ በሾመው ሲያምን ነው። (ዘጸ. 14፡31፤ ዩሐ. 11፡45) ማለት ኢየሱስ ክርስቶስን የግል መድኃኒት አድርገን ስናምንበትና ስንቀበለው (ዩሐ. 1፡12) በዚያን ጊዜ በእርሱና በእኛ መካከል ልዩ ስሜት ይፈጠርና በመካከላችን ሕያው ግንኙነት ይገኛል። እስራኤላውያን ከአዲስ ኪዳን መካከለኛ ጋር ይህን ግንኙነት እስከ አሁን አላገኙምና ኪዳኑ አልተፈጸመላቸውም ተስፋዎቹንም አልተቀበሉም። «መቼ ይፈጸማቸዋል? መቼ ይቀበላሉ?» ቢሉ፡ በዳግም ምጽአት ጊዜ፤ እስራኤል በክርስቶስ ሲያምኑና እንደዚሁም ከኪዳን መካከለኛ ጋር ግንኙነትን ሲያገኙ ነው። (ዘካ. 12፡10 ም. 13፡1፤ ሮሜ 11፡25-32) እንደዚሁ ደግሞ ከአሕዛብ ወገን የሆነ ሰው በክርስቶስ ሲያምን ከምድራዊ እስራኤል ባይሆን እንኳ ከመንፈሳዊ እስራኤል ነውና (ገላ. 3፡7፤ 9፡6፤ 16፡1፤ 19፡9፤ ዩሐ. 1፡47) ኪዳኑ ይፈጸምለታል እርሱም ተስፋዎቹን ይቀበላል። በመካከለኛው ላመነ ሰው፤ በዚያ ባመነበቱ ጊዜ፤ ኪዳኑ ይፈጸምለታል ማለት ነው።

ለ) በይቅርታ ላይ የተመሠረቱት 3 የአዲስ ኪዳን ተስፋዎች። (ቁ. 10፡11) በአዲስ ኪዳን እንደምናገኘው ሁሉ በይቅርታ ላይ ተመሥርተው ለክርስቲያኖች ሁሉ የተሰጡ ሦስት የተስፋ ቃላት አሉ። አዲሱ ኪዳን የተሠራው የፊተኛውን ጉድለት ለመሙላት ነውና! ማለት፡ አለመቻላችንን አስወግዶ መቻልን ለመስጠት ነውና 1ኛው የተስፋ ቃል የታዛዥ ልብ ተስፋ ነው። እግዚአብሔር ሕጉን በልቡናችን ያናረዋል በልባችንም ይጽፈዋል። ኃጢአትን (ፈተናን) የምናሸንፍበት ኃይል እነሆ! ቀድሞ በውጭ የነበረው አሁን በውስጥ ሊሆን ነው። ቀድሞ ፊት ለፊታችን ሆኖ እናየውና ልንፈጽመው እንጥር ነበር! ብንጥርም ቅሉ አብዛኛውን ጊዜ ልንፈጽመው ሳንችል እንወድቅ ነበር። አሁን ግን በአዲስ ኪዳን የተሰጠው የተስፋ ቃል ያ ሕግ በልባችን እንዲኖር ነው፤ ማለት፡ ከእኛ የተለየ ነገር ሳይሆን ከሰውነታችን ክፍሎች አንዱ ሊሆን ነው። ቀድሞ ከመቆም ይልቅ መውደቅ ቀላላችን ነበረ፤ አሁን ግን ከመውደቅ ይልቅ መቆም ይቀለናል። የባሕር ዛፍን ዘር ነገር እናስተውል። የባሕር ዛፍ ሕግ በዘሩ ልብ ውስጥ ስላለ ዘሩ ሲያድግ የባሕር ዛፍ ይሆናል፤ የባሕር ዛፍንም በሙሉ መስሎ ሕይወቱ (ባሕርዩ፣ አመሉ) የባሕር ዛፍ ይሆናል። እንደዚሁም የእግዚአብሔር ሕግ በልቡናችንና በልባችን፤ ማለት በፈቃዳችንና በምኞታችን ውስጥ ተጽፎ ሲኖር የእግዚአብሔርን ባሕርይ እንይዛለንና ሕጉን እንዲያው በደስታ እንፈጽመዋለን። (መዝ. 39፡8፤ 1ዮሐ. 3፡9) ክፉ የነበረው ልባችን የእግዚአብሔር ሕግ ተጽፎበት ኖሮ አሁን ፈጽሞ ታዛዥ ልብ ነውና ከአለመታዘዝ ይልቅ መታዘዝ ይቀለናል። በአዲስ ኪዳን ይህ

በተስፋ ቃል ተሰጥቶናል፡ እንወርሰውም ዘንድ ኢየሱስ ዋሳችንና ተያዣችን ነው። (ም. 7:22) «የእግዚአብሔር ሕግስ ወደ ልባችን እንደምን ይገባል?» ቢሉ፡ መንፈስ ቅዱስ ሲገባ ነው፡ የእግዚአብሔር ሕግ የእግዚአብሔር መንፈስ ነውና።

2ኛው የተስፋ ቃል እግዚአብሔር አምላክ እንዲሆንልን፡ እኛም ሕዝብ እንድንሆንለት ነው። ይህም ግለት እርሱ የእኛ አምላክ ይሆናልና አምላካችን ይሆንልን ዘንድ ይምንወደውን ሁሉ እርሱ ይሆንልናል፡ እኛም የእርሱ ሕዝብ እንሆናለንና ህዝቡ ይሆኑለት ዘንድ የሚወደውን ሁሉ እኛ እንሆንለታለን። ከጥንት ጀምሮ የእግዚአብሔር ሐሳብ ይኸው ነው፡ ሰውን የፈጠረበትም ምክንያቱ ይህ ነው። «እኔ አምላክ እሆናቸዋለሁ እነርሱም ሕዝብ ይሆኑኛል» የተባሉ ቃላት በመጽሐፍ ቅዱስ ተደጋግመው ይገኛሉ። (ዘጸ. 6:7፤ ዘሌዋ. 26:12፤ ዘዳግ. 29:13፤ ሉር. 30:22፤ 31:33፤ ሕዝ. 11:20፤ 36:28፤ 37:27፤ ሆሴ. 2:23፤ ዘካ. 8:8፤ 2ኛቆሮ. 6:16፤ 18፤ ራእ. 21:3) እግዚአብሔር ራሱን የሚሰጥባቸውንና ያለማቋረጥ ከእርሱ ጋር በመኖር ዓይነተኛ ደስታቸውን የሚያዩትን ሕዝብ ፈልጎአል። እንዲህ ያለውንም ህዝብ የሚያገኘው ከእርሱ ጋር በአዲስ ኪዳን ውስጥ በሚገቡት ሰዎች፡ ግለት በእኛ፡ በአንዲት ቅድስት ቤተ ክርስቲያን ውስጥ በምንገኝ ሰዎች ዘንድ ነው። (መዝ. 49:5)

ለእርሱ የሆነ ሁሉ የእኛ ይሆናልና በእና ዘንድ የታጣ ወይም የጎደለ ሁሉ በእርሱ ሀብት ይሞላል። (ሉቃ. 15:31፤ ፈሊጵ. 4:19) ለእኛ አስፈላጊ የሆነውን ሁሉ እርሱ ይሆንልናል ግለት ነው። በአጻፋው ደግሞ፡ በእርሱ ደስ እንደሚለው እንደሚወደው ልጁ ያደርገናልና (ማቴ. 3:17፤ ሮሜ 8:29) እርሱ የሚፈልገውን ሁሉ እኛ እንሆንለታለን። ይህ ደግሞ በአዲስ ኪዳን በተስፋ ቃል ተሰጥቶናል፡ እንወርሰውም ዘንድ ኢየሱስ ዋሳችንና ተያዣችን ነው።

3ኛው የተስፋ ቃል የአብሮ መኖር ወይም የኅብረት ተስፋ ነው። እንደ ፊተኛው፡ እንደ ብሉይ ኪዳን ሕግ፡ ካህናተቹ ብቻ፡ እነርሱም በዓመት፡ እንደ ጊዜ ብቻ በዓመት ወደ እግዚአብሔር ፊት ይገቡ ነበር። (ዘጸአ. 30:10) እንደ አዲሱ ኪዳን የተስፋ ቃል ግን ሁላችን ሁልጊዜ በእግዚአብሔር ፊት ልንኖር እንችላለን። ስለዚህ «እግዚአብሔርን እወቅ!» አይባልንም፤ እግዚአብሔርን እናውቃለንና! ሰውም እንዲያስተምረን አያስፈልገንም፤ ራሳችን ገብተን ከእግዚአብሔር ጋር ተዋውቀን አውቀንዋልና፤ ያውም ወዳጅንና ባልንጀራን እንደምናውቅ። በአዳም ዘመን እግዚአብሔር ቀኑ በመሸ ጊዜ ከአዳም ጋር ሊገናኝ ይመጣ ነበርና አዳም እግዚአብሔርን አውቋል፤ ይሁን እንጂ፤ መገናኘታቸው በየጊዜው የሚቋረጥ ነበር። (ዘፍጥ. 3:8) እኛ ግን በማይቋረጥ ኅብረት ከእግዚአብሔር ጋር እንኖራለንና ከዚያ እጅፍ በበለጠ አኳኑን እናውከዋለን። መጋረጃው ከላይ እስከ ታች በሁለት ተቀድዶአል (ማቴ. 27:51 ም. 10:19-20)፤ በሩ ክፍት ነው፤ ዛሬ ሁላችን ገብተን ከእግዚአብሔር ጋር አብረን ልንኖር እንችላለን፤ ኖረንም እናውቀዋልን። በአዲሱ ኪዳን የተሰጠ ለሁላችን የሚሆን የተስፋ ቃል ነው፡ ይህንኑም እንወርስ ዘንድ ኢየሱስ ዋሳችንና ተያዣችን ነው።

ሐ) ኪዳኑ የተሰጣቸው ሰዎች የተስፋ ቃላቸውን እንዲወርሱ ዋስ የሚሆን የኪዳኑ መካከለኛ መሆኑን ልብ እናድርግ። መውረስ ከእኛ ሳይሆን ከእርሱ ነው። የአዲስ ኪዳን መካከለኛ የሆነው ኢየሱስ እነዚህ ከላይ የተዘረዘሩትን ተስፋዎች ሁሉ እንድንወርስ ከእግዚአብሔር ዘንድ የተሰጠን ትያዣችን ነው። እርሱ በመንፈስ ቅዱስ እየሠራ እያያዳንዱ የተስፋ ቃል እንዲፈጸምልን ለማድረግ ዋስ ነው። እስኪ እናስብ! እንዲህ ያለ የካህናት አለቃ አለን፤ ሦስቱን የተስፋ ቃላት፤ አራተኛውንም እርሱም የይቅርታን ተስፋ፤ ሊያስፈጽምልን ተዝጋጅቶ ተቀምጦአል። እኛ ምንም ማድረግ አያስፈልገንም፤ እርሱ «እኔ

አደርጋለሁ» ብሎ ቃሉን ሰጥቶአል። ያደርግልን ዘንድ ብቻ በጸሎት እንጠይቀው፤ በዚያንም ጊዜ «ዓይን ያላየችው ጆሮም ያልሰማው በሰውም ልብ ያልታሰበው እግዚአብሔር ለሚወዱት አዘጋጅቶአል» ተብሎ በ1ኛ ቆሮ. 2:9 ላይ የተጻፈው ቃል እውነት እንደሆነ እናገኛለን። «ሰማይና ምድር ያልፋሉ፤ ቃሌ ግን አያልፍም።» (ማቴ. 24:35) «እርሱ ያለውን አያደርገውምን?» (ዘኁል. 23:19)

(የኢየሱስ አገልግሎት የተሻለ ነው)

በሚሻል መቅደስ ውስጥና በሚሻል ደም ስለሚያገለግል

ምዕራፍ ከምዕራፍ በመለያያ ቁጥር ደለያይ እንጂ የመልእክቱ ሐሳብ የተያያዘ ነው። ደራሲው የሌዊን ሥርዓትና የክርስቶስን ሥርዓት እያነጣጠረ በሁሉም በኩል የክርስቶስ እንደሚሻል በማሳየት ላይ ነው። ከም. 5 እስከ ም. 7 ድረስ በክህነት ረገድ የክርስቶስ እንደሚሻል እንዳሳየ ሁሉ እንዲሁም አሁን ከም. 8 እስከ ም. 10 ድረስ በአገልግሎት ረገድ እንደሚሻል ያሳያል። በም. 8 ላይ የክርስቶስ አገልግሎት እጅግ አድርጎ የሚሻልበት ክርስቶስ በሚሻል ተስፋ ቃል በተመሠረተ የሚሻል ኪዳን መካከለኛ በመሆኑ ነው ብሎአል። በዚያ ምዕራፍ ላይ ክርስቶስ የእውነተኛይቱ ድንኳን አገልጋይ ስለ መሆኑና ሙሴም ስለ ሠራት ድንኳን በአጭሩ ተናግሮአል፤ ነገር ግን ስለ ኪዳን መናገር ወድዶ እስከ ጥቂት ጊዜ ድረስ እነዚያን ነገሮች ትቶአል፤ አሁን ግን እንደገና ያነጣጥራል። ምዕራፉ በ2 ክፍል ይከፈላል። በመጀመሪያው ክፍል (ቁ. 1-14) ስለ መቅደስ ሲናገር በሁለተኛው ክፍል (ቁ. 15-28) ስለ ደም ይናገራል።

ከቁ. 1 ጀምሮ እስከ ቁ. 14 ድረስ ሙሴ መቅደስ እንድትሆን የሠራት ድንኳን ምሳሌ ብቻ እንደ ነበረችና የሌዊ ካህናት ያቀረቡት መባና መሥዋዕት የሚጠፉ የሥጋ ብቻ በመሆናቸው የሚያመልከውን በሕሊና ፍጹም ሊያደርጉ እንዳልቻሉ፤ ክርስቶስ ግን ያገለገለባት ድንኳን እውነተኛይቱ እንደ ነበረችና ያቀረበው መሥዋዕት የዘላለም መንፈስ ያደረበት በመሆኑ ሕያውን እግዚአብሔርን እንድናመልክ ሕሊናችንን ሊያነጻ እንደቻለ በማስረዳት የክርስቶስ አገልግሎት ከሌዊ ካህናት አገልግሎት እንደሚሻል ይገልጻል።

ከቁ. 15 እስከ ቁ. 28 ደግሞ ስለ ደም ይናገራል። ኪዳንም ሆነ ኑዛዜ የሚጸና በደም መሆኑንና እንደ ኦሪት ሕግ ከጥቂቶች በቀር ነገር ሁሉ በደም እንደሚነጻ ካሳሰበ በኋላ እነዚያ የዱሮ ምሳሌዎች በደም እንዲነጹ አስፈላጊ ከሆነ እውነተኛቹ ነገሮች በደም፤ ይልቁንም በሚሻል ደም፤ ይነጹ ዘንድ አስፈላጊ መሆኑን ያስረዳል። እስከዚህ ድረስ ምሳሌና እውነተኛ ነገር ተመሳሳለዋል፤ እዚህ ላይ ግን የማይመሳሰሉበት ነገር ተገኝቶአል። እነዚያ የሌዊ ሊቃነ ካህናት በየዓመታቱ ሁሉ ወደ ድንኳኒቱ የሚገቡ ሲሆኑ፤ ክርስቶስ አንድ ጊዜ ብቻ ገብቶአል። የእነርሱ ሥራ ምንም ፍጹም አላደርገንም በዓመት በዓመት መድገም ሆነባቸው፤ የክርስቶስ ደም ግን ጉዳዩን ለዘላለም ፈጽሞአልና መግባቱ እንዲደገም አላልፈለንም። እንዲያውስ ከሌዊ ካህናት አገልግሎት የክርስቶስ የሚሻል አይደለም? እጅግ ይሻላል!

መጀመሪያ ክፍል ቁ. 1-14

ቁ. 1-5

1 ፊተኛይቱም ደግሞ የአገልግሎት ሥርዓትና የዚህ ዓለም የሆነው መቅደስ ነበራት።² የመጀመሪያይቱ ድንኳን ተዘጋጅታ ነበርና፤ በእርስዋም ቅድስት በምትባለው ውስጥ መቅረዝና ጠረጴዛው የመሥዋዕቱም ጎበስት ነበረባት፤

3 ከሁለተኛውም መጋረጃ ወዲያ ቅድስተ ቅዱሳን የምትባለው ድንኳን ነበረች።

4 በዚያም ውስጥ የወርቅ ማዕጠንት ነበረ ሁለንተናዋም በወርቅ የተለበጠች የኪዳን ታቦት፤ በእርስዋም ውስጥ መና ያለባት የወርቅ መሶብና የበቀለች የአሮን በትር የኪዳንም ጽላት ነበሩ።⁵ በላይዋም ማስተሰሪያውን የሚጋርዱ የክብር ኪሩቤል ነበሩ፤ ስለ እነዚህም ስለ እያንዳንዳቸው ልንናገር አሁን አንችልም።

ደራሲው የፊተኛውንና የሁለተኛውን ኪዳን አገልግሎት በማነጣጠር ላይ ነው። (በአማርኛ ትርጉማችን «ፊተኛይቱ» ተብሎ ጽታው ሌት የሆነው ቃል የመጣው ከገሪክ ግልጻዊት ከአንዳንዱና ከግዕዝ ትርጉም ነው። ሐዋርያው በገሪክ ቋንቋ ሲጽፍ «ፊተኛ» ብሎ ስምን ጠቅሶ ሳያገባ በመቅረቱ ፊተኛው ኪዳን፣ ወይም ፊተኛይቱ ድንኳን እንደሆነ ያስጠረጥራል። ዮሐንስ አፈወርቅ ግን «ፊተኛ ሲል ምን ማለቱ ነው? እረ ፊተኛ ኪዳን ማለቱ ነው!» ይላል፤ ይህም እውነት ሳይሆን አይቀርምና እንዲህ አድርገን ተርጉመነዋል።) ያ ፊተኛው ኪዳን፣ ብሉይ ማለት ነው የተመደበ የአገልግሎት ሥርዓትና ያ ሥርዓት የሚፈጸምበት መቅደስ ነበረው፤ ስለ መቅደስም አሠራር በዘጸ. ም. 25ና ም. 26 ላይ፣ ቀጥሎም ከም. 36 ጀምሮ እስከ ም. 39 ድረስ እናነባለን። መቅደሱ ባለ ሁለት ክፍል የሆነ የድንኳን ማደሪያ ነበር፤ ወይም በሁለት የተያያዙ ድንኳኖች የተሠራ እንደ ማደሪያ ያለ ነገር ነበር ልንል እንችላለን። (ዘጸ. 25: 8-9፣ 26: 1)። ካህናት በውጭው መጋረጃ በኩል ገብተው ያገለገሉባት መጀመሪያይቱ ድንኳን (ወይም መጀመሪያይቱ የማደሪያ ክፍል) «ቅድስት» ትባላ ነበር። በእርሰዋ ውስጥ በስተ ደቡብ በኩል መቅረዝ፣ በስተ ሰሜን በኩል 12 የገጽ ጎብስቶች ያሉበት ጠረጴዛ ወይም ገበታ ነበረ። (ዘጸአ. 25: 31-39፣ 23-28፣ 30፤ ዘሌዋ. 24: 5-8) በቅድስት ውስጥ፣ ያውም በታቦቱ አንጻር፣ ጥዋትና ማታ ዕጣን ይታጠንበት የነበረ የዕጣን መሠዊያ ደግሞ ነበረ። (ዘጸአ. 30: 1-10) ድንኳንን ከድንኳን (ወይም ክፍልን ከክፍል) የሚለያይ ሁለተኛ መጋረጃ ደግሞ በውስጥ ነበረ፤ ከመጋረጃም ወዲያ የነበረችው ድንኳን ወይም ክፍል «ቅድስተ ቅዱሳን» ትባላ ነበር። (ዘጸአ. 26: 31-33)። እግዚአብሔር የሚገኝበቱ ስፍራ ሆኖ ይህ ከሁሉ ይልቅ ቅዱስ ስፍራ ነበረ። በቅድስት ውስጥ እንደ ነበሩ ሁሉ እንዲሁም በቅድስተ ቅዱሳን ውስጥ የማገልገያ ዕቃዎች ነበሩ። የወርቅ ማዕጠንት ነበረ፣ የኪዳን ታቦት ነበረ። (ዘጸአ. 25: 10-22)። በኪዳን ታቦት ሣጥን ውስጥ 3 ነገሮች የቀምጠዋል፡ - 1ኛ፣ የእስራኤል ነገዶች በምድረ በዳ ሳሉ የበሉት መና የተባለ ከሰማይ የወረደው ጎብስት የነበረበት መሶጠ ወርቅ (ዘጸአ. 16: 12-15፤ 31-34)፣ 2ኛ ያቆጠቆጠች የአሮን በትር (ዘኁል. 17: 1-11)፤ 3ኛ፣ ብሉይ ኪዳን የተጻፈባችው ሁለቱ የድንጋይ ጽላቶች። (ዘጸ. 32: 12፤ 23: 15-16፤ ዘዳ. 10: 1-2) በኪዳን ታቦት ላይም የስርየት መክደኛ ወይም «ማስተስሪያ» ነበር፣ የስርየት መክደኛውንም በከንፎቻቸው የሚጋረዱ ሁለት ኪሩቤል ነበሩ። (ዘጸአ. 25: 17-22)።

መቅደስ እንድትሆን በዚህ ዓለም ላይ የተሠራች ይህችው ድንኳን በሰማይ ያለችው የእውነተኛይቱ መቅደስ ምሳሌ ነበረች እንጂ ራስዋ ነዋሪ አልነበረችም። ደራሲው ዓይነተኛ ሐሳቡ በብሉይ ኪዳንና በአዲስ፣ በሌዊ ክህነትና በክርስቶስ፣ በሌዊ ካህናትና አገልግሎትና በክርስቶስ አገልግሎት መካከል ያለውን ልዩነትና በሁሉም በኩል የክርስቶስን መሻል ለማመልከት ነውና አሁን ስለተዘረዘሩት የማገልገያ ዕቃዎች እምብዛም መናገር አይፈልግም። ስለዚህ ወደ አገልግሎት ነገር፣ በተለይም ሁለቱ ዓይነት ማለት የሌዊ ካህናትና የክርስቶስ አገልግሎት የሚፈጽሙትን ነገር ወይም የሚያሳዩትን ጥቅም ወደ ማስረዳት አሁን ይመለሳል።

ማስገንዘቢያ፡-

- ሀ) «ቅድስት» (ቁ. 2) በዚህ ቁጥር ላይ እንደምናየው ሁሉ «ቅድስት» የምትባለው የማደሪያ መጀመሪያ ድንኳን ናት። ይሁን እንጂ በዚህ ምዕራፍ ውስጥ አንዳንድ ጊዜ፣ ማለት በቁ. 8: 12: 24: 25 ላይ፣ «ቅድስት» ሲባል «ቅድስተ ቅዱሳን» የምትባልዋን ሁለተኛይቱን ድንኳን፣ ወይም ውስጠኛውን ክፍል ማስብ እንደሚገባን ግልጥ ነው። ለ) «የወርቅ ማዕጠንት» (ቁ. 4) መምህራን ይህን ለመተርጎም ይቸገራሉ፤ ምክንያቱም ርዝመቱ 1

ከንድ፡ ስፋቱም 1 ከንድ፡ ከፍታውም 2 ከንድ የሆነ፡ ገበታ መሳይ የሆነ፡ በብሉይ ኪዳን መቅደስ ውስጥ የነበረ የዕጣን መሠዊያ በቅድስት ውስጥ ቆሞአል እንጂ በቅድስት ቅዱሳን ውስጥ አልቆመም። (ዘጸአ. 30፡6-7፤ 40፡5-26)። ደራሲው ግን እዚህ በዕብ. 9፡4 ላይ በቅድስት ቅዱሳን ውስጥ ያቆመው ይመስላል። ይህን ነገር ለማስረዳት ልዩ ልዩ ሐሳቦች ቀርቦዋል። ይሁን እንጂ፡ ሌሎች ካህናት በየጊዜው ሁሉ ይጠቀሙባቸው የነበር የብረት ጥናቶች ሲኖሩ (ዘሌዋ. 10፡1፤ ዘሁል. 16፡6) «በትልቁ በማስተሰርያ ቀን ሥነ ሥርዓት ጊዜ ሊቀ ካህናት ልዩ የሆነ የወርቅ ጥና ይዞ ወደ ቅድስት ቅዱሳን ይገባ ነበር» የሚል «ምሽና» የሚባል የአይሁድ የሕግ መጽሐፍ አለ። ይህም በዘሌዋ. 16፡12-13 ላይ ከተጻፈው ነገር ጋር ይስማማልና የእውነት ሳይሆን አይቀርም። ስለዚህ ሐዋርያው በዚህ ምዕራፍ ላይ የሚያስበው በተለይ ስለዚያ ስለ ማስተሰርያ ቀን ሥርዓት ነውና፡ «በቅድስት ቅዱሳን ውስጥ የወርቅ ማዕጠንት ነበር» ሲል ስለዚያ ስለ ሊቀ ካህናት ማዕጠንት ያሰበ ይመስላል። የሆነ ሆኖ ነገሩ የተጣራ አይደለም።

ቁ. 6-10

6 ይህም እንደዚህ ተዘጋጅቶ ላለ፡ ካህናት አገልግሎታቸውን እየፈጸሙ ዘወትር በፊተኛይቱ ድንኳን ይገቡባታል፤ 7 በሁለተኛይቱ ግን ሊቃ ካህናት ብቻቸውን በዓመት አንድ ጊዜ ይገቡባታል፤ እርሱም ስለ ራሱና ስለ ሕዝቡ ስሕተት የሚያቀርበውን ደም ሳይዝ አይገባም፤ 8 ፊተኛይቱም ድንኳን በዚህ ገና ቆሟ ላለች፡ ወደ ቅድስት የሚወስደው መንገድ ገና እንዳልተገለጠ መንፈስ ቅዱስ ያሳያል። 9፤ 10 ይህም ለአሁኑ ጊዜ ምሳሌ ነው። እንደዚህም መባና መሥዋዕት ይቀርባሉ፤ እነዚህም እስከ መታደስ ዘመን ድረስ የተደረጉ፡ ስለ ምግብና ስለ መጠጥም ስለ ልዩ ልዩ መታጠብም የሚሆኑ የሥጋ ሥርዓቶች ብቻ ናቸውና የሚያመልከውን በሕሊና ፍጹም ሊያደርጉት አይችሉም።

በዚህ ምዕራፍ በቁ. 1 ላይ ደራሲው ስለ አገልግሎት ሥርዓትና የዚህ ዓለም ስለ ሆነው መቅደስ ተናግሮአል። ከቁ. 1 እስከ ቁ. 5 ድረስ የመቅደስን ነገር ሲያስረዳ ከቁ. 6 እስከ ቁ. 10 ድረስ ስለ አገልግሎት ሥርዓት ይናገራል፤ በተለይም የሚያነሳው በዘሌዋ. ም. 16 ላይ የተጻፈውን እስራኤላውያን (ዕብራውያን) ከሁሉ ይልቅ ያከብሩት የነበረውን የማስተረያ ቀን ሥርዓት ነው። በአመት አንድ ጊዜ ብቻ በሚፈጸመው በዚያ ስርዓት ሊቀ ካህናቱ ለእስራኤል ሰዎች በሞላ ስለ ኃጢአታቸው ሁሉ ያስተሰርይ ነበር። (ዘሌዋ. 16፡33-34) ይሁን እንጂ፡ ሐዋርያው በእነዚህ ቁጥሮች ላይ የሌዊ ካህናት አገልግሎት ከሚዳዊ ርኩስት እንጂ ከውስጣዊ ኃጢአት ሊያነጻ አለመቻሉን ያስረዳል።

ከቁ. 1 እስከ ቁ. 5 ድረስ እንደ ተዘረዘረው ሁሉ መቅደሱ ተዘጋጅቶ ላለ ተራ ካህናት በየጊዜው ሁሉ ወደ ቅድስት ይገቡ ነበር። ጥዋት መብራትን ሊያዘጋጁ ማታም ሊያበሩ፡ ጥዋትና ማታ ዕጣን ሊያጥኑ ቅዳሜ ቅዳሜም የገጽ ኅብስት ሊያናገሩ ሊለውጡ ይገቡ ነበር። (ዘጸአ. 27፡20-21፤ 30፡7-8፤ ዘሌዋ. 24፡8)። በሁለተኛይቱ ድንኳን ግን አይገቡም ነበር። የእርስዋ ነገር ልዩ ነው። ከሕዝብም ሆነ ከተራ ካህናት ወደዚያ የገባ ሰው የለም። ሊቀ ካህናቱ ብቻ ወደዚያ ይገባ ነበር፤ እርሱም የገባው በዓመት አንድ ጊዜ በማስተሰርያ ቀን ብቻ ነው። በዚያ ቀን ሊቀ ካህናቱ ለራሱና ለቤተሰቡ ኃጢአት ያሚሆኑትን ሁለት አውራ ፍየሎች ያቀርቡ ነበር። ሊቀ ካህናቱ አስቀድሞ የራሱን ወይፈን አርዶ (ም. 5፡3) ደሙን ይዞ ወደ መቅደሱ ውስጠኛው ክፍል ወደ ቅድስት ቅዱሳን፡ ይገባና ደሙን በስርየቱ መክደኛ ላይና በፊቱም በጣቱ

ሰባት ጊዜ ይረጫው ነበር። ቀጥሎም ከመቅደሱ ወጥቶ ከሁለቱ አውራ ፍየሎች አንዱን ያርድና ደሙን ይዞ ተመልሶ ወደ ቅድስተ ቅዱሳን ገብቶ እንደዚሁ በመከደኛው ላይና በፊቱ ይረጫው ነበር። (ዘሌዋ. 16:6-15)። ይህም የቅድስተ ቅዱሳን መንገድ ተወሰነ፤ ያለ ደምም መግባት የለም ማለት ነው። ሰው ሁሉ ሊገባ አልቻለም፤ ያለ ደምም የገባ ማንም የለም።

ይህ የአገልግሎት ሥርዓት ለሚመጣው ዘመን ምሳሌ ብቻ ነበር። ነዋሪ ነው ተብሎ አልታሰበም፤ ለጊዜው፤ እስከ መታደስ ዘመን፤ ማለት እስከ አዲስ ኪዳን ዘመን ብቻ ነበረ። እንደዚህ ሥርዓት የቀረቡ መባና መሥዋዕት አቅራቢዎችን በሕሊናቸው፤ ማለት በልባቸው ወይም በውስጥ ውስጣቸው፤ ፍጹም ሊያደርጉ አልቻሉም፤ ምክንያቱም የሥርዓቱ ጉዳይ ከምግብና ከመጠጥ ከገላም መታጠብ ጋር በመሆኑ (ዘሌዋ. ም. 11፤ ም. 14፤ ዘኁል. ም. 19) ሥጋን እንጂ ልብን ሊዝ አልቻለም።

ማስገንዘቢያ:-

ሀ) «መንፈስ ቅዱስ ያሳያል» (ቁ. 8) መንፈስ ቅዱስ አሳይቶአል ሲባል ምን ማለት ነው? ቢሉ፤ ይህ ሥርዓት ሁሉ ለመሴ የተሰጠው በመንፈስ ቅዱስ ነውና መንፈስ ቅዱስ እንደዚህ ሲያዝዝ ሁሉ እግዚአብሔር ወዳለበቱ ዘንድ የሚያደርስ መንገድ ገና እንዳልተከፈተ ያመለክታል ማለት ነው።

ለ) «ወደ ቅድስት የሚወስደው መንገድ ገና አልተገለጠም» (ቁ. 8) በቅድስትና በቅድስተ ቅዱሳን መካከል የነበረው መጋረጃ ወደ ውስጠኛው ክፍል መንገዱን ከለከለ። ያ መጋረጃ እስኪገለጥ ድረስ ወደ እግዚአብሔር ዘንድ መግባት የለም። የተገለጠው ክርስቶስ ለኃጢአታችን ሲሞት ነው። (ማቴ. 27:51) ከዚያ ጊዜ ወዲህ በክርስቶስ የሚመጣ ማንም ሰው ሊገባ ይችላል። (ም. 10:20፤ ዩሐ. 14:6)

ሐ) «የሥጋ ሥርዓቶች ብቻ» (ቁ. 9:10) እነኚህ ሥርዓቶች «የሥጋ ብቻ» የተባሉበት ምክንያት፡- 1ኛ፤ መሥዋዕቶቹ እንስሶች እየሆኑ የምቶች ሥጋ ብቻ ነበሩ። 2ኛ፤ የመብልንና የመጠጥን የመታጠብንም ነገር፤ የሥጋን ነገር ብቻ ያስቡ ነበር። 3ኛ፤ ጥቅማቸው ለሚያመልከው ሰው ሥጋ ብቻ ነበር፤ ለመንፈሱ ምንም ሊያደርጉ አልቻሉም። መ) «የሚያመልከውን በሕሊና ፍጹም ሊያደርጉት አይችሉም» (ቁ. 9:10) ሰው ወደ እግዚአብሔር ዘንድ ገብቶ ኅብረትን እንዲያገኝ የሚከለክል የረከሰ ሕሊና ነው። የክርስቶስ ደም የፈሰሰው ለእርሱ እንደሆነ ተገንዝቦ እግዚአብሔርን የሚያመልክ ማናቸውም ሰው ለሠራው ኃጢአት ሁሉ ይቅርታን እንደ ተቀበለ ያውቃል፤ ይሁን እንጂ፤ ከጊዜ ወደ ጊዜ የሚሠራው ኃጢአት ሕሊናውን ያረከሰበታል፤ ሕሊናውም እንደረከሰ ስለሚሰማው ወደ እግዚአብሔር መቅረብና ኅብረትን ማግኘት የእግዚአብሔርንም ሕይወት መካፈል ይሳነዋል። ብዙዎች ክርስቲያኖች ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረትን የሚያጡ በዚህ ምክንያት ነው። የሚመኙቱ ዳዊት የተመኘውን ነገር ነው፤ እርሱም ጉጹሕን ልብና የቀናውን መንፈስ ነው። (መዝ. 50:10) እነኚህ የብሉይ ኪዳን ሥርዓቶች ይህን ሊሰጠ አይችሉም። ከዚህ ከሕሊና መርከስ ጋር የተያያዘ የደም ነገር ነው። ለሚመጣው ጊዜ ምሳሌ የሆነው የወደፊትና የፍየል ደም አስቀድሞ ከድንኳኑት ውጭ እንደ ፈሰሰ፤ ቀጥሎም በውስጥ እንደ ተረጫ ማስታወስ የሚገባን ነገር ነው። (ዘሌዋ. 16:11፤ 14፤ 15) እንደ ምሳሌው እንዲሁም በእውነተኛው ነው። ጎልጎታ በሚባል ቦታ ላይ የክርስቶስ ደም ፈሰሰ፤ ያም ደም ለኃጢአታችን ይቅርታን አስገኘልን። ይቅርታን ካገኘን በኋላ ግን ሕሊናችን አንዳንድ ጊዜ

ይረከሳል። ይህ ሲሆን የክርስቶስ ደም በውስጥ፡ በልባችን ላይ ይረጭና ሕሊናችንን ከኃጢአት ርኩሰት ያነጻል። (1ኛ ዮሐ. 1፡7) እንዲሁም ኅብረትን ዳግመኛ እናገኛለን። ደሙ የፈሰሰው ለይቅርታ፡ የተረጨውም ለንጽሕና ነው። መፍሰሱ ወደ እግዚአብሔር ነው። መረጨቱ ወደ እኛ ነው። መፍሰሱ ከፍርድ፡ መረጨቱ ከርኩሰት ያድነናል። ከቁ. 11 እስከ ቁ. 14 ድረስ የምናገኘው ትምህርት ይህ ነው።

ቁ. 11-14

11 ነገር ግን ክርስቶስ ይመጣ ዘንድ ላለው መልካም ነገር ሊቃ ካህናት ሆኖ፡ በምትበልጠውና በምትሻለው በእጆችም ባልተሠራች ማለት ለዚህ ፍጥረት ባልሆነች ድንኳን፡ የዘላለምን ቤካነት አግኝቶ።¹² አንድ ጊዜ ፈጽሞ ወደ ቅድስት በገዛ ደሙ ገባ እንጂ በፍየሎችና በጥጆች ደም አይደለም።¹³ የኮርማዎችና የፍየሎች ደም በሪከሱትም ላይ የተረጨ የጊደር አመድ ሥጋን ለማንጸት የሚቀደሱ ከሆኑ፡ ነውር የሌለው¹⁴ ሆኖ በዘላለም መንፈስ ራሱን ለእግዚአብሔር ያቀረበ የክርስቶስ ደም እንዴት ይልቅ ሕያውን እግዚአብሔርን ልታመልኩ ከሞተ ሥራ ሕሊናችሁን ያነጻ ይሆን?

ከቁ. 6 እስከ ቁ. 10 ድረስ ነገራቸው ተጽፎ ከተገኘው ክድር ሊቃ ካህናት የክርስቶስ ነገር ምንኛ ይቻላል! እነርሱ በሚመጣ ዘመን ለሚሆነው ነገር ምሳሌ ብቻ ያገለገሉ ነበር (ቁ. 9፡10) ክርስቶስ ለዚያው፡ ራሱ እውነተኛ ለሆነው ነገር እያገለገለ ሊቀ ካህናት ሆኖአል። (ቁ. 11) እነርሱ የዚህ ዓለም በሆነው መቅደስና ለዚህ ፍጥረት በሆነችው ድንኳን ያገለገሉ ነበር (ቁ. 1፡11) ክርስቶስ ግን በምትበልጠውና በምትሻለው ድንኳን፡ ማለት በሰማይ፡ ያገለግላል። (ቁ. 24) እነርሱ ተመላለሰው ወደ ቅድስት ይገቡ ነበር፤ ክርስቶስ ግን አንድ ጊዜ ለዘላለም ገብቶአል። እነርሱ ቢሞካከሩ እንኳ ሊያድኑ አልቻሉም፤ ክርስቶስ ግን የዘላለምን ቤካነት አግኝቶአል። እነርሱ የእንስሶችን ደም ይዘው ይገቡ ነበር፤ ክርስቶስ በገዛ ደሙ ገብቶአል። (ቁ. 11፡12)

ይህ ሁሉ የሆነው በክርስቶስ ደም ክብር (ወይም ዋጋ) ምክንያት ነው። (1ኛ ጴጥ. 1፡18-20) ምሳሌ በሆነው በብሉይ ኪዳን ሥርዓት የእንስሶች ደም ከኃጢአት፡ ደም የነበረበትም የጊደር አመድ ከርኩሰት እያነጻ ቅዱስ ከሆነ ሁሉ፡ ማለት ከመቅደስ አገልግሎትና ከተቀደሰ ሕዝብ ኅብረት፡ ተለይቶ የነበረውን ሰው ተመልሶ እንዲገባ ያስፈቅድ ነበር። (ዘሌዋ. ም. 4፤ ዘኁል. ም. 19) ያ ደም ካነጻና ሰውዬው ተመልሶ ገብቶ እግዚአብሔርን ሊያመልክና ኅብረትን ሊያገኝ የሚያስፈቅድ ከሆነ (በቂ ከሆነ)፤ የከበረ የክርስቶስ ደም እንዴት ይልቅ እግዚአብሔርን በአገልግሎታችን ልናመልክና በኅብረቱ ልንኖር ከኃጢአትና ከርኩሰት ውስጥ ውስጣችንን ሊያነጻ ይበቃ ይሆን! ለሕግ ያልተቻለው (ቁ. 9፡10) ለክርስቶስ ተችሎአል። (ቁ. 13፡14፤ ሮሜ 8፡3)

ማስገንዘቢያ፡-

ሀ) «የዘላለምን ቤካነት አግኝቶ» (ቁ. 12) «ቤካነት» የተባለው ቃል አንድን ባርያ ነፃ ለማውጣት የሚከፈለውን ገንዘብ ያመለክታል። በዚህ ረገድ እግዚአብሔር እስራኤላውያንን ከግብፅ ባርነት ተቤዣቸው፤ እስራኤላውያንም ርስታቸውንና መኖሪያ ቤቶቻቸውን ይቢገዩ ነበር። (ዘጸአ. 6፡6፤ 15፡13 ዘሌዋ. 25፡25-29) ኃጢአተኞች የኃጢአት ባርያዎች ናቸው እነርሱንም ነፃ ለማውጣት የሚከፈለው ዋጋ ሞት ነው። (ዮሐ. 8፡34-44፤ ሮሜ

6: 16-23) ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ይህን ዋጋ ከፈለፍ አርነት አወጣን። (ቁ. 15) ይህ ቤዛነት «የዘላለም ቤዛነት» ነው። የሌዊ ሊቀ ካህናት በማስተሰረያ ቀን ባቀረበው መስዋዕት እስከ 1 ዓመት ድረስ አስፈላጊውን ክፍሎ ይሆናል። መቼስ በእውነቱ መስዋዕቱ ምሳሌ ብቻ ነበረና ለኃጢአት ሊከፍል አልቻለም። ይሁን እንጂ በዓመት በዓመት 1 ጊዜ ብቻ አቅርቦታልና እስከ 1 ዓመት ድረስ ይጠቅም ነበር ብንል አንስትም። የክርስቶስ መስዋዕት ግን የዘላለም ቤዛነትን አግኝቶአል። ይህም ማለት የክርስቶስ ሥራ ለእርሱ እንደ ሆነ የሚቆጥረው ሰው ለዘላለም ድናኦል እንጂ ከቶ ሊጠፋ አይችልም። (ዩሐ. 10: 27-29) አንድ ልጅ አባቱን ሲበድለው እንደሚሆን ነገር ነው። በኃጢአቱ ምክንያት ኅብረቱ ይጠፋል እንጂ ልጅነቱ አይጠፋም።

ጌታ ይህን የዘላለምን ቤዛነት «አግኝቶአል» ሲባል ፈልጎ ተከታትሎ የደረሰበትና ያገኘው ማለት ነው። የተገኘ በቀላሉ አይደለም፤ ሊያገኘው ከሰማየ ሰማያት እስከ ኅልንታ መሄድ ሆነበት።

ለ) «በገዛ ደሙ ገባ» (ቁ. 12) «የገዛ ደሙን ይዞ ገባ» አለማለቱን እስኪ አስተውሎ። በዱር ሥርዓት ሊቀ ካህናቱ የታረደውን የመስዋዕቱን ደም ይዞ ወደ መቅደስ ይገባ ነበር። ክርስቶስ ግን ደሙን በኅልንታ አፍስሶ ሲያበቃ በዚያ ደም መሠረት ወደ ሰማያዊ መቅደስ ገባ። «ደሙን ይዞ» ሳይል «በደሙ»፤ ማለት በደሙ ክብር መሠረት ወይም ምክንያት ይላል።

ሐ) «በዘላለም መንፈስ» (ቁ. 14) «በዘላለም መንፈስ» ሲል «በመንፈስ ቅዱስ» ማለቱ አይደለም። ለምን አይደለም? ቢሉ፡ «ጌታ በመንፈስ ቅዱስ ራሱን ለእግዚአብሔር አቀረበ» መባሉ መልካም ፍች አይሰጥምና። ራሱ ወልድ ነውና በመንፈስ ቅዱስ አማካይነት እንዲያቀርብ ለምን ያስፈልጋል? አይደለም። ደራሲው ስለ መስዋዕት መጻፉ ነው። ባለፉት ቁጥሮች ላይ ስለ እንስሶች፣ እነርሱም ሥጋ ብቻ ስለ መሆናቸው ተናግሮአል። አሁን ወደ ክርስቶስ ተዘውሮ ልዩነቱን ያመጣል። «እንስሶች ምዋች በሆነ ሥጋ ቀረቡ፤ ክርስቶስ ግን በዘላለም መንፈስ ቀረበ» እያለ ከአሁን ብዙ ጊዜ በፊት የጀመረውን ማኅጣጠር ይቀጥላል። ክርስቶስ የሠዋው መስዋዕት የእንስሶች፣ ወይም እንኳ የተራ ሰው መስዋዕት ሳይሆን የመለኮት ባሕርይ ያለበት መስዋዕት ነበረ፤ ያፈሰሰውም ደም የእንስሳ ወይም የተራ ሰው ደም ሳይሆን የእግዚአብሔር ሕይወት ያለበት ደም ነበረ። በም. 1 ላይ በተለይም እዚያ በቁ. 3 ላይ የተጻፈውን እስኪ እናስብ። ክርስቶስ በዚያ ላይ የተጻፈውን ሁሉ ነው እኮ! እንግዲያውስ የፈሰሰው ደም የወልደ እግዚአብሔር ደም ነበረ እንጂ የተራ ሰው ደም አልነበረም። እግዚአብሔር በክርስቶስ ነበረ፤ ክርስቶስም ከእመቤታችን ማርያም በተወለደ ጊዜ ከእኛ ጋር የነበረው እግዚአብሔር ነበር። በሥጋም የተገለጠው እግዚአብሔር ነበር። (2ኛ ቆሮ. 5: 19፤ ማቴ. 1: 22-23፤ 1ኛ ጢሞ. 3: 16) ኢየሱስ ከድንግል ተወለደ ለሚለው ትምህርት ኃይሉን አስገላጊነቱንም የሚሰጥ ይኸው ነገር ነው። ይህን ከተገነዘብን ከእነዚያ እንስሶች ደም ይልቅ የክርስቶስ ደም ምንኛ እንደሚከብር፣ ዋጋውም ምንኛ ከፍ እንደሚል ስንገምት እስከዚህ ድረስ ነው ማለት ከቶ አይቻለንም። እነዚያ እንስሶች በሚጻዊ ሰውነታቸው ነውር የሌላቸው ይሆኑ ይሆናል፤ ክርስቶስ ግን በውሰጥ ውስጡ ስንኳ ነውር በፍጹም አልነበረውም። (ዘጸአ. 12: 5፤ ዘሌዋ. 22: 19-21፤ 1ኛ ሉጥ. 1: 18+19፤ 2: 22፤ 1ኛ ዮሐ. 3: 5) እንግዲያውስ የክርስቶስ ደም ምንኛ የከበረ ነው! የእንስሶች ደም ሥጋን ለማንጸት የሚቀድስ ከሆነ፤ የክርስቶስ ደም እንዴት ይልቅ ሕሊናችንን ያነጻ ይሆን?

መ) «ልታመልኩ ያነጻል» (ቁ. 14) የምንጸ እንድናገለግል ነው። (ዩሐ. 15:2) በአግርኛችን «ልታመልኩ» ተብሎ የተተረጎመ የገሪኩ ቃል «እያገለገለ ግምለክ» ግለት ነው። በግገልገል እናመልከዋለን። ሕይወት፣ «የዘላለም የተባለው ሕይወት፣ እውነተኛ ሕይወት፣ ደስታ የሞላበት ሕይወት፣ በእግዚአብሔር ፊት በጎብረት እየኖረ ግገልገል ነውና፣ ርኩሰትም ከዚያ ጎብረት ይለያልና፣ ርኩሰት ወደ አፍረትና ወደ መንፈሳዊ መካኒንት ያደርሳል። የረከሰና ወታሽ የሆነ ሕሊና እግዚአብሔርን ከግገልገል ይከለክላል። የረከሰ ሕሊና ኖሮት ወደ እግዚአብሔር ፊት የሚገባና በደስታ የሚያገለግል ግን ነው? ሉረ አይቻልም! ነገር ግን የክርስቶስ ደም ከዚያ ርኩሰት ሲያነጻ እንደ ገና ወደ ቅድስት ቅዱሳን፣ ወደ እግዚአብሔር ፊት ገብተን ጎብረትን ልናገኝና እንደ ገና በደስታ ልናገለግል እንችላለን፤ አገልግሎታችንም ፍሬያማ ይሆናል። በእግዚአብሔር ፊት እየኖርን እርሱን በግገልገል ከምናገኘው ደስታ የበለጠ ደስታ ከቶ የለም። አገልግሎታችን ምን ኖሮአል? ቢሉ የካህናት አገልግሎት ነዋ! ክርስቶስ ለአባቱ ካህናት እንድንሆን አደረገ። (ራእ. 1:6፤ 5:10) አገልግሎታችንም የዱሮ ካህናት ሥራ ሆኖ ሰውን ወደ እግዚአብሔር ማቅረብ ነው። ይሁን እንጂ የአዲስ ኪዳን ካህናት ነንና ሰውን ወደ እግዚአብሔር የምናቀርበው ሥጋዊ መሥዋዕትን በማቅረብ ሳይሆን ወንጌልን በማስተማር ነው። (ሮሜ 15:16፤ 1ኛ ጴጥ. 2:5-9)

መ) «ከሞተ ሥራ» (ቁ. 14) ይህን ቃል ከዚህ በፊት በም. 6:1-2 ላይ አግኝተነዋል። እዚያ ላይ ወደ ሞት የሚያደርስ ወይም ወደ ሕይወት ለማድረስ የማይችል ሥራ ነው ብለናል። እዚህ በም. 9:14 ላይ መጀመሪያውን የሆነ ይመስላል። የጊደር አመድ ያለበት ውኃ በላዩ የተረጨ ሰው የሞተውን ነገር የካ ሰው ነበረ። የሞተውን መንካት ሰውየውንና የእግዚአብሔርን ማደሪያ ያረከሰ ነበር። ሞት አረከሰ ግለት ነው። (ዘኁ. 19:11-16) ሐዋርያው አሁን ወደ ዕብራውያን ሲጽፍ ይህ ነገር ትዝ ይለዋልና ሕሊናን የሚያረከስ ነገር «የሞተ ሥራ» ይለዋል። በቁ. 13 ላይ የተጠቀሰው የኮርማዎችና የፍየሎች ደም ሥጋን ከኃጢአት፣ የጊደር አመድ የነበረበትም ውኃ ሥጋን ከርኩሰት ያነጸ ነበርና ሐዋርያው አሁን «እንደዚሁ የክርስቶስ ደም ሥጋን ሳይሆን ሕሊናን ከኃጢአትና ከርኩሰት ያነጻል» ብሎ ደሙ እግዚአብሔርን ልናመልክ እንደሚፈታን ያስተምረናል።

ረ) «ሕሊናችሁን ያነጻል» (ቁ. 14) ይህን ስናነብ ሕሊናን ከልብ አንለይ። ሕሊና ከልብ መንጭቶ የልብ ስሜት ወይም የልብ ሐሳብ ነው። ደሙ በሕሊና ላይ ሲረጭ ልቡ ይነጻል። ም. 10:22ን ተመልከቱ። መንጻትም ከይቅርታ (ከስርየት) የተለየ ነገር ነው። ስርየትና መንጻት ሁለት ነገሮች እንደሆኑ በቲቶ 2:14ና ነገኛ ዩሐ. 1:9 ላይ እናገኛለን። እንደዚሁም እዚህ በዕብ. 9:14 ላይ ሐዋርያው የሚናገረው ስለ ሕሊናችን መንጻት ነው እንጂ ስለ ኃጢአታችን ስርየት አይደለም።

ሰ) ወታሽ ሕሊና! ወታሽ ሕሊና ክርስቲያንን ምንኛ ያስቸግርና ያሳዝነዋል! ቀኑን ከሥራ ሌሊቱን ከእንቅልፍ ይለዋል። መጽለይ ሲሞክር፣ የክርስቶስ አገልግሎቱን ሲያዘጋጅ ያስቸግረዋል። ደስታን ከልቡ፣ ምስክርነትን ከእቶ ያሳጣዋል። በእግዚአብሔር ፊት በጎብረት በመኖር ፋንታ እፍረትና ፍርሃት ይይዘዋል። (መዝ. 31:3-4፤ 50፤ 68) ሁኔታው ምንኛ አላሳኝ ነው! ያን ሕሊና ያንንም ልብ ከኃጢአት ርኩሰትና ከእፍረት ስሜት የሚያነጻ የኢየሱስ ደም ብቻ ነው። (1ኛ ዩሐ. 1:7) በእንዲህ ያለ ቸግር የተቸገረ ክርስቲያን ከዛሬ ስንት ዓመታት በፊት ለይቅርታው የፈሰሰለትን ያን የክርስቶስ ደም አንሥቶ ልቡን

ደረጃቸውን ዘንድ «እርሷች፡ እጠበች!» ብሎ እግዚአብሔርን ይለምነው። (መዝ. 50:7) ሰላምን የሚያገኝና ወደ ኅብረት ወደ ደስታችንም አገልግሎት የሚመለሰው ይህን ሲያደርግ ብቻ ነው። ሆኖም በእውነቱ ይህ ምሳሌ ብቻ ነው። የክርስቶስ ደም በመንግሥተ ሰማያት የለም፤ በንልጎታ ፈሰሰ ከዚያ ቀረ። ይሁን እንጂ፡ ሕሊናችን የሚነጻው በዚያው ደም መሠረት ነው፤ በዚያውም ደም በማመን ነው። (የሐዋ. 15:9) ሥራው የተፈጸመው በንልጎታ ነው፤ በዚያንም ጊዜ ከጋጢአት ፍርድና ክርኩስት ሁሉ ድነናል። ሆኖም እኛ ሰዎች በዚያ ደም የምንጠቀም አስፈላጊነቱን በምንረዳበት ጊዜና ቁጥር ነው። ወንድሜ ሆይ፤ ይህን ቁጥር 14 ተመልከት። የኢየሱስ ደም ሕያው እግዚአብሔርን አንተ ልታመልክ ሕሊናህን ያነጻል ይል የለምን? ይላል!

ሁለተኛ ክፍል። ቁ. 15-28

ቁ. 15-22

15 ስለዚህም የፊተኛው ኪዳን ሲጻፍ ሕግን የተላለፉትን የሚቢዥ ሞት ስለሆነ፤ የተጠሩት የዘላለምን ርስት የተሰፋ ቃል እንዲቀበሉ እርሱ የአዲስ ኪዳን መካከለኛ ነው። 16 ኑዛዜ ያለ እንደሆነ የተናዛዢ ሞት ማርዳት የግድ ነውና 17 ሰው ሲሞት ኑዛዜው ይጸናልና ተናዛዢ በሕይወት ሲኖር ግን ከቶ አይጠቅምም። 18 ስለዚህም ፊተኛው ኪዳን እንኳ ያለ ደም አልተመረቀም። 19-20 ሙሴም ትእዛዛትን ሁሉ እንደ ሕጉ ለሕዝቡ ሁሉ ከተናገረ በኋላ፤ የጥጆችንና የፍተሎችን ደም ከውኃና ከቀይ የበግ ጠጉር ከሂሶፉም ጋር ይዞ፡ - እግዚአብሔር ያዘዘላችሁ የኪዳን ደም ይህ ነው ብሎ በመጽሐፍና በሕዝቡ ሁሉ ላይ ረጨው። 21 እንዲሁም በድንኳኒቱና በማገልገያው ዕቃ ሁሉ ደምን ረጨ። 22 እንደ ሕጉም ከጥቂቶች በቀር ነገር ሁሉ በደም ይነጻል፤ ደምም ሳይፈስ ስርየት የለም።

ደራሲው በም. 8:6 ላይ ኢየሱስ በሚሻል ተስፋ ቃል የተመሠረተ የሚሻል ኪዳን መካከለኛ እንደሚሆን ተናግሮአል፤ አሁንም ኢየሱስ የአዲስ ኪዳን መካከለኛ የሆነበትን ምክንያት ያስረዳል። ምክንያቱ፤ የተጠሩት የዘላለም ርስት የተሰፋ ቃል እንዲቀበሉ። ነው። ይሁን እንጂ አዲስ ኪዳን እንዲገባና ኢየሱስ መካከለኛው እንዲሆን ኢየሱስ ይሞት ዘንድ የግዴታ ሆነ፤ ምክንያቱም የእግዚአብሔር ሕግ የሆነ የፊተኛው ኪዳን እንዲፈጸም አስፈላጊ ነበር። ብሎ ይኪዳን «ሕግ የተላለፈ ሰው ይሙት» ብሎ አዝዞ ነበርና ያ ኪዳን ጸንቶ ሳለ ሕግን የተላለፉት ሰዎች እንዳይሞቱ ታስቦ እንደሆነ የሚቢዣቸው አንድ ሞት እንዲገኝ ተፈልጎአል። ክርስቶስ መጥቶ ተቢዣቸው፤ በመሞቱም ብሎ ይኪዳንን ፈጸመ። (ማቴ. 5:17-18፤ ሮሜ 10:4) እንግዲያውስ አዲስ ኪዳን ሊጻፍ እርሱም መካከለኛው ሊሆን ቻለ። ደራሲው «ርስት» የሚለው ቃል አሁን ጽፎ ነበርና ሐሳቡ ወደ ኑዛዜ ነገር ያልፋል፤ ይልቁንም ይህ የሆነው በአማርኛ «ኪዳን» እና «ኑዛዜ» የተባሉት ሁለቱ ቃላት እርሱ በጻፈበት በግሪክ ቋንቋ በአንድ ቃል ብቻ ስለሚተረጎሙ ነው። የኑዛዜውንም ነገር ሲያስብ ልክ እንደ ኪዳን ነገር መሆኑን አስተውሎአል። ኪዳንም ሆነ ኑዛዜ የሚጻፍው ሞት ሲሆን ወይም ደም ሲፈስ ብቻ ነውና፤ ደም ሞትን ያመለክታልና (ዘሐዋ. 17:11) ብሎ ይኪዳን እንኳ ያለ ደም አልተመረቀም። በዘጸ. 24:6-8 ና በዘጸ. 29:12-21 ላይ የተጻፈው ታሪክ ይህን ይገልጻል። ሙሴ የጥጆችንና የፍየሎችን ደም ይዞ «ኪዳንን የሚያጸና ደም ይህ ነው» ብሎ ሕጉ በተጻፈበት መጽሐፍና ሕጉን በተቀበሉት ሕዝብ ላይ፤ እንዲሁም በድንኳኒቱና በማገልገያው ዕቃ ሁሉ ላይ ረጨው፤ ኪዳኑም ጸና። ይህ

የደም መርጨት ሥርዓት የብሉይ ኪዳን ዋና ሥርዓት ነበረ። በውኃ ወይም በእሳት ከነጹት ከጥቂቶች ነገሮች በስተቀር (ዘሌዋ. 14:1-9፤ ዠጉሌ. 19:17-19፤ 31:22-24) ሁሉ በደም ይነጻ ነበር፤ ደምም ሳይፈስ ስርዓትን ያገኘ አልነበረም።

ግስገንዘቢያ፡-

ሀ) «የዘላለም ርስት የተስፋ ቃል» (ቁ. 15) ይህስ ምን ናርአል? ቢሉ፡ ለአብርሃም የተሰጠው የተስፋ ቃል ነው። (በም. 6:11-12 ላይ የተጻፈውን ግስገንዘቢያ ለ) ተመልከት።) በዚህ ቃል ለአብርሃምና ለሥጋውያን ልጆቹ ከነፃነት የተባለችው አገር ስትሰጥ ለእኛ ለመንፈሳውያን ልጆቹ የዘላለም ሕይወት ይሰጣል። ይህም «የዘላለም» የተባለው ሕይወት ግለት ከእግዚአብሔር ጋር በሕብረት እየኖርን የእግዚአብሔርን ሕይወት ተካፋዮች እንድንሆን ነው። እንዲሁም ሕይወታችን የበቃኝ ግለት የደስታና የኃይል ሕይወት ይሆናል፤ እገልገሉታችንም ፍሬያማ ይሆናል። ይህን የተስፋ ቃል ከዚህ በፊት አግኝተነዋል፤ ወደፊትም በም. 10:36ና በም. 11:13፤ 39 ላይ እናገኘዋለን። (በተለይ በገጽ 45 ላይ በግስገንዘቢያ መ) ውስጥ ስለዚህ ነገር የተጻፈውን ተመልከት።)

ይሁን እንጂ፤ ተስፋው ለዚህ ለምድራዊ ሕይወታችን ብቻ አይደለም፤ በዚህ ዓለም ላይ ላለን በከፊል እናገኘዋለን። በድንግዝግዝም እናየዋለን። (1 ቆሮ. 13:9-12) ፍጹምነትን፤ ሙላትን፤ የምናገኝ በመንግሥተ ሰማያት ነው። በዚያን ጊዜ ወደ ተፈጠርንበት መልክና ምሳሌ ተመልሰን ከእርሱ ጋር ተቀምጠንና በፊቱ ኖረን የጎብረትን ሙሉ ጣዕም እናጣጥማለን። የምንጠባበቀው «አገር» ይኸው ነው። (ም. 11:14-16)፤ የደንገነታችንን ግግር በፊት ለፊቱ የምናየው እዚያው ነው። ይህ የአሁኑ የዚያ የሚመጣውን ጥላ ወይም ምሳሌ ብቻ ነው። የወደፊቱ የተስፋችን ፍጹምነት ነው፤ እርሱም የከብር ተስፋ ይባላል። ዛሬ አለን፤ እዚያ ግን በእጥፍ እናገኘዋለን።

ለ) «የተጠሩት» (ቁ. 15) የተስፋ ቃል ሊቀበሉ የተጠሩት የአብርሃም ልጆች ናቸው። እሳይ እንዳልነው ሁሉ ሥጋውያን ልጆቹ ከነፃነት፤ መንፈሳውያን ልጆቹ የዘላለምን ሕይወትና በዚያ ቃል ውስጥ ተጠቅልሉ የሚገኘውን ሁሉ ለመውረስ ተጠርተዋል። መንፈሳውያን ልጆቹ ክርስቲያኖች ናቸውና እኛ ሁላችን ከሰማያዊው ጥሪ ተካፋዮች ነን። (ዕብ. 3:1) የኢየሱስ ክርስቶስ ልንሆንና ቅዱሳን ለመሆን ተጠራን። (ሮሜ 1:6-7፤ 1ኛ ቆሮ. 1:2) በቅዱስ አጠራር ተጠራን። (2ኛ ጢሞ. 1:9) ወደ እግዚአብሔር ልጅ ወደ ጌታችን ወደ ኢየሱስ ክርስቶስ ጎብረት ተጠራን። (1ኛ ቆሮ. 1:9) ወደ መንግሥቱ ወደ ክብሩም ተጠራን። (1ኛ ተሰ. 2:12) የዘላለምን ርስት የተስፋ ቃል እንድንቀበል ተጠራን። (ዕብ. 9:15) አንባቢ ሆይ ተጠርተህ የለምን? ከተጠራህም ልትቀበል ቀርበሃልን? ታላቅና አስደላች የሆነ ርስት እኮ ልትቀበል ተጠርተሃል። ቸል ብለሽዋልን? ለዘላለም ሕይወት ከነበረከቱ ሁሉ ለመቀበል ተጠርተሃል። መቀበያም መንገድ ተከፍቶልሃል። ቸል ትለዋለህን? እስኪ በል፤ የጳውሎስን ቃል ስማ። ሐዋርያው እንዲህ አለ፡- «አንድ ነገር አደርጋለሁ፤ በኋላዬ ያለውን እየረሳሁ በፊቴም ወዳለው እየተጣጣርሁ፤ በክርስቶስ ኢየሱስ ከፍ ከፍ ያለውን የእግዚአብሔርን መጥራት ዋጋ እንዳገኝ እከታተላለሁ።» (ፊልጵ. 3:13-14) ወንድሜ ሆይ፤ እንዲህ አታደርግምን? በፊትህ እንደዚህ ያለ ታላቅ በረከት ሲኖር እስከ አሁን ድረስ ያገኘሽው ጥቂቱ ይበቃሃልን? አይብቃህ! የተጠሩት እኮ እንዲቀበሉ ነው፤ ስለዚህ ለመቀበል እንቅረብ ወደ ፍጻሜም እንሂድ። (ም. 6:1)

ሐ) «እግዚአብሔር ያዘዘላችሁ የኪዳን ደም ይህ ነው» (ቁ. 19-20) ሙሴ የጥጆችንና የፍየሎችን ደም ይዞ እንደዚህ ቢናገር እስራኤላውያን የብሉይ ኪዳንን ተስፋዎች ሁሉ ይወርሱ ዘንድ አረጋገጠላቸው። እንደዚህም ሁሉ የአዲስ ኪዳን ዋስትና መካከለኛ የሆነ ኢየሱስ ከደቀ መዛሙርቱ ጋር እራት ሲበላ ጽዋውን አንሥቶ «ይህ ስለ ብዙዎች የሚፈስ የአዲስ ኪዳን ደሜ ነው» ብሎ ክርስቲያኖች የአዲስ ኪዳን ተስፋዎች ይወርሱ ዘንድ አረጋገጠ። (ዘጸአ. 24:6-8፤ ማር. 14:24)

ክርስቶስ ኪዳንን ሊያጸናልንና ለእርሱ የሆነውን ሁሉ፣ ማለት ያገኛልንን ሁሉ ሊያወርስን ሞተ። መሞቱም አስፈላጊ ነበረ። ምክንያቱም ተናዛዥ ካልሞተ ወራሾቹ ሊቀበሉ አይችሉም።

መ) «ነገር ሁሉ በደም ይነጻል፤ ደምም ሳይፈስ ስርየት የለም» (ቁ. 22) በብሉይ ኪዳንም ሆነ በአዲስ ስለ ደም ነገር ብዙ እናነባለን። እዚሁ ላይ ከቁ. 12 ጀምሮ እስከ ቁ. 22 ድረስ ደም የተባለ ቃል 10 ጊዜ ተጽፎ ይገኛል። ክርስቶስን እናስተምራለን ብለን ስለ ደም ባንናገር ማስተማራችን ጎዶሉ ነው። ስለ ደም ማስተማር ከሁሉ ይልቅ አስፈላጊያችን ነው።

ደም ያነጻል፤ ደምም የስተሰርያል። እነኚህ ሁለት ነገሮች ማለት መንጻትና ይቅርታ፤ በእኛ ዘንድ ልዩ ቢሆኑም ሁለቱም የሚሆኑ በዚያ ደም ነው። ክርስቶስ ደሙን ባፈሰሰ ጊዜ የኃጢአት ነገር በሞላ፤ ርኩስቱንም ፍርዱንም፤ ፈጽሞአል። ያ ደም ስርየትን አስገኘልን፤ ያም ደም እንደ ተከፈተ ምንጭ ሆኖ ከኃጢአትና ከርኩስት ሁሉ ያለማቋረጥ ያነጻናል። (ዛክ. 13:1)

ቁ. 23-28

23 እንግዲህ በሰማያት ያሉትን የሚመስለው ነገር በዚህ ሊነጻ እንጂ በሰማያት ያሉት ራሳቸው ከእርሱ ይልቅ በሚበልጥ መሥዋዕት ሊነጹ የግድ ነበረ።

24 ክርስቶስ በእጅ ወደ ተሠራች፤ የእውነተኛይቱ ምሳሌ ወደምትሆን ቅድስት አልገባምና፤ ነገር ግን በእግዚአብሔር ፊት ስለ እኛ አሁን ይታይ ዘንድ ወደ እርስዋ ወደ ሰማይ ገባ።²⁵ ሊቀ ካህናትም በየዓመቱ የሌላውን ደም ይዞ ወደ ቅድስት እንደሚገባ፤ ራሱን ብዙ ጊዜ ሊያቀርብ አልገባም፤²⁶ እንዲህ ቢሆንስ፤ ዓለም ከተፈጠረ ጀምሮ ብዙ ጊዜ መከራ ሊቀበል ባስፈለገው ነበር። አሁን ግን በዓለም ፍጻሜ ራሱን በመሠዋት ኃጢአትን ሊሸር አንድ ጊዜ ተገልጦአል።²⁷ ለሰዎችም አንድ ጊዜ መሞት ከእርሱ በኋላም ፍርድ እንደ²⁸ ተመደበባቸው እንዲሁ ክርስቶስ ደግሞ፤ የብዙዎችን ኃጢአት ሊሸከም አንድ ጊዜ ከተሠዋ በኋላ፤ ያድናቸው ዘንድ ለሚጠበቁት ሁለተኛ ጊዜ ያለ ኃጢአት ይታይላቸዋል።

በእነዚህ ቁጥሮች ላይ የደራሲው ሐሳብ ከቁ. 6 ጀምሮ እስከ ቁ. 10 ድረስ እንደ ተጠቀሰው ወደ ማስተሰሪያ ቀን ሐሳብ ይመለሳል። በማስተሰሪያ ቀን ሊቀ ካህናቱ መቅደሱንና የመገናኛው ድንኳንን መሠዊያውንም ከሕዝብ ርኩስት ለማንጻት የወይፈንንና የፍየልን ደም ይዞ ወደ ቅድስት ቅዱሳን ይገባ ነበር። (ዘሌዋ. 16:14-22) ይህን ያደረገው ጎብረትን ለመመለስ ነው። በሕዝብ ርኩስት ምክንያት በእግዚአብሔርና በእስራኤል መካከል ኖሮ የነበረው ጎብረት ተቋረጠ፤ ያም ጎብረት የሚመለስ ከሆነ ደም እንዲፈስና የሕዝቡ ኃጢአት እንዲሰረይ ያስፈልግ ነበር። ሊቀ ካህናቱ የሞት ምልክት የሚሆነውን ደም ይዞ ወደ መቅደስ ገብቶ ያገ ደም ቢረዋ የእግዚአብሔር መኖሪያ ከሕዝብ ርኩስት ነጻ፤ ጎብረትም ሊመለስ ችሏል።

በቁ. 22 ላይ ሐዋርያው በብሉይ ኪዳን ዘመን የተገኙ ምሳሌዎች ነገሮች ማለት በሰማያት ያሉትን የሚመስሉት ነገሮች፤ ሊነጹ የጥጆች (የወይፈኖች) እና የፍየሎች ደም የግድ ነበር

ብሉኦልና አሁን በቁ. 23 ላይ እነዚያ ምሳሌዎች ነገሮች በዚያ ደም ከነጹ እውነተኛነት ነገሮች ከዚያ በሚበልጥ መሥዋዕት፣ ወይም በሚሻል ደም፣ ሊነጹ የግድ ነው ይላል። ምክንያቱም፡- 1ኛ፤ ክርስቶስ የገባው ወደሚሻል መቅደስ ነውና፤ 2ኛ፤ ክርስቶስ የሠራው ሥራ ለበለጠ ዘመን ስለሚጸና ነው።

የሊቀ ካህናት ሥራ ዝቅተኛ ነበረና ዝቅተኛ ደም በቂ ሆኖአል። እርሱ ምሳሌ የሆነውን ደም ይዞ መላሌ ወደ ሆነችው ቅድስተ ቅዱሳን ገብቶ ለአንድ ዓመት የሚሆን ምሳሌ ኅብረትን አገኘ። ክርስቶስ በአይሁድና በብሉይ ኪዳን ዘመን ፍጻሜ ላይ ም. 1:2፣ ገላ. 4:4) ራሱን መሥዋዕት አድርጎ፣ በዚያ ደም ክብር መሠረት ወደ እውነተኛይቱ ቅድስት ወደ ሰማያት ገብቶ ለዘላለም የሚሆን እውነተኛ ኅብረትን አገኘልን። የገባውም ከርኩሰት ለማንጻት ብቻ ሳይሆን ኃጢአትን ሁሉ በሁሉ ለመሻር ነው። የሚበልጥ መስዋዕት፣ የሚሻል ደም፣ የግድ የሆነው በዚህ ምክንያት ነው። በሰዎች ዘንድ ሞት ፍጻሜ ነገር ነው። ከዚያ ወዲያ ወደ ፍርድ መሄድ እንጂ ወደ ዓለም ተመልሶ መጥቶ ዳግመኛ መሞከር የለም። በክርስቶስ ዘንድ ነገሩ እንደዚሁ ነው። እርሱ አንድ ጊዜ ከተሠዋ በኋላ የኃጢአትን ጉዳይ ሊያነሣ ተመልሶ አይመጣም፤ መሞቱ ፍጻሜ ነገር ነበር። ሊቃነ ካሃንቶቹ ያደረጉትን እርሱ አያደርግም። እነርሱ ወደ መቅደስ ይገቡና ጉዳዩን በሚመጣው ዓመት ሊደግሙ ተመልሰው ይወጡ ነበር። አልጩትምና ሁለተኛ ጊዜ ሊሞክሩ ወጥተዋል። ክርስቶስ ግን የሠራው ሥራ ሞትን መስሎ ፍጻሜ ነገር ነበርና ኃጢአትን ጉዳይ ሊያነሣ አይመለስም። ሥራው ተፈጻመ (ዩሐ. 19:30) ጉዳዩ አለቀ። እርግጥ ነው፤ ክርስቶስ ከሞት እንደተነሣ እንዲሁም ሰው ከሞት ይነሣል። ቢሆንም ሰው የሚነሣው ሊፈረድበት ነው፤ ክርስቶስ ግን የተቤዠቱን ወደ ተዘጋጀላቸው ሙሉ መዳን ሊያደርስ ይገባል።

ግስገንዘብያ፡-

ሀ) «የግድ ነበር» (ቁ. 23) ስለምን የግድ ነበረ? ቢሉ፣ የግድ የሆነበት ምክንያት እግዚአብሔር እንዲያው ይቅር ሊል ስለማይችል ነው። መሀሪና ይቅር ባይ ይሁን እንጂ ጻድቅና ቅዱስ ነውና ኃጢአትን መጥላቱን እንዲያሳይና ተገቢ ፍርድን እንዲፈርድበት የግድ ያስፈልጋል። ኃጢአት እንዲሰርይ የገዴታ ነው፤ የሚሰረይም በደም ነው፤ እግዚአብሔርም ይቅር እንዲለን ይህን ዋጋ ለእያንዳንዳችን ከፍሎአል። (ሮሜ 3:26፤ 1ኛ ዮሐ. 2:12፤ 3:16)

ለ) «በእግዚአብሔር ፊት ስለ እኛ አሁን ይታይ ዘንድ» (ቁ. 24) ኢየሱስ እዚያ ያለው «ስለ እኛ» ነው። (ም. 2:9፤ ሮሜ 8:34) ምሳሌነታችን ነው። የሥቃዩ ምልክቶች በከበረ ሰውነት ታይተው ሳሉ (ራእ. 5:6) በእግዚአብሔር ፊት ስለ እኛ ይታያል። ሰው ሆኖ ስለ ሰው ተቀምጦአል፤ በታውንም ስለ ሰው ይዞአል። እግዚአብሔር እርሱን ሲያይ እኛን የሚነሣ ይመስላል? (ም. 7:25) ሽረ አይመስለም! የዱሮ ሊቀ ካህናት ወደ እግዚአብሔር ፊት ሲገባ እንዳይሞት ዕጣንን ይዞ የጢስ ደመና ያስነሣ ነበር (ዘሌዋ. 16:12-13)፤ ኢየሱስ ግን ባቀረበው መሥዋዕት እግዚአብሔርን ከሰው ጋር አስታርቀዋልና የጢስ ደመና አያስፈልገውም። መንግሥተ ሰማያት ስፍራ ብቻ ሳይሆን መንፈሳዊ አኗኗር ነውና፤ ኢየሱስም እዚያ ያለው «ስለ እኛ» ነውና፤ እርሱ በአባቱ ፊት በሚኖርበት ጥገሰና ኅብረት እኛም ተደስተን እንድንኖር መንገዱ አሁን ተገልጦአል። (ቁ. 8) ሰው በዚያ በመንግሥተ ሰማያት ሕይወት (አኗኗር) ይኖር ዘንድ ሊቀ ካህናታችን ተቀምጦአል። ዋና የመልእክቱ ትምህርት ይህ ነው፤ ሊቀ ካህናችን የሚያደርሰን ወደዚህ ነው።

ሐ) «ኃጢአት ሊሸር» (ቁ. 26) በቁ. 22 ላይ ደም እንደሚያስተሰርይ እናያለን። እዚሁ ላይ ግን የክርስቶስ ደም ኃጢአትን እንደሚያስተሰርይ ብቻ ሳይሆን ፈጽሞ እንደሚሸረው እናያለን፤ ይህን «መሻር» የተባለውን ቃል በም. 7:18 ላይ አግኝተነዋል። ሥልጣኑንና ኃይሉን አስወግዶ ከቶ እንዳልኖረ ማድረግ ማለት ነው። የኃጢአት ቃል (ክስ) ከእንግዲህ ወዲህ ኃይል የለውም፤ በእርሱም ምክንያት በሰው ላይ አይፈረድም። በሰው ዘንድ ተሸርአል (ሮሜ 8:3-4)፤ በእግዚአብሔርም ዘንድ ተሸርአል። እንደ ተከፈለ ዕዳ ሆኖ ተዘንግቶአል፤ ዛሬ ኃጢአት አይቆጠርብንም። (መዝ. 31:2) ኢየሱስ ራሱን በመሠዋት ኃጢአትን እንደ ሻረ ስናምን መንፈስ ቅዱስ በእኛ ዘንድ በእውነት እንደተሻረ ያረጋግጥና «ኃጢአት እይገዛችሁም» የሚለውን የተስፋ ቃል ያወርሳል። (ሮሜ 6:14)።

መ) «አንድ ጊዜ» (ቁ. 26) አንድ ጊዜ ብቻ ኃጢአትን ሊሸር መገለጡ ያቀረበው መሥዋዕት ለዘላለም የሚበቃና ፍጹም መሆኑን ያስረዳል። እንዲያውም አያስፈልገም። በዚህ ነገር በርትተን እናስብ። ለሌላ መሥዋዕት ቦታ ከቶ የለም፤ ክርስቶስ ሁሉን ፈጽሞአል። የተሠራ ኃጢአት ሁሉ የሚሠራም ሁሉ የሚሰረይ በዚያ በአንዱ መሥዋዕት መሠረት ነው። የኃጢአት ጉዳይ ባላለቀ ኖሮ የካህናት አለቃ በየዓመቱ መሥዋዕትን ባቃረበው ምላሌ ክርስቶስ ዓለም ከተፈጠረ ጀምሮ ብዙ ጊዜ መከራ ሊቀበል ባስፈለገው ነበር። ይሁን እንጂ ክርስቶስ የሞተው አንድ ጊዜ ብቻ ነው። አንድ ጊዜ ብቻ በመሞቱም ኃጢአት ሁሉ፤ ያለፈውና ያሁኑ የሚመጣውም፤ በዚያ አንድ መሥዋዕት እንደ ተሰረየ እንረዳለን። ኃጢአትን የሚሰርይ ደም ብቻ ነውና (ቁ. 22) የኢየሱስ መሥዋዕት ከአዳም ዘመን ጀምሮ እስከ ዕለተ ስቅለት ድረስ የተሠራውን ኃጢአት ብቻ በሰረየ ኖሮ ከዚያ ዕለት ወዲህ የተሠራውን ኃጢአት ይሰረይ ዘንድ እንደ ገና እንዲሞት ባስፈለገው ነበር። ዳግመኛ አልሞተም፤ አይሞትምም። (ቁ. 28) ስለ ኃጢአት አንድን መሥዋዕት ለዘላለም አቅርቦአል። (ም. 10:12) ደሙ ለኃጢአት ሁሉ ለዘመንም ሁሉ በቅቶአል።

ሠ) «የብዙዎችን ኃጢአት ሊሸከም» (ቁ. 28) ደራሲው በኢሳ. 53:12 ላይ የተጻፈውን የሚጠቅስ ይመስላል። «የብዙዎችን» እንጂ «የሁሉንም» አለመጻፉ በምን ምክንያት ነው? ቢሉ፡- እርግጥ ነው፤ እግዚአብሔር የሁላችንን በደል በኢየሱስ ላይ አኖሮአል። (ኢሳ. 53:6)፤ ሆኖም እንዳንዶች ሰዎች ኃጢአታቸውን በሌላ ዓይነት ሊያደራጁ ይወዳሉ። ኢየሱስ ራሱን ለሁሉም ቢዛ ሰጥቶአል። (1ኛ ጢሞ. 2:6)፤ ይሁን እንጂ፤ የሠራው ሥራ የሚጻና ለተቀበለው ወይም ላመነበቱ ሰው ብቻ ነው። (ዮሐ. 1:11-12፤ 3:36፤ 1ኛ ጢሞ. 4:10)። ክርስቶስ አስፈላጊውን ሁሉ አድርጎአል፤ ቢሆንም፤ ሰው ያን ሥራ የሚቀበለው በፈቃዱ ነው እንጂ በግድ አይደለም። ሰው ካልወደደ ሥራው አይጻናለትም። ውልን የመሰለ ነገር ነው። ዉሉ ለሁሉም ሲሆን የሚጻናለት ፊርማውን ለሚጨምርበት ብቻ ነው። «የብዙዎችን ኃጢአት ተሸከም» የተባለው በዚህ ምክንያት ነው።

ረ) «ለሚጠባበቁት» (ቁ. 28) እነኝህስ እነማን ናቸው? ቢሉ፤ የሚጠባበቁት አግኞች ክርስቲያኖች በሞላ ናቸው እንጂ በአንዳች ልዩ አጠባበቅ የሚጠባበቁት ጥቂቶች ክርስቲያኖች ብቻ አይደሉም። (ሮሜ 8:19፤ 23፤ 25፤ 1ኛ ቆሮ. 1:7፤ 1:52-58፤ ፊል. 3:20-21፤ ገላ. 5:5፤ 1ኛ ተሰ. 4:17)

ሰ) «ያለ ኃጢአት» (ቁ. 28) ክርስቶስ በዚያ ጊዜ የሚመጣው «ያለ ኃጢአት» ነው፤ ማለት የሚመጣው የኃጢአትን ጉዳይ ሊያነሣ አይደለም። የኃጢአትን ጉዳይ በመሞቱና በመነሣቱ

ጨርሶአል፤ እሁን የሚያነሣው የደገነነትን ነገር ነው። የሚመጣው ለሚጠባበቁት የመዳንን ፍጻሜ ለማውረስ ነው፤ እርሱም ግለት የሰውነታቸውን ቤዛ የሆነውን ልጅነት ሊሰጣቸውና ወዳዘጋጀላቸው ስፍራ ሊወስዳቸው ነው። (ሮሜ 8:23፤ ዮሐ. 14:3)

ሸ) «ይታይላቸዋል» (ቁ. 28) በዚህ ክፍል (ቁ. 23-28) ላይ ክርስቶስ 3 ጊዜ ተገልጦ እንደሚታይ እናነባለን። መጀመሪያ፣ ኃጢአትን ሊሸር ከእመቤታችን ሲወለድ ተገልጧል። (ቁ. 26) ሁለተኛ፣ በእግዚአብሔር ፊት ስለ እኛ ይታያል። (ቁ. 24) ያድናቸው ዘንድ በሚጠባበቁት ይታይላቸዋል። ይህ ሦስተኛ መገለጡ፣ ግለት ዳግም ምጽአቱ ከሁሉ ይልቅ የተረጋገጠ ነገር ነው። ራሱ ኢየሱስ ከመሞቱ በፊትና ከመሞቱ በኋላ (ቁ. 28) «እመጣለሁ» ብሎአል። (ዮሐ. 14:3፤ ራእ. 22:20)፤ መላእክት «ይመጣል» አሉ። (ዮሐ. 1:11)፤ ሐዋርያትም «ይመጣል» አሉ። (ቲቶ 2:13) ታላቁ የቤተ ክርስቲያን ተስፋ ነው። ይሁን እንጂ፣ ያ ቀን ለአግኞች ክርስቲያኖች ለደገነነት ሲሆን ለቀሩቱ ሁሉ ለፍርድ ይሆናል። አንባቢ ሆይ፣ ያ ቀን ለአንተ የትኛው ይሆን ይሆን? ለደገነነትን ወይስ ለፍርድ? ክርስቶስ በሕይወትህ ዘመን እንደ ተወደደ ባልንጀራ ተቆጥሮ ይመጣልህ እንደሆነ (መጋ. 5:9-16) የታላቅ ክብርና የደስታ ቀን ይሆንልሃል። በሕይወትህ ዘመን እንደ ተናቀና እንደ ተጠላ እንግዳ ተቆጥሮ (ኢሳ. 53:3) ይመጣብህ እንደሆነ ግን የሚያስፈራ የፍርድ ቀን ይሆንብሃል። ለዚያ ቀን ተዘጋጅተሃልን? ያልተዘጋጀህ እንደሆነ ሁለተኛ ጊዜ መጥቶ ሲገለጥ በእርሱ ፊት እንዳታፍር (1ኛ ዮሐ. 2:28) ዛሬውኑ ተመልሰህ ከእግዚአብሔር ጋር ታረቅ። (2ኛ ቆሮ. 5:20፤ 6:1-2)።

(የኢየሱስ አገልግሎት የተሻለ ነው።)

የሚሻለውን መስዋዕት ስላቀረበ

የኢየሱስ አገልግሎት ከሌዊ ካህናት አገልግሎት የሚሻለበት ደግሞ በመስዋዕት ነው፤ ይህም የዚህ ምዕራፍ መጀመሪያ ክፍል ትምህርት ነው። (ቁ. 1-18) ይህም ክፍል የጾክትሪን (የመልእክት ዓይነተኛ ትምህርት) መጨረሻ ክፍል ነው፤ ከዚህ በኋላ፣ ከቁ. 19 ጀምሮ እስከ መልእክት ፍጻሜ ድረስ የምናገኘው ሊቀ ካህናት ክርስቶስ የሆነለት ሰው እንዴት መኖር ወይም መመላለስ እንደሚገባው ነው።

እነዚያ የዱሮ መስዋዕቶች ምንም ቢደጋገሙ ቢበዙም ኃጢአትን ሊያስወግዱ አልቻሉም፤ የክርስቶስ አንዱ መስዋዕት ግን የዘላለም ፍጹማን አድርጎናል። ይህ ነገር እንደሚሆን እንደ ሆነም የሚያስረዱ 3 ምስክሮች አሉ፤ እነርሱም የዳዊት ትንቢት የክርስቶስ መቀመጥና የመንፈስ ቅዱስ ምስክርነት ናቸው። (ቁ. 1-18) በዚህ ክፍል ውስጥ የእግዚአብሔርን ፈቃድ፣ የክርስቶስን ሥራ፣ የመንፈስ ቅዱስንም ምስክርነት እናገኛለን።

ይልቁንም በምዕራፉ ሁለተኛ ክፍል (ቁ. 19-39) የምናገኘው እግዚአብሔር ወዳለበት ዘንድ እንድንቀርብና ሳናፈገፍግ በእምነታችን እንድንጸና ማደፋፈሪያ ምክር ነው። በምክሩ መካከል ሐዋርያው 4ኛውን የማስጠንቀቂያ ክፍል አግብቶ ሰው በገዛ ፈቃዱ ክርስቶስን እንደ መካድ የሚመስለውን ኃጢአት ቢሠራ ምን ያለ ፍርድ እንደሚቀየው እያስረዳ በብርቱ ብርቱ ቃል ያስጠነቅቃል። የሚያስጠነቅቀው ግን ለመጽናት ሊያደፋፍር ነውና ዕብራውያንን የቀድሞውን መጽናታቸውንና የወደፊት ክብራቸውን እያሳለባቸው በማደፋፈሪያ ምክር ምዕራፉን ይዘጋል።

ቁ. 1-4

¹ ሕጉ ሊመጣ ያለው የበጎ ነገር እውነተኛ አምሳል ሳይሆን የነገር ጥላ አለውና፤ ስለዚህም በየዓመቱ ዘወትር በሚያቀርቡት በዚያ መስዋዕት የሚቀርቡትን ሊፈጽም ከቶ አይችልም። ² እንደዚያ ጣይሆን የሚያመልኩት አንድ ጊዜ ነጽተው ከዚያ በኋላ በሕሊናቸው ኃጢአትን ስላላወቁ ማቅረብን በተዉ አልነበረምን?

³ ነገር ግን በዚያ መስዋዕት በየዓመቱ የኃጢአት መታሰቢያ አለ፤ ⁴ የኮርማዎችና የፍየሎች ደም ኃጢአትን እንዲያስወግድ የማይቻል ነውና።

የምዕራፉ መለያ ቁጥር እንደ ገና አስቸግሮናል። ሐዋርያው መልእክት (ደብዳቤ) ይጽፋልና ሐሳቡ የተከታተለ ነው። እዚህ በም. 10 መጀመሪያ ላይ ደርሲው ወደ አዲስ ሐሳብ ሳይዘል የም. 9ን ሐሳብ ይቀጥላል። እንዲያውም ቁ. 1 የም. 9፡28 ተቀጣይ ነው። በም. 9 ላይ የብሉይ ኪዳንን ምሳሌዎች ከክርስቶስ ከእውነተኞቹ ነገሮች ጋር ሲያነጣጥር ነበር። «የማስተስረያ ቀን መስዋዕት በየዓመቱ ሲቀርብ የክርስቶስ አንድ ጊዜ ብቻ ቀርቦአል» አለ። አሁንም ሕጉ (እሪት) ከእውነተኛው ነገር ጋር ፍጹም ትክክለኝነት ሳይኖረው ምልክቱን ብቻ ስላሳየ ራሱ ወደ ፍጻሜ ለማድረስ አለመቻሉን ያስረዳል። ሕጉ አመልክቶአል እንጂ አልፈጸመም። ለዚሁም ማስረጃ የሚሆን የሕዝብ ዘወትር መስዋዕትን ማቅረብ ነው። እነዚያ መስዋዕቶች የታሰበውን በእውነት ከፈጸሙና የሕዝብንም ሕሊና ካነጹ እነርሱን የሚያቀርቡት ካቀረቡ ወዲያ ርኩስነታቸው ባለተሰማቸውም ነበርና ማቅረብን በተዉ ነበር። አልተዉምና አለመንጸታቸው ታውቀዋል። ይህም ይቅርና ራሱ ሕጉ «መስዋዕቶቹ በዓመት በዓመት

ይቅረቡ» በግለቱ በእውነት አለመፈጸማቸውን ገልጦአል። (ዘሌዋ. 16:29፤ 30፤ 34) ሕዝቡ በየዓመቱ ሁሉ ኃጢአታቸው ይሰማቸው ነበር፤ የግስተሰርያም ቀን ሥርዓት አሳሰባቸው እንድጅ ከቶ ኃጢአታቸውን አላዘነጋቸውም። ምክንያቱም፡ የእንስሶች ደም ኃጢአትን ሊያስወግድ አይችልምና። (ም. 9:9-10) የእንስሳ ደም የሰውን ኃጢአት እንደምን ይከፈል? አይቻልም።

ግስገንዘብያ፡-

ሀ) «ሕጉ ሊመጣ ያለው የበጎ ነገር እውነተኛ አምሳል ሳይሆን የነገር ጥላ አለውና»። (ቁ. 1) በአዲስ ኪዳን ዘመን የመጣው በጎ ወይም እውነተኛ ነገር ያደረገውን ሕጉ ሊያደርግ አልቻለም ግለት ነው። ሕጉ እውነተኛውን ነገር መስሎአል እንጂ ከእርሱ ጋር ሁለመናው ትክክል አልነበረም። ለምሳሌ፡ በሕጉ ምሳሌ ብዙዎች ሊቃነ ካህናት ነበሩ። በእውነተኛው ግን አንድ ብቻ ነበር። በሕጉ፡ ሊቀ ካህናቱ ለራሱ ኃጢአት ማቅረብ ነበረበት፤ በአዲስ ኪዳን ግለት በእውነተኛው ግን ሊቀ ካህናቱ ኢየሱስ ለራሱ መቅረብ የለበትም። በብሉይ ኪዳንም መሥዋዕቶቹ ብዙ ነበሩ። በእውነተኛው ግን መሥዋዕቱ አንድ ብቻ ነው። ከዚህም የምንግረው አንድ ነገር አለ። ይኸውም በብሉይ ኪዳን ምሳሌዎችም ሆነ ክርስቶስ በተናገራቸውም ምሳሌዎች ዘንድ ጥቃቅኑ ነገር ሁሉ የሚተረጎም እንዳይደለ ነው። ምሳሌዎቹ የተሰጡት ወይም የተነገሩት ጠቅላላውን ነገር ለማስረዳት (ለማሳየት ወይም ለማመልከት) ሲሆን እኛ በእነዚያ ምሳሌዎች ውስጥ የሚገኙትን ታናናሽ ነገሮች በገዛ ራሳችን መተርጎም አይገባንም። ራሱ መጽሐፍ ቅዱስ የሚተረጎማቸውን ነገሮች ሁሉ ልናምን እንችላለን፤ የቀሩት፤ የሰው ልብ ወለድ የሆኑት ነገሮች ሁሉ ግን ከሃይማኖት አይቆጠሩም።

ለ) «መፈጸም፣ መንጻት፣ ኃጢአትን ማስወገድ» (ቁ. 1:2-4) እንኚህ 3 ነገሮች የአንድ ነገር ልዩ ልዩ ደረጃዎች ናቸው። ኃጢአት ሲወገድ ሰው ይነጻል፤ የነጻም ሰው ወደ እግዚአብሔር ዘንድ ሊገባ ፈጽሞ ተገቢና ቻይ ነው። (ይሆን ከም. 2:10ና ከም. 5:9-10 ጋር አነጣጠሩ) በቁ. 10 ላይም «ተቀድሰናል» የሚለው ቃል በዚህ ዓይነት ነው። ወደ እግዚአብሔር ፊት ሊገባ የተፈጸመ ሰው ለእግዚአብሔር የተቀደሰ ነው። (1ኛ ጴጥ. 2:9)

ሐ) «በዚያ መሥዋዕት በየዓመቱ የኃጢአት መታሰቢያ አለ» (ቁ. 3) እንደ አንድ ቢልቃጥ መድኃኒት ያለ ነገር ነው። መድኃኒቱ በሽተኛውን ፈውሶት ቢሆን ኖሮ መጠጣቱን በተወ ነበር፤ አልተወምና በሽታ ገና እንዳልደረበት ታውቆአል። ይህም ብቻ ሳይሆን፤ ቢልቃጢቱን በተመለከተ ቁጥር በሽታው ይታወሰዋል። እንደዚሁም እነዚያ የግስተሰርያ ቀን መሥዋዕቶች ኃጢአታቸውን ያሳስቡዋቸው ነበር፤ የክርስቶስ መሥዋዕት ግን ከቀረበበት ጊዜ ውዲያ የኃጢአት መታሰብ የለም። (ቁ. 17)

ቁ. 5-10

⁵ ስለዚህ ወደ ዓለም ሲገባ፡- መሥዋዕትንና መባን አልወደድህም ሥጋን ግን አዘጋጀህልኝ፤ በሙሉ በሚቃጠል መሥዋዕትና ⁶ ስለ ኃጢአት በሚወዋ መሥዋዕት ደስ አላለህም። ⁷ በዚያን ጊዜ፡- እነሆ፤ በመጽሐፍ ጥቅል ስለ እኔ እንደ ተጻፈ፤ አምላኬ ሆይ፤ ፍሬቃድህን ሳደርግ መጥቼአለሁ አለሁ ይላል። ⁸ በዚህ ላይ፡- መሥዋዕትንና መባን በሙሉ የሚቃጠል መሥዋዕትንም ስለ ኃጢአትም የሚወዋ መሥዋዕትን አልወደድህም በእርሱም ደስ አላለህም ብሎ፤ እነዚህም እንደ ሕግ የሚቀርቡት ናቸው፤ ⁹ ቀጥሎ፡- እነሆ አምላኬ ሆይ፤ ፈቃድህን ሳደርግ

መጥቼአልሁ ብሉአል። ሁለተኛውን ሊያቆም የፊተኛውን ይሽራል።¹⁰ በዚህም ፈቃድ የኢየሱስ ክርስቶስን ሥጋ እንድ ጊዜ ፈጽሞ በማቅረብ ተቀድሰናል።

በብሉይ ኪዳን መሥዋዕቶች የክርስቶስ መሥዋዕት እንደ ተተካና እነርሱ ሊያደርጉ ያልቻሉትንም የክርስቶስ አንዱ መሥዋዕት እንደደረገ የሚያስረዳ የብሉይ ኪዳን ምስክርነት እነሆ! የኮርማዎችና የፍየሎች ደም ኃጢአትን እንዲያስወግድ የማይቻል ስለሆነ (ቁ. 4) ክርስቶስ ቀድሞውንም በዳዊት አፍ በመዝ. 39:6-8 ላይ ሲናገር «በእነርሱ ፋንታ እኔ ተተክቻለሁ» ይላል። እነዚያ የብሉይ ኪዳን መሥዋዕቶች ጉዳዩን ሊፈጽሙ አልቻሉምና እግዚአብሔርን አላስደሰቱም ልቡንም አላጠገቡም። የእግዚአብሔር ፈቃድ ኃጢአት እንዲወገድ ስለዚህም ሰው ነጽቶ ተፈጽሞ ለእርሱ እንዲቀደስ ነበር። እነዚያ መሥዋዕቶች መንገዱን አላዩ እንጂ ሥራውን ሊሠሩ አልቻሉምና የእግዚአብሔርን ፈቃድ ሳይፈጽሙ ቀሩ፤ እግዚአብሔርም በመሥዋዕቶቹ ዳስ አላለውም። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ «ኃጢአትን የሚያስወግድ ይመጣል» ተብሎ በቃልና በምሳሌ በልዩ ልዩ በኩል ተጠቅሶ ነበርና ጊዜው ሲደርስ ክርስቶስ መጣ። (ዘጸአ. 12:10-13፤ ዘኁል. 21:8-9፤ ዘዳ. 18:15-18፤ ዮሐ. 5:46፤ 12:41፤ ገላ. 4:4-5) በመዝሙረ ዳዊት በተጠቀሰው ቦታ ላይ የክርስቶስ ሥልጣን ሊቆም ሕጉ፣ ብሉይ ኪዳን፣ እንደሚሻር ተመልክቶአል። ኢየሱስ ነፍሱን መሥዋዕት በማድረጉ ኃጢአትን አስወግዶአል፤ ይህንም በማድረጉ የእግዚአብሔርን ፈቃድ ፈጽሞአል። (ኢሳ. 53:10፤ ዮሐ. 1:29) እንግዲያውስ፣ የእርሱ ሥጋ መሥዋዕት ሆኖ ቢቀርብ እኛ ተቀድሰናል። በእግዚአብሔር ፊት አድንገባ ፈጽሞ ተገቢዎች ተደረግን ማለት ነው። (ም. 9:13፤ 14)

ማስገንዘቢያ:-

ሀ) «ሥጋን አዘጋጅህልኝ» (ቁ. 5) ክርስቶስ ከሥላሴዎች አንዱ ስለ ሆነ እርሱ ከጥንት ከዘላለም ነው። ወደ ዓለም ከመምጣቱ በፊት ከአብ ጋር ነበረ። (ዮሐ. 1:1-2) በእግዚአብሔር ሕግ ኃጢአትን የሚያስተሰርድ ሞት ብቻ ነውና ክርስቶስ ኃጢአትን የሚያስወግድ ከሆነ ይሞት ዘንድ እንዲሞትም ሥጋ ይዘጋጅለት ዘንድ፣ ያስፈልግ ነበር። ስለዚህ «ቃል ሥጋ ሆነ» (ዮሐ. 1:14) ከዕለታት አንድ ቀንም ከዘላለም የነበረው ከእመቤታችን ማርያም ተወልዶ ወደ ዓለም መጣ. (ገላ. 4:4)

ለ) «በመጽሐፍ ጥቅልል» (ቁ. 7) የዱሮ መጻሕፍት እንደ ዛሬ መጽሐፍቶችን ላይሆኑ በብራና ወይም በደንገል እየተሠሩ ረዥም የሆኑ የተጠቀሉ ጥቅሎች ነበሩ። ጽሕፈቱ በዓምድ በዓምድ ይጻፍና እንደ ተፈለገው መጠን ብራና ወይም ደንገል እየተቀጣጠለ ይጨመርና ዳር ዳሩን ይሰፋ ነበር። መጽሐፉ ሲያልቅ ሁለቱ ዳሮቹ፣ መጀመሪያውና መጨረሻው፣ ከብ በሆኑ በሁለት እንጨቶች ይታሰሩና መጽሐፉ ይጠቀሳል ነበር።

ቁ. 11-14

¹¹ ሊቀ ካህናትም ሁሉ ዕለት ዕለት እያገለገለ ኃጢአትን ሊያስወግዱ ከቶ የማይችሉትን እነዚያን መሥዋዕቶች ብዙ ጊዜ እያቀረበ ቆሞአል፤¹² እርሱ ግን ስለ ኃጢአት አንድን መሥዋዕት ለዘላለም አቅርቦ በእግዚአብሔር ቀኝ ተቀመጠ፤¹³ ጠላቶቹም የእግሩ መረገጫ እስኪደረጉ ድረስ ወደፊት ይጠብቃል።¹⁴ አንድ ጊዜ በማቅረብ የሚቀደሱትን የዘላለም ፍጹማን አድርጎአቸዋልና።

የእርሱ መሥዋዕቶች ያልቻሉትን የክርስቶስ አንዱ መሥዋዕት ፈጽሞ አል የሚል ሁለተኛ ምስክር እነሆ! ሊቀ ካህናቱ ዘወትር (ም. 7: 27) እያገለገለ ሲቆም ክርስቶስ ተቀምጦአል። ሊቀ ካህናቱ የቆመው ሥራው ስላለቀ ነው። እርሱ ያቀረባቸው መሥዋዕቶች ኃጢአትን ሊያስወግዱ ከቶ አልቻሉምና ገና እያገለገለ ቆሞአል። ክርስቶስ ያቀረበው መሥዋዕት ግን ኃጢአትን አንድ ጊዜ ለህላም ስላስወገደ ሥራው አለቀ፤ ተቀመጠም። በቀረበው አንዱ መሥዋዕት አካሄዳቸውን ከእግዚአብሔር ጋር የሚያደርጉትን ፈጽሞ ተገቢዎች አድርጎአቸዋል፤ ፍጻሜንም እየጠበቀ አሁን ተቀምጦአል።

ግዕዝ ገጽ 19 :-

ሀ) «ተቀመጠ» (ቁ. 12) ይህስ ምን ያለ ገፋም የሆነ ቃል ነው! ከዚህ በፊት በአያሌው አግኝተነዋል (ም. 1: 3፤ 8: 1) በም. 12: 2 ላይም እናገኘዋለን። ለመቀመጡ ወንጌል ይመስክራል (ግር. 16: 19)፤ ሐዋርያት ይመስክራሉ (ኤፌ. 1: 20+21፤ ቶላ. 3: 1)፤ 310ወ8ቱ «በነበረ በየግን አቡሁ» («በአባቱም ቀኝ ተቀመጠ») እያሉ በጸሎተ ሃይማኖት ላይ ይመስክራሉ። እንባቢ ሆይ፤ አስተውለሃልን? እስኪ ይህን ነገር በብርቅ አስብ። ለመጽናናትህ ይሆናል። ሥራህ ማንኛውም ዓይነት ቢሆን ወደ የትም ብትሄድ፤ ይህን ነገር ከቶ አትርሳ፡- ክርስቶስ ተቀምጦአል! ለምንስ ተቀመጠ? 1ኛ፤ ሥራው ስላለቀ ነዋ! የግዳት ሥራ አለቀ፤ ኃጢአትህ ተወገደ፤ ክርስቶስም ተቀምጦ የዓለም ዘውድ የሚደፋበትን ቀን ይጠብቃል። የተቀመጠበትም 2ኛው ምክንያት ለእኛ ያስገኘልንን ሁሉ ተከፋዮች ሊያደርገን ነው! መቀመጡንና መምጣቱን መንገሁንም ሊያወርስን ነው! (አፌ. 2: 6፤ ቶላ. 3: 1፤ 3: 4፤ 1ኛ ተሰሎ. 4: 15-17፤ 2ኛ ጢሞ. 2: 12) የመቀመጡን ነገር ብናስተውል ለታላቅ ጥቅማችን ይሆናል።

ለ) «ጠላቶቹ የእግሩ መረገጫ እስኪደርጉ ድረስ» (ቁ. 13) ይህ ነገር በዚህ መልእክት ውስጥ ተደጋግሞ ተጠቅሶ በተገኘው መዝሙር፤ እርሱም መዝ. 109: 1 ላይ ተጽፎአል። ክርስቶስም ከዐረገ በኋላ እግዚአብሔር ሁሉን ከእግሮቹ በታች እንዳስገዛ በዕብ. 2: 8-9 በኤፌ. 1: 20-21 ላይ እናገኛለን። ከአሁን ጀምሮ ከእግሮቹ በታች ሁሉም ተገዝቶአል፤ የሚጠበቀው ፍጻሜ ድል መንግሥታቸው ብቻ ነው። ይህም የሚሆነው ከዳግም ምጽአት በኋላ ነው። (1ኛ ቶር. 15: 23-27፤ ራእ. 20: 9-10) ሐ) «የሚቀደሱትን» (ቁ. 14) እነኝህ እነማን ናቸው? ቢሉ፤ የሚቀደሱት ወይም በቅድስና መንገድ ላይ ያሉትና ክርስቶስ ዛሬ ከኃጢአት ኃይል አርነት ይሚያወጣቸው ናቸው፤ ወይም የወንጌል ነገር በመስማትና በክርስቶስ በግመን ከዘመን ወደ ዘመን ለእግዚአብሔር የሚቀደሱት ናቸው። (ኤፌ. 1: 13)

ቁ. 15: 18

15-16 መንፈስ ቅዱስም ደግሞ ስለዚህ ይመስክርልናል፤ ከዚያ ወራት በኋላ ከእነርሱ ጋር የምገባው ኪዳን ይህ ነው ይላል ጌታ፤ በልባቸው ሕጌን አናፈለሁ በልቡናቸውም እጽፈዋለሁ¹⁷ ብሎ ከተናገረ በኋላ ኃጢአታቸውንና ዓመፃቸውንም ደግሜ አልሰሰብም ይላል።¹⁸ የእነዚህም ስርየት ባለበት ዘንድ፤ ከዚህ ወዲህ ስለ ኃጢአት ማቅረብ የለም።

የእርሱ መሥዋዕቶች ያልቻሉትን የክርስቶስ አንዱ መሥዋዕት እንደ ፈጽመ፤ ስለዚህ ከሌሊ ካህናት አገልግሎት የክርስቶስ እንደሚሻል የምንረዳበት፤ 3ኛ፤ በመንፈስ ቅዱስ ምስክርነት ነው። ያንም ምስክርነት የምናገኘው በም. 8: 10-12 ላይ በተጠቀሰው ነቢዩ ኤርሚያስ በጻፈው

ትንቢደ ላይ ነው። ነቢዩ ዮሐንስ ኪዳንን የተሰፋ ቃላት ሲገልጥ በፍጻሜው ላይ «ኃጢአታቸውንና ዓመፃቸውንም ደግሜ አላሰብም» ብሎ የጌታን ቃል ይጠቅሳል። (ኤር. 31:31-34) እግዚአብሔር የማያስባቸው በፍጹም ቢወገዱ ነው! ከተወገዱም መሥዋዕት ስለ እነርሱ ማቅረብ ምን ያሻል? የክርስቶስ መሥዋዕት ኃጢአት የተባለውን ነገር በሞላ አስወግዶአልና ከእነግዲህ ወዲህ መሥዋዕት አያስፈልገም። ይህ በእውነት የመልእክት 2ኛ ክፍል መጨረሻ ነው። ከእነግዲህ ወዲህ የምናገኘው «የአማኞች አመላለስ» ክፍል ነው።

ግስንዘቢያ፡-

ሀ) «መንፈስ ቅዱስ ስለዚህ ይመሰክርለናል» (ቁ. 15) ይህን በቁ. 17ና 18 ላይ የተጠቀሰውን ቃል የጻፈው ነቢዩ ኤርምያስ ሲሆን ወደ ዕብራውያን የሚጽፈው ደራሲ «መንፈስ ቅዱስ እንዲህ ብሎ ይመሰክርለናል» ይላል። ይህም መገንዘብ የሚገባን ነገር ነው። ነቢያት የጻፉአቸው ቃላት የመንፈስ ቅዱስ ቃላት ነበሩ፤ ወይም ደግሞ፤ መንፈስ ቅዱስ በእነርሱ በኩል ጽፎአል ልንል እንችላለን። ይህም የሆነው ነቢያት በምንላቸው ዘንድ ብቻ አይደለም። መሴ «እግዚአብሔር እንዳስተምራችሁ ያዘዛት ትእዛዝና ሥርዓት ፍርድም ይህች ናት» ብሎ አራትን በእግዚአብሔር ቃል እንደ ተናገረ መስክርአል። (ዘግጥ. 6:1-2) በዚህም በዕብራውያን መልእክታችን ውስጥ እግዚአብሔር በዳዊት አፍ እንደተነገረ አግኝተናል። (ም. 4:7፤ 10:5-7) መጽሐፍ ቅዱስ የሰው ቃል ላይሆን የእግዚአብሔር ቃል እንደሆነ ማስተዋል የሚገባን ነገር ነው። (2ኛ ጢሞ. 3:16-17፤ 2ኛ ኢፕ. 1:20-21፤ 1ኛ ተሰ. 2:13)

ለ. «ከዚህ ወዲህ ስለ ኃጢአት ማቅረብ የለም» (ቁ. 18) «መሥዋዕት አያስፈልገም» መባሉን ስምታችኋል? ተገንዝባችሁታልን? እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ በሐዋርያው በቅዱስ ጳውሎስ አፍ ሲናገር «ከዚህ ወዲህ ስለ ኃጢአት ማቅረብ የለም» ብሎአል። «ከዚህ ወዲህ» ሲል ጊዜው ከመቼ ጀምሮ ነው? ክርስቶስ አንዱን መሥዋዕት ካቀረበበት ቀን ወዲህ ነዋ! እኛላ? ገና ዛሬ ልናቀርብ እናስባለን?

ቁ. 19-25

19፤20 እንግዲህ፤ ወንድሞች ሆይ፤ በመረቀልን በአዲስና በሕያው መንገድ ወደ ቅድስት ²¹ በኢየሱስ ደም በመጋረጃው ግለት በሥጋው በኩል እንድንገባ ድፍረት ስላለን በእግዚአብሔርም ቤት ላይ የሆነ ታላቅ ካህን ስላለን፤ ከክፉ ሕሊና ለመንጻት ልባችንን ²² ተረጭተን ሰውነታችንንም በጥሩ ውኃ ታጥበን በተረዳንበት እምነት በቅን ልብ እንቅረብ! ²³ የተሰፋን ቃል የሰጠው የታመነ ነውና እንዳይነቃነቅ የተሰፋችን ምስክርነት እንጠብቅ! ²⁴ ለፍቅርና ለመልካም ሥራ እንድንገነቃ ለእርስ በርሳችን እንተያይ! ²⁵ በአንዳንዶችም ዘንድ ልማድ እንደሆነው መሰብሰባችንን አንተው፤ እርስ በርሳችን እንመካከር እንጂ! ይልቁንም ቀኑ ሲቀርብ እያያችሁ አብልጣችሁ ይህን አድርጉ።

ሐዋርያው ታላቁ የክርስቶስ ሊቀ ካህንነት ትምህርት የተጻፈበትን የመልእክት 2ኛውን ክፍል ጨርሶአል፤ እነዚህም ቁጥሮች «እንግዲህ እንቅረብ» በማለታቸው በ1ኛ የመልእክት ክፍል መጨረሻ ላይ ከተጻፉት ጋር ይመሳሰላሉ። (ም. 4:14-16) እዚህ ላይ ሐዋርያው ያስረዳቸውን ሁሉ በአጭጭ እያስታወሳቸው ከመጀመሪያ ጀምሮ ዓላማው የነበረውን ነገር አንደገና በዕብራውያን አንባቢዎቹ ፊት ያኖረዋል። ክርስቶስ ሊሥልና በክርስቶስ ያገኙትን ሀብት

ሊገልጽላቸው ጥርአል፤ (ገላ. 3:1) ይህንስ ያደረገው የሚደፍሩበትንና የሚመኩበትን ተስፋ እስከ መጨረሻው እንጽተው እንዲጠብቁ ለማድፋረር ነበር። (ም. 3:6+14) ፅብራውያን ወደ ጓላ ወደ ይሁዳዊ ሃይማኖት፤ ሊያፈገፍጉ ከጅለዋል፤ ሐዋርያውም ክርስቶስንና በክርስቶስ የምናገኘውን ሁሉ ከገላላ በጓላ «እንግዲህ . . . እንቅረብ» ይላል። በዚህም በመልእክቱ 3ኛ ክፍል ላይ መደፋፈሪያንና ማስጠንቀቂያን እያፈራረቀ ሊያጸናላቸው ይጥከራል።

«እንግዲያውስ እንቅረብ» በዚያ በከበረ በኢየሱስ ደም መሠረት (ም. 9:12-14፤ ኤፌ. 2:13; 18) ይከለክል በነበረው መጋረጃ በኩል ወደ እግዚአብሔር ፊት የምንገባበት መንገድ አሁን ስለ ተገለጠ (ም. 9:8) በሙሉ መተማመን እንቅረብ። እንድንቀርብ የሚፈቅድልንም ያደም ብቻ ሳይሆን በልዑል እግዚአብሔር ቤት ላይ ተሾሞ የሚያቀርብ ታላቅ አጋፋሪ፤ ኢየሱስ፤ ስላለን ነው፤ ስለዚህ ሕሊናችንን በሚያነጻ በመሥዋዕት ደም ልባችንን ተረጭተን (ም. 9:14)፤ እገራችንንም ከርኩስ አካሄድ ሁሉ በሚያነጻ ውኃ ታጥባን (ዮሐ. 13:10)፤ ደጀ ሰላሙንና መድረኩን አልፈን እግዚአብሔር ወዳለበት፤ ወደ ቅድስት፤ በግድነታነት እምናትና በእውነተኛ ልብ (ዮሐ. 4:24) እንቅረብ። በክርስቶስ ለተገኘ ተስፋችን መስክረናልና፤ ያንም ተስፋ የሰጠን የግድዋሽ ነውና (ዘጉል. 23:19፤ ማቴ. 24:35)፤ ከምስክርነት ታላችን ትነሸራትተን አናፈግፍግ፤ ዳሩ ገን ራሳችንን ብቻ ሳንመለከት ሌሎችን ደግሞ ለፍቅርና ለመልካም ሥራ እንድንቆሰቁስ እንመልከታቸው። ይልቁንም ይህም ማድረግ የሚመችን እንድ ላይ ስንሰበሰብ ነውና ከመሰብሰብ አንቅር፤ የምንሰበሰበው በፈታችን ያለው ጊዜ አጭር እንደ ሆነ በተለይ ስለ ተገነዘብን ነው።

ማስገንዘብያ:-

ሀ) «በመረቀልን» (ቁ. 19:20) መንገዱ የተከፈተው፤ በንጉሥ ወይም በሌላ ባለ ሥልጣን ሲሆን አዲስ መንገድ፤ ለምሳሌ በድልድይ ላይ ወይም በከተማ ውስጥ እንደሚከፈተው ነው። ይህም መክፈት «መመረቅ» ይባላል። ይህ ወደ ቅድስት የሚወስደው መንገድ የተመረቀው ወይም የተከፈተው ከላይ የቆመው እግዚአብሔር ያን ይከለክል የነበረው መጋረጃ ከሁለት ሲቀደው ነበረ። (ማቴ. 27:51)

ለ) «በአዲስና በሕያው መንገድ» (ቁ. 19:20) መንገዱ ክርስቶስ ነው። (ዮሐ. 14:6) መንገዱ «አዲስ» የተባለበት በመታደስ ዘመን ስለ ተከፈተ ነው። (ም. 9:8-10) «ሕያው» የተባለበትም ሊቀ ካህናቱ ይረግጥ የነበረው መንገድ ሕይወት የሌለበት መድረክ ሲሆን የሃረ ምእመን የሚቀርብበት በህያው ክርስቶስ ስለ ሆኔ ነው። ደግሞ፤ ሊቀ ካህናቱ ይቀርብበት የነበረው መንገድ ለሌላ ሰው የሞት መንገድ በሆነ ነበር፤ ዳሩ ገን በክርስቶስ የሚሄድ ግንኙውም ሰው ሕይወትን ያገኛል።

ሐ) «በመጋረጃው ማለት በሥጋው» (ቁ. 19:20) ሰው ወደ እግዚአብሔር ዘንድ እንዳይገባ የከለከለው ኃጢአት ያደረበት ሥጋው ነበረ። ይህን እንቅፋት ለማስወገድ ክርስቶስ ሥጋ ለበሰ። (ም. 10:5፤ ዮሐ. 1:14፤ ሮሜ 8:3-4።) ይሁን እንጂ፤ ከድንገል ማርያም በመወለዱ ምክንያት ሥጋው ንጹሕ ቅዱስም ሥጋ ነበረ። ይህም ቅዱስ ሥጋውን ለእግዚአብሔር በመሥዋዕት አድርጎ ሲያቀርብ፤ ማለት ሥጋው በጎልጎታ በተቆረሰ ጊዜ (1ኛ ቆሮ. 11:24) ከልካዩ መጋረጃ ተቀደደና መንገዱ ተከፈተ። ስለዚህ የምንገባው «በመጋረጃው ማለት በሥጋው» ነው።

መ) «ድፍረት ስላለን» (ቁ. 19፤ 20) በልብ መተማመን ላይ የተመሠረተ ድፍረት ነው። የእግዚአብሔር ወልድ ሕይወት ያለበትን ደም ስናይና ያ ደም የፈሰሰው ስለ እኛ ኃጢአት መሆኑን ስንረዳ «ይበቃል፤ እግዚአብሔር ይቀበለናል!» ብለን በድፍረት እንቀርባለን።

ሠ) «ስላለን . . . ስላለን» (ቁ. 19፤ 20፤ 21)~~~ አለንና በንብረታችን መጠቀም ይገባናል። አለንና እንቅረብ። (ቁ. 22) አለንና እንጠብቅ። (ቁ. 23) አለንና እንተያይ። (ቁ. 24) በእምነት እንቀርባለን፤ በተስፋ እንጠብቃለን፤ ለፍቅርም እንተያያለን።

ረ) «በእግዚአብሔር ቤት ላይ የሆነ ታላቅ ካህን» (ቁ. 21) ይህ ቤት ሞላ የምእመናን ቤት ሊሆን ይችላል (ም. 3፡6) ዳሩ ግን ደራሲው እዚህ ላይ ስለዚያ ሰማያዊ መቅደስ ወይም ስለ እውነተኛይቱ ድንኳን የሚናገር ይመስላል። (ም. 8፡1-2፤ ም. 9፡24) በዚህ ቤት ላይ እንደ መልክ ጼደቅ የሆነ ታላቅ ካህን አለ።

ለ) «ከከፋ ሕሊና ለመንጸት ለባችንን ተረፎተን ሰውናታችንንም በጥሩ ውኃ ታጥን» (ቁ. 22) ሐዋርያው ወደ ቤተ መቅደስ ስለ ገቡት ስለ ብሉይ ኪዳን ካህናት ያስባል። እነኝህ ካህናት በተካኑበት ጊዜ በደም ደረጨና በውኃ ይታጠቡ ነበር። (ዘጸ. 29፡4፤ 20፡21፤ ዘሌዋ. 8፡6፤ 30) ደግሞ፤ ወደ ቤተ መቅደስ ከመግባታቸው በፊት 1ኛ፤ በመሠውያ (በደም)፤ 2ኛ፤ በመታጠቢያ ሰን (በውኃ) ማለፍ ያስፈልጋቸው ነበር። (ዘጸ. 30፡17-22፤ ዘሌዋ. 16፡4) በዚህ መሠረት እኛም ዛሬ እግዚአብሔር ወዳለበት ወደ እውነተኛ መቅደስ ልንገባ ብንወድ 1ኛ፤ ከከፋ ሕሊና ለመንጸት በዚያ በክርስቶስ ደም ለባችን እንዲረፍ (ም. 9፡14)፤ ማለት ያ ደም ከኃጢአት ሁሉ እንዲያጸነጸ መተማመን፤ እና ሰውነታችን በጥሩ ውኃ እንዲታጠብ፤ ማለት አካሄዳችንን ከሚያርክስ ሁሉ ግንጸት ያስፈልገናል። የምንገባ እንደሆነ ንጹሕ ልብ ንጹሕም አካሄድ ያሻናል። የደም መረጨት በእግዚአብሔር ዘንድ መበጀታችንን፤ የውኃ መታጠብ በሰው ዘንድ መበጀታችንን ያሳስባል። አስቀድመን በደሙ ግንጸት እንተማመናለን፤ ቀጥሎም የምንሄድባቸውን ስፍራዎችና የምንተባበራቸውን ጓደኞች የእረፍት ጊዜአችንንም የምናሳልፍባቸውን ጨዋታዎች መርምረን ተመራምረን አካሄዳችንን በሁሉ ንጹሕ እናደርገዋለን፤ ከዚያም በኋላ እንገባለን።

ሐዋርያው «ጥሩ ውኃ» ሲል የሚናገርበት ስለ ጥምቀት ነው የሚሉ ሰዎች አሉ። ይህማ ይቻላል፤ ሆኖም ሐዋርያው የሚጽፍላቸው ሰዎች ክርስቲያኖች፤ እንዲሁም የተጠመቁ ስለ ሆኑ ክርስቲያንም ወደ እግዚአብሔር ሲቀርብ መጠመቅ ስለሌለበት፤ ሐዋርያው የሚናገረው ሥጋንና መንፈስን ከሚያረክስ ሁሉ ራሳችንን እንድናገጸ ይመስላል። (2ኛ ቆሮ. 7፡1) ወደ እግዚአብሔር ልንቀርብ ብንወድ ከኃጢአት ሁሉ እንድንርቅ በእውነት ያስፈልገናል። በቁ. 26 ላይ የተጻፈውም ቃል ይህን ትርጉማችንን የሚደግፍ ይመስላል።

ሸ) «በተረዳንበት እምነት» (ቁ. 22) እንዲህ ያለ ነገር፤ እንዲህም ያለ ስፍራ እንዳለን በጽኑ እምነት ግመን ያስፈልገናል። በጥርጥር ወደ የትም አንደርስም። (ም. 11፡6፤ ያዕ. 1፡6-8) በዚያ በፈሰሰው ደም ክብር (ዋጋ) ብቃትና በዚያ በታላቁ ክህን ችሎታ ግመን ያስፈልገናል። የደሙን ዋጋ ወይም የካህኑን ሥልጣን የሚጠራጠር ሰው ወደ ተነገረለቱ ግብ ከፋ አይደርስም። እምነትስ በደሙና በካህኑ እንዲሆን ያስፈልጋል እንጂ በሌላ ቢሆን አያደርስም። አንባቢ ሆይ፤ አንተው በዚያ ደምና በዚያ ካህን መሠረት ልትቀርብ አንደምትችል የተረጋገጠ ጽኑ እምነት አለህን?

ቀ) «እንቅረብ» (ቁ. 22) ይህ ታላቁ የመልእክቱ ትምህርት ነው፡ ባለፉት ምዕራፎች ውስጥ የተጻፈውም ሁሉ ወደዚህ ዓላማ ሊያደርሰን ተጽፎአል። «እንቅረብ!» ለአንድ ዕብራዊ ሰው ሐሳቡ ምንኛ ጥሩም ነው! ወደ እግዚአብሔር መቅረብ ያስፈራ የለምን? ኦሪት «ኃጢአትን እንዳይሸከሙ እንዳይሞቱም የእስራኤል ልጆች ወደ መገናኛው ድንኳን አይቅረቡ» ብሎ የለምን? (ዘጎ. 18:22) ያዛ የሚባልም ሰው ታቦትን ቢነካ አልሞተምን? (2ኛ ሳሙ. 6:6-7) ካህን አልነበረም እንጂ ንጉስ የሆነ ያዝያን ገብቶ ዕጥን ቢያጥን ለምጻም ሆኖ የለምን? (2ኛ ዜና 26:16-21) ሊቃነ ካህናትስ፡ በዓመት በዓመት ወደ እግዚአብሔር ፊት ሲገቡ እውጭ የቆመው ሕዝብ ሁሉ «ይሞት ይሆንን?» በማለት እጅግ በጣም ይፈራ አልነበረምን? አሁንም ሐዋርያው «እንቅረብ» ይላል! ምድራዊ ካህን በመካከል ሳይኖር ኃጢአተኛ ወደ እግዚአብሔር መቅረብ፡ የልቡን በእግዚአብሔር ፊት መናገር (1ኛ ሳሙ. 1:15) በእግዚአብሔርም ዘንድ እንደ ወዳጅ መኖር፡ ይህስ በእውነት ድንቅና ጥሩም የሆነ ሐሳብ ነው! ይህንስ በማድረግ ምን ያለ አንዋንዋር ለዕብራውያንና ለእኛ ተሰጥቶአል! ሄኖክ አካሄዱን ከእግዚአብሔር ጋር አደረገ እግዚአብሔርንም ደስ አሰኘ (ዘፍጥ. 5:22-24፤ ዕብ. 11:5)፤ እኛም እንዲሁ እናደርግ ዘንድ ተጋብዝን። የዚህ መልእክት ደራሲ «ያን ደም ያንም ታላቅ ካህን እያያችሁ በድፍረት ቅረቡ» ይለናልና እንደነዚያ አሥሩ ለምጻሞች ሆንን በሩቅ እየቀምን «ማረን፡ አቤቱ፡ ማረን» ሳንል (ሉቃ. 17:12-13) እግዚአብሔር በዚያ በከቡር ደም ምክንያት ቀድሞ እንደ ማረን ተገንዝበን፤ ልዩ በሆነ የእግዚአብሔር ፈቃድና ትእዛዝ በተሾመው አጋፋሪ ካህን እጅ ተይዘን፤ ወደ ጸጋው ዙፋን በድፍረት እንቅረብ። መንገዱ ክፍት ነው፤ እግዚአብሔርም «ቅረቡ» ይለናል። አንቀርብምን? እንቅረብና ከቶውንም ከዚህ በፊት ያወቅን ከሆነ እጅግ በበለጠ አንዋንዋር እንኑር።

በ) «እንዳይነቃነቅ የተስፋችንን ምስክርነት እንጠብቅ» (ቁ. 23)። በእኛ ሰላላ ተስፋ፡ ራሱ እግዚአብሔር ስለ ሰጠን ተስፋ፡ መስክረን ይሆናል፤ አሁን እንዳይነቃነቅ የተስፋችንን ምስክርነት እንጠብቅ። (1ኛ ጴጥ. 3:15፤ ዕብ. 3:6) እዚህ ላይ ሽቦ የተገተረበት የምሰሶ ሥዕል አለን። ያ ምሰሶ በመራት ውስጥ ተተክሎአል፤ ሽቦው ግን ይስበውና ከመሠረቱ ያስለቅቀዋል። በልባቸው ወደ ግብፅ እንደ ተመለሱ እንደ እስራኤላውያን ያለ ነገር ነው። ከግብፅ ባርነት ቢድኑም የግብፅ ነገር ገና ይስባቸው ነበር። (የሐዋ. 7:39፤ ዘጉል. 11:5፤ 14:3-4) ወደ ፊት እንዳይሄድ ወደ ኋላ የሚሰብ ነገር አለ ማለት ነው። እንደዚሁ እነኝህ ዕብራውያን በጽኑ ፈተና ምክንያት ከክርስትና መሠረት ተነቃንቀው ወደ ኋላ፡ ወደ አይሁድ ሥርዓት፡ ለመመለስ ተሳቡ። ስለዚህ ሐዋርያው «እንዳይነቃነቅ የተስፋችንን ምስክርነት እንጠብቅ» ይላል።

ከመሠረታቸው ተነቃንቀው ወደ ኋላ የሚመለሱ ሰንቸቹ ናቸው ዛሬ! በዓለም፡ በሥጋ፡ በዲያብሎስም ወደ ኋላ ይሳቡና ከመሠረታቸው ይነቃነቃሉ። የሚያስፈራውም ጨርሶ እንዳይወድቁ ነው። ወደ ኋላ መመለስ ከክርስቶስ አያወጣንም ይሆናል፤ ነገር ግን ወደ ኋላ መመለስ ወደ ፍጹም መካድ ሊያደርሰን ይችላል። ለምሳሌ፡ ቅዱስ ጲጦርስ «ሩቅ ሆኖ» ጌታን መከተል ሲጀምር ሰይጣን በመካከላቸው ገብቶ ወደ መካድ ጲጦርስን አድርሶት የለምን? (ማቴ. 26:58፤ 69፤ 70) ሉረ ማሬግራግስ እጅግ በጣም ያስፈራል! ለምንስ ወደ ኋላ እንመለሳለን? በፈታችን ጥሩም የሆነ ተስፋ አለ እኮ! ያንም ተስፋ የሰጠን ራሱ እግዚአብሔር ነው። ይኸው የማይነቃነቅ ነገር! እግዚአብሔር አይዋሽም። ስለ አንድ መብል በኩርነቱን እንደ ሸጠ እንደ

ዒላው ሳንሆን ዋንጫውን እንድናገኝ ጸንተን ወደ ፍጻሜ እንሩጥ። (ዕብ. 12: 16-17፤ 1ኛ ቆሮ. 9: 24)

ተ) «ለፍቅርና ለመልካም ሥራ እንድንነቃቃ» (ቁ. 24) እነዚህ 2 ነገሮች ከአንድ ክርስቲያን ዘንድ እንዲመነጩ ታስቦአል። እስቀድሞ ፍቅር፣ ቀጥሎም መልካም ሥራ። ሁለቱም የአንድ ክርስቲያን ምልክቶች ናቸው፤ ማለት፣ አንድ ሰው ክርስቲያን እንደሆነና እንዳልሆነ የሚታወቀው እነዚህ ምልክቶች ቢገኙበትና ባይገኙበት ነው። (ዮሐ. 13: 35፤ 1ኛ ዮሐ. 3: 14፤ ያዕ. 2: 18-19) ሰው እግዚአብሔርን በእውነት ቢወድ ባልገጀራውን ደግሞ ይወዳል፤ ይህም ፍቅር ራሱ ወደ መልካም ሥራ ያደርሳል። (1ኛ ዮሐ. 3: 16-19) የእጅ ሰዓት መልካምን ሥራ ለማድረግ እንደ ተፈጠረ ሁሉ እንዲሁም እኛ በክርስቶስ ኢየሱስ አዲስ የተፈጠርን ሰዎች መልካምን ሥራ ለማድረግ ተፈጥረናልና «ለፍቅርና ለመልካም ሥራ እርስ በእርሳችን እንነቃቃ» (ኤፌ. 2: 10፤ 2ኛ ቆሮ. 5: 17) ይሁን እንጂ፣ ፍቅርና መልካም ሥራ የተፈለገባቸው ከክርስቲያኖች ዘንድ፣ ማለት በክርስቶስ አስቀድሞ ባመኑ ዘንድ፣ እንደሆነ መገንዘብ የሚገባን ነገር ነው። ክርስቲያን በመሆኑ መልካም ሥራ ከእርሱ ዘንድ ይመነጫል እንጂ ክርስቲያንን ክርስቲያን የሚያደርገው መልካሙ ሥራው አይደለም። እምነት ይቀድማል ማለት ነው።

«መነቃቃት» ማለት በተለይ በመንፈሳዊ ረገድ መቆስቆስ ማለት ነው። «መልካም ሥራ» ደግሞ፣ ከፍቅር የሚነሣ ማንኛውም ዓይነት በጎነት ነው። ስድስቱ ቃላት ወንጌልን መፈጸም ብቻ ሳይሆን በም. 6: 10 ላይ እንደ ተነገረለት ቅዱሳንን እንደማገለገል ይሆናል።

ቸ) «እንተያይ» (ቁ. 24) ይህ ከፊል. 2: 4ና ከ1ኛ ቆሮ. 10: 24 ጋር ይስማማል። እያንዳንዱ የባልገጀራውን ጥቅም እንጂ የራሱን ጥቅም ብቻ አይፈልግ። የሚነገርበትም አብዛኛውን ስለ ባልገጀሮቻችን መንፈሳዊ ደኅንነት ወይም ጤናው። ሐዋርያው በም. 3: 12-18 ላይ ዕብራውያንን ለመታገሥና ለመጽናት ያደፋፍራቸው እንደ ነበረ ሁሉ እንዲሁም እዚህ ላይ ያደርጋል። የምንበረታና የምንጸና በተለይ እርስ በእርሳችን ተያይተን ለፍቅርና ለመልካም ሥራ ስንነቃቃ ነው። (በም. 3: 13 ላይ ሐ/ የተባለውን ማስገንዘቢያ ተመልከቱ።) ስለ ኢዮብ፡ - «አንተ የደከሙትን እጆች ታበረታ ነበር፣ ቃልህ የሚሰናከለውን ያስነሣ ነበር፣ አንተም የሚብረከረከውን ጉልበት ታጸና ነበር» ተባለ። (ኢዮብ 4: 4) እኛ ኢዮብን እንመስላለን?

ገ) «መሰብሰባችንን አንተው» (ቁ. 25) ብቻ ለብቻ መጠንከር መጽናትም ያስቸግራል። «መተባበር ኃይል ነው» የሚለው ቃል ለከንቱ አይደለም። አንዳንዶች ሰዎች «ኧረ፣ እኛስ መልካሞች ክርስቲያኖች ነን!» ይላሉ፣ ሆኖም ወደ ቤተ ክርስቲያን ወይም ወደ ምእመናን ስብሰባ አይሄዱም። ፍም እኮ ብቻውን ሲሆን ግለቱን መያዝ በጣም ይቸገራል፤ ከሌሎች ጋር ቢሰበሰብ ግን ምንኛ ይመቸዋል! በዚያን ጊዜ በእውነት ይበረታል! እንደዚሁም ሁሉ አንድ ክርስቲያን ብቻውን ሲሆን መንፈሳዊ ግለቱን መያዝ ይቸገራል፣ ሐዋርያውም አይሞክር ይላል። መሰብሰብ ለክርስቲያኑ እጅግ በጣም አስፈላጊ ነገር ነው። ክርስትና የጋራ እንጂ የግል ነገር አይደለም። ቅዱስ ጳውሎስ በ1ኛ ቆሮ. 12: 12-27 ላይ እኛ የክርስቶስ ብልቶች እንደሆንን ይነግረናል፤ ከሆንም አካሉ በሞላ ያስፈልገን የለም? አንዲት ጣት ብቻዋን ተብረታለች? ሉረ፣ ከአካል ጋር ትሰብሰብ እንጂ! መንፈሳዊ ደኅንነታችንን፤

ግለት ጤናችንን፣ ልንጠብቅ ብንፈልግ፣ ከግፈግፈግ ተጠብቀን ጸንተን ወደ ፍጻሜ ለመሄድ ብንወድ መሰብሰባችን አንተው።

በዕብራውያን ዘንድ እንዳንዶች መሰብሰብን የተውት ስደትንና መከራን ስለ ፈሩ ነው። እኛላ? እኛ ለምን ተውን? መጽሐፍ ቅዱስን ይዘን ስንሄድ ሰው አይቶ «ጸረ ግርያም!» ብሎ ስለሚሰድበን ነውን? ወይስ የተግርን ስንሆን «በእውቀት እኔ እበልጣቸዋለሁ፣ በእነርሱ ዘንድ ብለበሰብ ምን አጠቃግለሁ?» ስለምንል ነውን? ወይስ «አይ! እኔግ ጽኑ ክርስቲያን ነኝና መሰብሰብ ምን ያስፈልገኛል?» ስለምንል ነውን? ግናቸውንም ቢሆን ሐዋርያው «የተስፋችንን ምስክርነት እንድንጠብቅ መሰብሰባችንን አንተው» ይለናልና ልግዳችንን እናሻሽለው።

በጥንት ዘመን ክርስቲያኖች ባንድነት ይሰበሰቡበት የነበር በግሪክ ቋንቋ «አገፔ» የተባለ የፍቅር ገብዣ ነበረ። የዛሬ የየወሩ ግንበርቻችን መነሻቸው ምናልባት ይህ ይሆን ይሆናል። የሆነ ሆኖ ከዛሬ ግንበርቻችን ይህ በመንፈሳዊ ረገድ የእርስ በርስ መጽናናት የቀረ ይመስላል። የእኛ የግንበራችን ጨዋታ ዛሬ ስለ ዓለምና ስለ ገበያ ነው! ሰውንም ግማት ሁለመናው አልጠፋም ይሆናል። ምንው ግንበርቻችን ወደዚያ ወደ ተገባው ደንብ በተመለሱና የግንበርተኞቹ ዓይነተኛ ጉዳይ ለፍቅርና ለመልካም ሥራ ለመነቃቃት እርስ በርሳችን መተያየት በሆነ!

ነ) «ቀኑ ሲተርብ» (ቁ. 25) «ሐዋርያው የሚነገረው ስለ የትኛው ቀን ነው?» ቢሉ፣ ብዙዎች መምህራንን እየሩሳሌም በሮግጣው በቲቶ እጅ ስለምትፈርስበት ቀን ነው ይላሉ፣ ምክንያቱም ይህ መልእክት በተጻፈ ጊዜ ያ ቀን በእውነት ተቃርቦ ነበር። ለዕብራውያንም ያ ቀን ሳይሆን አይቀርም። ይሁን እንጂ መልእክቱ ለዛሬ ደግሞ ነውና ቀኑ ለእኛ በ1ኛ ተሰ. 5:21 በ2ኛ ተሰ. 2:1-3ና በ2ኛ ኢፒ. 3:10 ላይ የተነገረለት «የጌታ ቀን» የተባለውም ቀን ይሆን ይሆናል። ያም ሆነ ይህ ቀኑን በደገና ለግሳለፍ መጽናት ያሻልና ክርስቲያኖች መሰብሰባቸውን እንዳይተጠ ተመክረዋል።

ቁ. 26-31

26 የእውነትን እውቀት ከተቀበልን በኋላ ወደን ኃጢአት ብናደርግ ከእንግዲህ ²⁷ ወዲህ ስለ ኃጢአት መሥዋዕት አይቀርልንምና፣ የሚያስፈራ ግን የፍርድ መጠበቅ ተቃዋሚዎችንም ሊበላ ያለው የእሳት ብርታት አለ። ²⁸ የመሲሕ ግናቱ ሰው ሁለት ውይም ሦስት ቢመሰክሩበት ያለ ርኅራኄ ይሞታል፤ ²⁹ የእግዚአብሔርን ልጅ የረገጠ ያንንም የተቀደሰበትን የኪዳን ደም እንደ ርኩስ ነገር የቆጠረ የጸጋውንም መንፈስ ያክፋፋ፣ እንዴት ይልቅ የሚብስ ቅጣት የሚገባው ይመስላችኋል? ³⁰ በቀል የእኔ ነው! እኔ ብድራትን እመልሳለሁ ያለውን እናውቃለንና፤ ደግሞም፡- ጌታ በሕዝቡ ይፈርዳል። ³¹ በሕያው እግዚአብሔር እጅ መውደቅ የሚያስፈራ ነው።

የመጽናታችን ጥና አስፈላጊነት የሚታየው ያልጸናን እንደ ሆነ ከሚመጣብን ነገር ነው። «ለምን እንጽና?» የሚል ጥያቄ ቢተርብ መልሱ «ከእንግዲህ ወዲህ ስለ ኃጢአት መሥዋዕት አይቀርልንምና» የሚል ነው። ባለፉት ቁጥሮች ላይ ሐዋርያው በሐመናና በምክር ዕብራውያን የተስፋቸውን ምስክርነት እንዲጠብቁ አደፋፍርአቸው ነበር፤ በሚከተሉትም ቁጥሮች ላይ ሐመናውንና ምክሩን ሳይቀበሉ ወደ ኋላ የተመለሱ እንደሆነ የሚደርስባቸውን ፍርድ በመግለጽ በዚህ በ4ኛው የግስጠንቀቂያ ክፍል ላይ ያስጠነቅቃቸዋል። ይሁን እንጂ አሳቡ አንድ ነው ገና ሊያጸናቸው ይጣጣራል።

በእሪት ምሳሌ በምሳ ክርስቶስ መተካቱን ለምተው ተረድተው ካወቁ በኋላ (ም. 6:4) ወደው ፈቅደው ክርስቶስን ቢጠሉና በመጥላታቸውም ጸንተው ወደ አይሁድ ሥርዓት ቢመለሱ ስለ ኃጢአት መሥዋዕት አይቀርላቸውም። የእሪት መሥዋዕቶች ምሳሌዎች ብቻ እንደ ሆኑና ኃጢአትን ሊያስወግዱ ከቶ እንዳልቻሉ ተረድተዋል። (ቁ. 11) እንግዲያውስ ክርስቶስን አሁን ቢጠሉት እግዚአብሔርን የሚያስታርቅ ምን መሥዋዕት ቀረ? ሉረ የቀረ ከቶ የለም! የለምና የሚቀረው ፍርድ ብቻ ነው! ለመዳንም ተስፋ የለም። በኢሳ. 26:12 ላይ «እሳት ጠላቶቼን ትበላለች»። በመዝ. 89:11 ላይ «የቁጣህን ጽናት ማን ያውቃል? ከቁጣህም ገርማ የተነሣ አለቁ»። በዕብ. 12:29 ላይም «እምላካችን በእውነት የሚያጠፋ እሳት ነው» ተብሎ ተጽፎአልና የከሐዲዎች ፍጻሜ በእውነት የሚያስፈራ ነው።

የሙሴን ሕግ የናቀ ሰው ይገባኝ ግለት ሳይችል ከምተ ይልቁንም እግዚአብሔር በልጁ የተናገረውን ቃል ቸል የሚለው ሰው እንዴት ይሞት ይሆን? (ም. 1:2፤ 2:1-4) እግዚአብሔርን ከዶ ሌሎችን አግልክት ያመለከው ሰው በድንጋይ ከተወገረ (ዘጸዓ. 17:2-7) ኢየሱስን ከዶ ተመልሶ ለምሳሌዎች የሚገዛ ሰው ከዚያ በባለ ይቀጣ የለም? ወድዶ ፈቅዶ ኢየሱስን የሚክድ ሰው የሚያደርገውን እስኪ እንመልከት። ሦስት ነገር ያደርጋል። 1ኛ፤ የገዛ አገሩን ሰንደቅ ዓላማ እንደሚረግጥ ሰው ነፍሱን ስለ እርሱ ብሎ የሰጠውን፤ «ከእውነተኛ አምላክ የተገኘ አምላክ» የተባለውን ወልደ እግዚአብሔርን ይረግጣል፤ ይህንም በማድረግ የእግዚአብሔርን ፍቅር ይረግጣል። (ዮሐ. 3:16) 2ኛ፤ መዝና አመዛዝና ኃጢአትን በማስወገድ በእግዚአብሔር ዘንድ እንዲኖር ተገቢ ያደረገውንና አዲስ ኪዳንን የጸናለትን ደም፤ የእግዚአብሔር ወልድ ሕይወት የነበረበትን ደም (ም. 9:14)፤ የአታላይና የውሸታም ደም ነው በግለት ስርየት ለዘላለም የማይገኝለትን ኃጢአት ይሠራል። (ማር. 3:22፤ 28-30) 3ኛ፤ በጸጋ ወደ ጸጋም የሚጠራውን የመንፈስ ቅዱስን ድምፅ ባለመስማት መንፈስ ቅዱስን ይወርፋል። ይህ ሰው ሥላሴዎችን፤ አብን ወልድንና መንፈስ ቅዱስን አውቆ በድሉአል። ውጤቱ? ውጤቱም ኃጢአትን በሚበቀል በሕያው እግዚአብሔር እጅ መውደቅ ነው፤ እርሱም እጅግ በጣም የሚያስፈራና የሚያስደነግጥ ነገር ነው። በዘጸዓ. 32:35-36 ላይ «በቀልና ፍርድ የእኔ ነው፤ እግዚአብሔር በሕዝቡ ይፈርዳል» የሚል አምላክ ታላቅና ኃያል ቀናተኛም መሆኑን አውቀናልና (ዘጸአ. 20:5-6) «ማዳንህን አልቀበልም» ብሎ እልክኝ በሆነ ከሐዲ ላይ የሚወርደውን መዓት እስከዚህ ድረስ ነው ብሎ መገመት የማይቻል ነገር ነው።

ግስገንዘቢያ፡-

ሀ) «ወደን ኃጢአት ብናደርግ» (ቁ. 26) «ይህስ ምን ዓይነት ኃጢአት ነው?» ብለው ቢጠይቁኝ፤ ማነኛውም ዓይነት ኃጢአት ሊሆን ይችላል። የእውነትን እውቀት ከተቀበልን በኋላ ወደን ፈቅደን ተደስተን አዘውትረን ኃጢአት ብናደርግ ክርስቲያኖች በፍጹም አይደለምና ሙሉ የሆነ የእግዚአብሔር ፍርድ እንደሚወድቅብን የታወቀ ነው። «ክርስቲያኖች በፍጹም አይደለንም» ያልሁበት ምክንያት አማኝ ክርስቲያን ኃጢአትን እንደዚህ ስለማይሠራ፤ እንደዚህም መሥራት ስለማይችል ነው። (1ኛ ዮሐ. 3:6-10) አማኝ ክርስቲያን ኃጢአትን ያደርግ ይሆናል (1ኛ ዮሐ. 1:8-10፤ 2:1)፤ ይሁን እንጂ የሚያደርገው ፈቅዶ በደስታ ሳይሆን በሰይጣን ተገድዶ ነው፤ ካደረገውም በኋላ በታላቅ ኅዘን ይጸጸትበታል።

ሆኖም እዚህ በከፍላችን ላይ ሐዋርያው የሚናገርበቱ ኃጢአት በተለይ ከሕደት የሆነ ይመስላል። «ስለምን?» ቢሉ፤ ከዘጸዓ. 17:2-7 የሚያቀርበው ነገር ይህንኑ ያመለክታል፤ በቁ. 35 ላይ

«ድፍረታችሁም እትጣሉ»፡ በቁ. 36ትም ላይ «መጽናት ያስፈልጋችኋልና» የሚሉት ቃላት ሐዋርያው የምዕራፉን ዓይነተኛ ትምህርት፤ እርሱ ወደ ኋላ አለመመለስን ገና እንደ ያዘ ያመለክታሉና። እንግዲያውስ የተጠቀሰው ኃጢአት መዝና አመዛዝና አሳብን ቀርጦ ወደ ኋላ መመለስና በዚያ መመለስ መጽናት ነው፤ እርሱም ፈጽሞ መካድ ግለት ነው። መላእክት «ኃጢአትን ያደርጉ» ይህንኑ በግድረገ ነው። (2ኛ ጴጥ. 2:4፤ ይሁዳ ቁ. 6) በድንገት የተሠራ እንደ ነገር ሳይሆን የተጠበቀ የተለግመደም አኳኋን መሆኑን መገንዘብ የሚገባን ነገር ነው።

ለ) ከዚህ ክፍል ጋር ም. 6:4-8ን ግንጣጦር ያሻናል። «እነኝህ ቃላት የተጻፉት ለእነማን ነው?» ትሉ ይሆናል። እውነተኛች አማኞች አይደሉም! ስለምን? ቢሉ፤ እውነተኛች አማኞች በእነዚህ ቁጥሮች ላይ የተጻፉትን ነገሮች አያደርጉም፤ በድንገት ቢያደርጉም ጨርሰው አይጸኑበትም። እንኪያስ እነማን ናቸው? በጭንጫ ላይ እንደ ተዘሩቱ ዘሮች ናቸው። (ማር. 4:16-17) ቃሉንም ይሰማሉ ይረዱታልም፤ በደስታ ተቀብለውት ክርስቶስን መከተል ይጀምራሉ፤ በኋላ ግን በእነዚያ ዕብራውያን ዘንድ እንደ ተነሣው ሁሉ መከራ ወይም ስደት ቢነሣ ይሰናከላሉ ወደ ኋላ ይመለሳሉ። (ዮሐ. 6:61፤ 66፤ 2ኛ ጴጥ. 2:20-21) ምክንያቱስ? እንደ ተባለው፡- እነርሱ ሥር የላቸውማ! ከዚያ ከማይጠፋ ዘር አልተወለዱም የእግዚአብሔርም ዘር አይኖርባቸውም። (1ኛ ጴጥ. 1:23፤ 1ኛ ዮሐ. 3:9) ዳግመኛ አልተወለዱም ግለት ነው። ሐዋርያው በዚህ ክፍል ውስጥ የሚጽፋላቸው ሰዎች እነዚህን የሚመላለሱ ናቸው።

ሐ) ይህን ክፍል ስታነቡ «ሰው ወደ ኋላ ቢያፈገፍግ ቢመለስላ?» ትሉኝ ይሆናል።አማኝ ክርስቲያን ሆይ፤ አይዘዎት! እላይ እንዳለሁኝ ሁሉ ይህ ክፍል ስለ እርስዎ አይናገርም። ስለዚያ እድራጎት ግለት ከጊዜ ወደ ጊዜ ስለሚደረግ ኃጢአት አይናገርም! የሚናገረው ስለ ተጠበቀ አኳኋን ነው። እርስዎ የእግዚአብሔርን ነገር ይወዳሉን? ክርስቶስን ሊከተሉ ይጥራሉን? አይ! ገና በክርስቶስ ነዎት፤ አይዘዎት! የለም፤ ይህ ክፍል የሚናገረው ወድዶ ፈቅዶ እየተደሰተ ኃጢአትን ስለሚያዘወትርና ስለማያዝንበት ነው። መልካሙን መንገድ ትቆይላል፤ ሊመለስበትም በፍጹም አይፈልግም። እርስዎ እንደዚህ እንደ ሆኑ ከቶ አላስብም የሆኑ እንደሆኑላ ይህን መጽሐፍ ባላነበቡም ነበር! እስኪ ያሰቡ፡- ቅዱስ ጻፂት ኃጢአት አላደረገምን? ይሁን እንጂ «እግዚአብሔር በድያለሁ» ብሎ በብርቱ ቢጸጸት እግዚአብሔር ኃጢአቱን አርቆለት የለምን? (2ኛ ሳሙ. 12:13፤ መዝ. 31:1፤ 2፤ 50:1-19) ቅዱስ ጴጥሮስሳ? በድንገት ቢፈተን ጌታውን አልካደምን? ይሁን እንጂ አድራጎት ነበር እንጂ የተጠበቀ አኳኋን ከቶ አልነበረም። ተጸጸቶ መራራ ልቅሶ ቢያለቅስላ? ተምር አልነበረምን? ተግረ! (ማቴ. 26:75፤ ዮሐ. 21:15-19) እግዚአብሔር ኃጢአተኛው ከመንገዱ ተመልሶ በሕይወት ይኖር ዘንድ እንጂ፤ ኃጢአተኛው ይሞት ዘንድ እይፈቅድምና ኃጢአተኛ በኃቲአቱ ወይም በግፈግፈጉ ቢጸጸት እግዚአብሔር ምን ጊዜም በክርስቶስ ይቀበለዋል። (ሕዝ. 33:11) አማኝ ክርስቲያን ሆይ፤ አይዘዎት! አፈገፍገው እንደሆነ ግፈግፈግዎ ወደ ባለ ሳያደርስዎት ይመለሱ! እግዚአብሔርም ይቀበልዎታል። የዚህ ክፍል ቃላት «እንቢ! አልመለስም!» ለሚለው ተጻፋ እንጂ ለእርስዎ አይደሉም።

መ) ያፈገፈጉት ክርስቲያኖች እንደምን ይበዛሉ! ቤተ ክርስቲያንን የሚያሰናክሉ እነርሱ ናቸው፤ ከሁሉም ይልቅ የሚጎዳት የክርስቲያኖች ሕይወት ወይም አመላለስ ነው። ቅዱሳን ካህናት መሆን ሲገባቸው ርኩሳን ናቸው፤ ነገሥታት መሆን ሲገባቸው የኃጢአት ባሪያዎች ናቸው።

(1ኛ ጴጥ. 5:9፤ ራእ. 1:6፤ ዮሐ. 8:34) ወንጌልን ሰምተው በአእምሮአቸው ተረድተው «አምነናል» ይላሉ፤ እምነታቸው ግን ከአጋንንት እምነት በምንም አይበልጥም። (ያዕ. 2:19) «ክርስቲያኖች ነን» ይላሉ፤ ነገር ግን በእውነቱ ክርስቲያኖች አይደሉም። በአንገላቸው የእውነትን እውቀት ተቀብለዋል፤ ያ እውቀት ግን ሕይወታቸውን፣ ግለት አመላላቸውን፣ በፍጹም አልነካም። በስም ክርስቲያኖች ናቸውና ሌሎቹ ሰዎች እንደ ክርስቲያኖች ሆነው ይቆጥሩአቸዋል፤ ሕይወታቸው (አመላላቸው) ግን የአረመኔዎች ነው። አስፈላጊ ፍሬዎች በፍጹም የሉበትም። (ሉቃ. 3:8፤ ገላ. 5:22-25) ዋና የቤተ ክርስቲያን እንቅፋት እነኚህ ሰዎች ናቸው። አንተም አማኝ ክርስቲያን ሆይ፤ በአንተ ሰበብ፤ አንተ በምትኖርበት ሕይወት (አመላላስ) ምክንያት የእግዚአብሔር ስም በአሕዛብ (ባላመኑቱ) መካከል ይሰደባል? (ሮሜ 2:24) ወደ ጓላ ማረጋገጫ ታናሽ ነገር ከቶ አይምሰልህ። ያንተ ሕይወት (አመላላስ) ሌሎችን በማርከስ ላይ ነውና አብጀው! ያልተመለሰህ እንደሆነ ዋጋህን ልንገርህን? 1ኛ ቆሮ. 3:13ን እይ። «ባዶ እጁን!» አወይ ጉዳት! አወይ ቁጭት!

ሠ) «ጌታ በሕዝቡ ይፈርዳል» (ቁ. 30) ይህ ጥቅስ ከመጣበት በዘዳ. 32:36 ላይ «በሕዝቡ» ሳይል «ለሕዝቡ» ይላል። ሁለቱም እውነት ናቸው። እግዚአብሔር በእስራኤል ጠላቶች ፊት ለሕዝቡ ይፈርዳል፤ በትልቁ በፍርድ ቀን ግን ከሁሉ አስቀድሞ በሕዝቡ ይፈርዳል። (ሮሜ 2:9፤ 1ኛ ጴጥ. 4:17)

ረ) «በሕያው እግዚአብሔር እጅ መውደቅ የሚያስፈራ ነው» (ቁ. 31) «እግዚአብሔር የፍቅርና የምሕረት አምላክ ከሆነ «በቀል የእኔ ነው እኔ፤ ብድራትን እመልሳለሁ» ብሎ እንደምን ይናገራል?» ቢሉ፤ እውነት ነው፤ እግዚአብሔር የፍቅርና የምሕረት አምላክ ነው። ይህ ግባይሆን አንድያ ልጁን ለኃጢአተኞች ይሞት ዘንድ በመላክ ፈንታ ወዲያውኑ ባጠፋቸው ነበር። ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ የላከው የእግዚአብሔር ፍቅር ነው። (ዮሐ. 3:16፤ ሮሜ 5:8) እግዚአብሔር በኃጢአተኞች ላይ የሚመጣውን ገንጦ እሳት አውቆአልና በዚህ ምክንያት የፍቅርና የምሕረት አምላክ ነውና፤ ኃጢአተኞች ወደ ገንጦ እሳት እንዳይገቡበት የተቻለውን ሁሉ አድርጎአል፤ የደገንነትም መንገድ ለሁሉም ከፍተኛ ነው።

ሰው ግን ያን የእግዚአብሔርን ሥራ ደገንነቱንም ካወቀ በኋላ ጀርባውን መለስ አድርጎ «አልቀበልም በዚያ መንገድ አልሄድም፤ ከላከውን አልፈልግም!» ቢል እግዚአብሔር ቅዱስ በመሆኑ ምክንያት በኃጢአተኛ ላይ የግዴታ የሚወርደው መሳት ያለ ጥርጥር እምቢተኛውን ሰው ያገኘዋል። እድል ፈንታው የተረጋገጠ ነው፤ ለተስፋ አንድም መሠረት የለውም። ፍርዱ በእውነት የሚያስፈራ ነው። (ሉቃ. 12:4-5)

አረመኔም ኃጢአትን ቢሠራ መጥሮ ነገር ነው፤ ክርስቲያን ቢሠራው ግን የባለ ነው፤ ምክንያቱም ክርስቲያኑ እግዚአብሔርን «አባት» ይለዋል በበለጠም ያውቃል። ቅጣቱም በመጠኑ የባለ ይሆናል። (1ኛ ጴጥ. 1:14-17፤ ዮሐ. 9:40-41፤ ሉቃ. 12:47) አትላቱ፤ እግዚአብሔር የሚዘበትበት አምላክ አይደለም። (ገላ. 6:7-8)